

NOKIA N71



Nokia N71-1

CE 434

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA

Mi, NOKIA CORPORATION izjavljujemo na svoju isključivu odgovornost da je proizvod RM-67 usklađen sa odredbama sledeće Direktive Saveta: 1999/5/EC. Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.



Precrtani simbol kante za otpatke sa točkićima označava da se unutar Evropske unije ovaj proizvod mora na kraju svog životnog veka odneti na posebno mesto za prikupljanje otpada. Ovo se odnosi na Vaš uređaj kao i na sva proširenja koja su označena takvim simbolom. Ne odlažite ove proizvode kao neklasifikovani urbani otpad.

Copyright © 2006 Nokia. Sva prava zadržana.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

Nokia, Nokia Connecting People, Pop-Port i Visual Radio su žigovi ili zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Nokia tune je audio žig Nokia Corporation.

symbian

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd (c) 1998-2001(6). Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.



Java™ and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

Stac®, LZS®, ©1996, Stac, Inc., v1994-1996 Microsoft Corporation. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Hi/fn®, LZS®, ©1988-98, Hi/fn. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Part of the software in this product is © Copyright ANT Ltd. 1998. All rights reserved. US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2006. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for personal and noncommercial use in connection with information which has been encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged in a personal and noncommercial activity and (ii) for use in connection with MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall be implied for any other use. Additional information including that relating to promotional, internal and commercial uses may be obtained from MPEG LA, LLC. See <<http://www.mpegla.com>>.

Ovaj proizvod je licenciran po MPEG-4 Visual Patent Portfolio License; (i) za ličnu i nekomercijalnu upotrebu informacija koje su kodovane u skladu sa MPEG-4 Visual Standard a od strane korisnika u okviru lične i nekomercijalne aktivnosti, i (ii) MPEG-4 video sadržaja pribavljenih od licenciranih provajdera (snabdevača) video sadržaja. Ovim se ne daje, niti se može podrazumevati licencno pravo za bilo koju drugu vrstu upotrebe. Dodatne informacije uključujući i one koje se odnose na promotivnu, internu i komercijalnu upotrebu mogu se dobiti od MPEG LA, LLC. Vidite <<http://www.mpegla.com>>.

Nokia vodi politiku kontinuiranog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

Ni u kom slučaju Nokia neće biti odgovorna za ma kakav gubitak podataka ili prihoda ili neku posebnu, slučajnu, posledičnu ili indirektnu štetu ma kako da je prouzrokovana.

Sadržaji ovog dokumenta su dati 'kao što jesu'. Osim ako to ne zahteva odgovarajući propis, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu svrhu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. Nokia zadržava pravo na izmenu ovog dokumenta ili na njegovo povlačenje u svako doba bez prethodne najave.

Raspoloživost posebnih proizvoda može da varira u zavisnosti od područja. Molimo proverite to kod Vama najbližeg prodavca Nokia-e.

Ovaj uređaj može da sadrži robne proizvode, tehnologije ili softver koji podležu zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je preusmeravanje suprotno zakonu.

OBJAVA FCC / INDUSTRY CANADA INSTITUCIJA

Vaš uređaj može da prouzrokuje TV ili radio smetnje (na primer, kada se telefon koristi u neposrednoj blizini prijemnih uređaja). FCC ili Industry Canada institucije

Copyright © 2006 Nokia. All rights reserved.

moгу od Vas zahtevati da prestanete sa korišćenjem svog telefonskog aparata ukoliko se te smetnje ne mogu eliminisati. Ukoliko Vam je potrebna pomoć, obratite se svom lokalnom servisnom punktu. Ovaj uređaj je usklađen sa delom 15 FCC propisa. Upotreba je uslovljena time da ovaj uređaj ne prouzrokuje štetne smetnje.

1. IZDANJE SR, 9241113

Sadržaj

Radi sopstvene bezbednosti	7	Galerija	27
Vaša Nokia N71	10	Gledajte slike i video snimke	28
Podešavanja	10	Montirajte video snimke	28
Prenesite sadržaj	10	Slajd šou	31
Osnovni indikatori	11	Prezentacije	31
Zaključavanje tastature (blokada tastature)	12	Albumi	31
Kontrola jačine zvuka i zvučnika	12	Štampajte slike	31
Sat	13	Medija aplikacije	33
Alatka 'Memorijska kartica'	14	RealPlayer	33
Menadžer datoteka	15	Režiser	35
Korisne prečice	16	Poruke	37
Multimedijalni taster	17	Pišite tekst	38
Pomoć	17	Pisanje i slanje poruke	40
Vodič	17	Primljeno – prijem poruka	42
Kamera	18	Poštansko sanduče	43
Ekran kamere	18	Vidite poruke na SIM kartici	45
Slikajte	19	Podešavanja poruka	46
Vršite izmene slika	22	Uputite poziv	51
Saveti za pravljenje dobrih fotografija	23	Govorni pozivi	51
Ekran video rikordera	24	Video pozivi (mrežni servis)	53
Snite video snimak	24		

Deljenje videa (mrežni servis)	54
Odgovarite na poziv ili ga odbacite	57
Dnevnik	59

Kontakti (Imenik)..... 62

Memorišite imena i brojeve	62
Kopirajte kontakte	63
Dodajte ton zvona kontaktima	64
Kreirajte kontakt grupe	64

Servisi 66

Pristupne tačke servisa	66
Prikaz Markeri	66
Bezbednost veze	67
Pretražujte	67
Preuzmite i kupite sadržaje	68
Završite vezu	68
Podešavanja servisa	69

Kalendar 70

Kreirajte stavke kalendara	70
Prikazi kalendara	71
Organizujte svoje stavke kalendara	71
Podešavanja kalendara	71

Moje 72

Muzički centar	72
----------------------	----

Visual Radio (mrežni servis)	73
Časkanje askanje (mrežni servis)	76
Favoriti - dodajte prečice	79
Igre	79

Kancelarija.....80

Kalkulator	80
Konvertor	80
Beleške	80
Diktafon	81

Personalizujte svoj uređaj82

Profil - podesite tonove	82
Promenite izgled svog uređaja	83
Dopunjeni pasivni re. režim	84

Povezivanje85

Bluetooth povezivanje	85
Infracrvena veza	89
Data kabl	89
Povezivanja sa PC računom	89
Menadžer veza	90
Sinhronizacija	90
Menadžer uređaja	91

Alatke.....93

Podešav.	93
---------------	----

Glasovne komande.....	103	Smernice za utvrđivanje autentičnosti	
Menadžer aplikacija	104	Nokia baterija.....	110
Ključevi za aktiviranje (sadržaja)	106	Čuvanje i održavanje	112
Rešavanje problema.....	107	Dodatne informacije o bezbednosti	113
Pitanja i odgovori.....	107	Indeks.....	116
Informacije o bateriji	110		
Punjenje i pražnjenje.....	110		

Radi sopstvene bezbednosti

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.



UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO Ne uključujte ovaj uređaj ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.



BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU Pridržavajte se svih lokalnih zakona. Neka Vam ruke u toku vožnje uvek budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.



SMETNJE Svi bežični uređaji mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.



ISKLJUČITE U BOLNICAMA Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite ovaj uređaj u blizini medicinske opreme.



ISKLJUČITE U AVIONU Pridržavajte se svih ograničenja. Bežični uređaji mogu da prouzrokuju smetnje u avionu.



ISKLJUČITE PRI TOČENJU GORIVA Ne koristite ovaj uređaj na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.



ISKLJUČITE U BLIZINI MESTA MINIRANJA Pridržavajte se svih ograničenja. Ne koristite ovaj uređaj na mestima gde se odvija miniranje.



UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO Uređaj koristite samo u normalnom položaju onako kako je objašnjeno u dokumentaciji proizvoda. Ne dodirujte nepotrebno antenu.



KVALIFIKOVANI SERVIS Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.



PROŠIRENJA I BATERIJE Upotrebljavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.



OTPORNOST NA VODU Vaš uređaj nije vodootporan. Održavajte ga suvim.



REZERVNE KOPIJE Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke koji se nalaze u telefonu.



PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE UREĐAJE Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika datog uređaja. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.



HITNI POZIVI Proverite da je telefonska funkcija ovog uređaja uključena i da je na mreži. Tastatura je aktivna jedino u režimu rada sa otvorenim preklonikom. Pritisnite  potreban broj puta da obrišete sadržaj na ekranu i da se vratite u početni prikaz na ekranu. Unesite broj službe pomoći, zatim pritisnite  . Dajte svoju lokaciju. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

O Vašem uređaju

Bežični uređaj opisan u ovom uputstvu je odobren za korišćenje u EGSM 900, 1800 i 1900 i UMTS 2100 komunikacionim mrežama. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog uređaja, pridržavajte se svih zakona i poštujte privatnost i legitimna prava drugih osoba.

Kod snimanja i korišćenja slika i video snimaka pridržavajte se svih zakona i poštujte lokalne običaje kao i privatnost i legitimna prava drugih osoba.



Upozorenje: Da bi mogla da se koristi bilo koja funkcija ovog uređaja, osim budilnika, uređaj mora da bude uključen. Ne uključujte ovaj uređaj kada upotreba bežičnog uređaja može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Mrežni servisi

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga provajdera bežične telefonije. Rad mnogih funkcija ovog uređaja zavisi od funkcionalnih mogućnosti bežične komunikacione mreže. Ove mrežne servise ne nude sve mreže ili je za njihovo korišćenje neophodan poseban dogovor sa provajderom servisa. Od provajdera servisa ćete dobiti dodatna uputstva za njihovo korišćenje kao i način tarifiranja. Neke komunikacione mreže mogu da imaju ograničenja koja utiču na korišćenje mrežnih servisa. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i usluge. Funkcionalne mogućnosti komunikacione mreže su u ovom uputstvu označene sa (mrežni servisi).

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog uređaja onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, one se neće pojavljivati u meniju uređaja. Vaš uređaj takođe može biti i posebno konfigurisan. Ovo konfigurisanje može da obuhvata imena menija, redosled menija i ikoice. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Ovaj uređaj podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcionalne mogućnosti ovog uređaja, kao što su MMS, pretraživanje e-mail i preuzimanje sadržaja koristeći pretraživač ili MMS servis, neophodno je da komunikaciona mreža podržava ove tehnologije.

Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa, operator telekomunikacione mreže ili neki drugi subjekat.

Proširenja, baterije i punjači

Pre vađenja baterije uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim uređajem. Ovaj uređaj može da se koristi sa napajanjem iz DC-4, AC-3 i AC-4 punjača, kao i iz AC-1,

ACP-7, ACP-8, ACP-9, ACP-12, LCH-8, LCH-9 ili LCH-12 punjača kada se koristi sa adapterom za punjač CA-44.

Za ovaj uređaj je namenjena baterija BL-5C.



Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

Vaša Nokia N71

Broj modela: Nokia N71-1

U daljem tekstu se navodi kao Nokia N71.

Podešavanja

Vaša Nokia N71 obično ima MMS, GPRS, striming i Internet podešavanja automatski konfigurisana za Vašeg provajdera servisa ili operatora komunikacione mreže. Podešavanja za Vašeg provajdera servisa mogu biti već instalirana u uređaju, ili ih možete primiti od pravajdera servisa u formi specijalne tekstualne poruke.



Prenesite sadržaj

Možete da prenosite podatke kao što su kontakti iz nekog kompatibilnog Nokia uređaja u svoju Nokia N71 koristeći Bluetooth ili IC povezivanje. Koja se vrsta podataka i sadržaja može prenositi zavisi od modela telefona. Ako taj drugi uređaj podržava sinhronizaciju, možete da vršite i sinhronizaciju podataka između tog uređaja i Nokia N71.

Svoju SIM karticu možete da ubacite u drugi uređaj. Kada se Nokia N71 uključi bez ubačene SIM kartice, automatski se aktivira oflajn režim rada, profil.

Prenesite sadržaj

- 1 Da biste ovu aplikaciju koristili prvi put, pritisnite , pa zatim izaberite **Alatke** > **Prenos**. Ako ste aplikaciju već koristili ranije, i želite da započnete novi prenos podataka, izaberite **Prenesi podatke**. U informacionom prikazu, izaberite **Nastavi**.
- 2 Izaberite da li za prenos podataka želite da koristite Bluetooth ili infracrvenu vezu. Oba uređaja moraju da podržavaju izabrani tip povezivanja.
- 3 Ako ste izabrali Bluetooth vezu, da sprovedete pretragu uređaja, izaberite **Nastavi**. Drugi uređaj treba da je postavljen da bude vidljiv. Izaberite taj drugi uređaj iz liste. Od Vas se traži da u svoj Nokia N71 unesete šifru. Unesite neku šifru (dužine od 1 do 16 cifara), pa izaberite **OK**. Na drugom uređaju unesite istu šifru, pa izaberite **OK**. Uređaji su sada upareni. Vidite 'Uparivanje uređaja', str. 88. Kod nekih modela uređaja, aplikacija **Prenos** se šalje kao poruka u drugi uređaj. Da biste u drugom uređaju instalirali aplikaciju **Prenos**, otvorite tu poruku i pratite instrukcije na ekranu.

Ako ste za način povezivanja izabrali infracrvenu vezu, povežite ta dva uređaja. Vidite 'Infracrvena veza', str. 89.

- 4 U Nokia N71 izaberite sadržaje, podatke, koje želite da prekopirate iz drugog uređaja.

Sadržaj se kopira iz memorije telefona kao i iz kompatibilne memorijske kartice (ako je ona ubačena) tog drugog uređaja u odgovarajuće memorijske lokacije Vašeg Nokia N71 ili kompatibilne memorijske kartice (ako je ubačena). Trajanje kopiranja zavisi od količine podataka koji se prenose. Kopiranje možete obustaviti, pa ga nastaviti drugim prilikom.

Ako drugi uređaj podržava sinhronizaciju podataka, podatke u oba uređaja možete održavati ažurnim. Da biste započeli sinhronizaciju sa nekim kompatibilnim Nokia uređajem, izaberite **Telefoni**, dođite do tog uređaja, pa zatim izaberite **Opcije > Sinhronizuj**. Pratite instrukcije koje se prikazuju na ekranu.

Osnovni indikatori

 Uređaj se koristi u GSM mreži.

3G Uređaj se koristi u UMTS mreži (mrežni servis).

 Imate jednu ili više nepročitanih poruka u folderu **Primljeno** u okviru **Poruke**.

 U svoje udaljeno poštansko sanduče (na server) ste primili novu e-mail poruku.

 Postoje poruke koje čekaju na slanje u folderu **Za slanje**.

 Imate propuštene pozive.

 Prikazuje se ako je za **Tip zvona** postavljeno **Bez zvona**, a za **Zvučni signal poruke**, **Zv. signal časkanja** i **Zv. signal e-mail por.** postavljeno **Isključeno**.

 Tastatura uređaja je zaključana.

 Aktivan je alarm sata.

2 Koristi se druga telefonska linija (mrežni servis).

 Svi dolazni pozivi su preusmereni na neki drugi broj. Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), indikator preusmerenja za prvu liniju je **1** a za drugu liniju **2**.

 Na telefon su priključene slušalice.

 Izgubljena je veza sa Bluetooth slušalicama.

 Na telefon je priključen adapter za slušni aparat.

 Na telefon je priključen **Adapt. za gluvoneme**.

D Aktivan je data poziv.

 Na raspolaganju je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Aktivna je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Zadržana je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Na raspolaganju je UMTS veza za paketni prenos podataka.

 Aktivna je UMTS veza za paketni prenos podataka.

 UMTS veza za paketni prenos podataka je zadržana.

 Bluetooth povezivanje je uključeno.

 U toku je prenos podataka preko Bluetooth veze.

 Aktivna je neka USB veza.

 Aktivna je neka infracrvena veza. Kada ovaj indikator trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza prekinuta.

Zaključavanje tastature (blokada tastature)

Koristite mogućnost blokade (zaključavanja) tastature da sprečite nenamerno pritiskanje tastera.

Da biste zaključali tastaturu, u pasivnom režimu, pritisnite  pa zatim . Kada su tasteri blokirani, na ekranu se prikazuje .

Da biste otključali tastaturu u režimu rada sa otvorenim preklopnikom, pritisnite  pa zatim .

Da biste zaključali tastaturu u režimu rada sa otvorenim preklopnikom, pritisnite taster "napajanje", pa zatim izaberite **Blokiraj tastaturu**.

Da biste zaključali tastaturu u režimu rada sa zatvorenim preklopnikom, pritisnite taster "napajanje" dva puta, izaberite **Blokiraj tastaturu**, pa zatim pritisnite taster preklopnika.

I kada je aktivirano zaključavanje tastature, još uvek može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju.

Da biste uključili osvetljenje ekrana kada je tastatura zaključana, pritisnite taster "napajanje".

Kontrola jačine zvuka i zvučnika

Da biste u toku aktivnog poziva ili slušanja muzike povećali ili smanjili jačinu zvuka, pritisnite  odnosno .



Ugrađeni zvučnik Vam omogućava da slušate i govorite u uređaj na kraćem rastojanju a da ne morate da ga držite uz uho.

 **Upozorenje:** Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste u toku razgovora koristili zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik**.

Da isključite zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj slušalicu**.



Sat

 **Savet!** Da vidite vreme i datum u režimu rada sa zatvorenim preklopnikom, pritisnite i držite taster preklopnika.

Pritisnite  i izaberite **Sat**. Da biste postavili novi alarm, izaberite **Opcije > Postavi alarm**. Kada je alarm aktiviran, prikazuje se .

Da isključite alarm, izaberite **Stop**, ili da alarm prekinete na 5 minuta, izaberite **Odloži**.

Ako je u vreme podešeno za alarm uređaj isključen, on će se uključiti i oglasiti alarmom. Ako izaberete **Stop**, uređaj pita da li želite da ga aktivirate za telefoniranje. Izaberite **Ne** da uređaj isključite, ili **Da** da biste mogli da pozivate i primete pozive. Ne birajte opciju **Da** kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da biste poništili neki alarm, izaberite **Sat > Opcije > Ukloni alarm**.

Podešavanje sata

Da biste promenili podešavanja sata, izaberite **Sat > Opcije > Podešavanja**.

Da biste promenili vreme ili datum, izaberite **Vreme** ili **Datum**.

Da biste promenili sat koji se prikazuje u pasivnom režimu, izaberite **Vrsta sata > Analogni** ili **Digitalni**.

Da biste dozvolili da komunikaciona mreža ažurira vreme, datum i časovnu zonu u Vašem uređaju (mrežni servis), izaberite **Vreme od oper. mreže > Automatsko ažuriranje**.

Da biste promenili ton alarma, izaberite **Ton alarma**.

Svetski sat

Da biste otvorili prikaz 'Svetski sat', otvorite **Sat** pa pritisnite . U prikazu 'Svetski sat' možete da pratite vremena u različitim gradovima.

Da biste dodali grad u listu, izaberite **Opcije > Dodaj grad**. U listu možete dodati najviše 15 gradova.

Da biste postavili svoj trenutni grad, dođite do njega, pa izaberite **Opcije > Moj trenutni grad**. Grad se prikazuje u

glavnom prikazu 'Sat', a vreme u Vašem uređaju se menja prema tom odabranom gradu. Proverite da li je vreme tačno i da li odgovara Vašoj časovnoj zoni.



Alatka 'Memorijska kartica'

Koristite isključivo miniSD kartice koje je Nokia odobrila za korišćenje sa ovim uređajem. Nokia primenjuje priznate industrijske standarde koji se odnose na memorijske kartice, ali druge marke možda neće funkcionisati ispravno ili možda neće biti u potpunosti kompatibilne sa ovim uređajem.

Pritisnite  i izaberite **Alatke > Memorija**. Kompatibilnu memorijsku karticu možete da koristite kao dodatni skladišni prostor ili za pravljenje rezervnih kopija sadržaja memorije uređaja.



Da biste napravili rezervnu kopiju sadržaja memorije svog uređaja na memorijskoj kartici, izaberite **Opcije > Kopiraj mem.tel..**

Da biste rekonstruisali podatke iz memorijske kartice u memoriju uređaja, izaberite **Opcije > Rekonst. sa kartice**.

Formatirajte memorijsku karticu

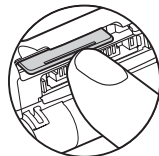
Kada se memorijska kartica ponovo formatira, svi podaci na njoj se trajno gube.

Neke memorijske kartice se isporučuju već formatirane, a neke zahtevaju formatiranje. Konsultujte se sa prodavcem da li je potrebno da formatirate memorijsku karticu pre njene upotrebe.

Da biste formatirali memorijsku karticu, izaberite **Opcije > Formatizuj karticu**. Izaberite **Da** da to potvrdite.

Izvadite memorijsku karticu

- 1 Pre vađenja memorijske kartice, pritisnite taster 'napajanje', pa zatim izaberite **Izvadi mem. karticu**. Sve aplikacije se zatvaraju.
- 2 Kada se prikaže **Izvadi memorijsku karticu pa pritisni "OK"**, otvorite poklopac ležišta memorijske kartice.
- 3 Pritisnite pa otpustite memorijsku karticu da biste je izbacili iz ležišta.
- 4 Izvadite memorijsku karticu, zatvorite poklopac ležišta kartice, pa zatim izaberite **OK**.



 **Važno:** Ne vadite memorijsku karticu usred rada, kada joj se pristupa. Vađenje kartice u toku operacije može

da ošteti karticu kao i sam uređaj, a podaci upisani na memorijskoj kartici mogu da budu oštećeni.



Menadžer datoteka

Mnoge funkcije ovog uređaja kao što su kontakti, poruke, slike, video snimci, tonovi zvona, napomene kalendara, dokumenti i preuzete aplikacije za skladištenje podataka koriste memoriju. Kolika je količina memorije na raspolaganju zavisi od toga koliko je podataka već sačuvano u memoriji uređaja.

Kao dodatni medij za čuvanje podataka možete da koristite kompatibilnu memorijsku karticu. Na memorijskim karticama se stari podaci mogu brisati i upisivati novi.

Da biste pretraživali datoteke i foldere u memoriji uređaja i na memorijskoj kartici (ako je ubačena), pritisnite i izaberite **Alatke > Men. dat..** Otvara se prikaz memorije uređaja (). Pritisnite da biste otvorili prikaz memorijske kartice (), ako je ona na raspolaganju.

Da biste premestili ili kopirali datoteke u neki folder, pritisnite i istovremeno da obeležite datoteke, pa izaberite **Opcije > Premesti u folder** ili **Kopiraj u folder**.

Da biste pronašli neku datoteku, izaberite **Opcije > Nađi**, izaberite memoriju u kojoj želite da tražite, pa unesite tekst za pretragu koji odgovara imenu datoteke.

Pregled utroška memorije

Da biste videli vrste podataka koje imate u uređaju, kao i koliko memorije pojedine vrste podataka zauzimaju, izaberite **Opcije > Detalji o memoriji**. Količina slobodne memorije se prikazuje u okviru **Slobodna m..**

Malo memorije – slobodna memorija

Uređaj će Vas obavestiti kada ponestaje memorijskog prostora u memoriji uređaja ili na memorijskoj kartici.

Da biste oslobodili memoriju uređaja, prebacite podatke u memorijsku karticu koristeći menadžer datoteka.

Markirajte datoteke koje treba premestiti, izaberite **Premesti u folder > Memorijska kartica**, a zatim izaberite folder.

Medija datoteke možete da prebacujete i u kompatibilni PC računar koristeći opciju prenosa podataka u okviru **Galerija**. Vidite 'Galerija', str. 27.

Savet! Da biste pregledali različite memorijske jedinice svog uređaja, kao i da biste preneli podatke, možete da koristite Nokia Phone Browser u sklopu paketa Nokia PC Suite.

Da biste uklonili podatke i oslobodili memoriju, koristite **Men. dat.** ili odgovarajuću aplikaciju. Na primer, možete ukloniti:

- Poruke koje se nalaze u folderima **Primljeno**, **Nacrti** i **Poslato** u okviru **Poruke**
- E-mail poruke koje su preuzete u memoriju uređaja
- Sačuvane Web strane
- Sačuvane slike, video i audio datoteke
- Kontakt podatke
- Napomene, beleške kalendara
- Preuzete aplikacije. Vidite i 'Menadžer aplikacija', str. 104.
- Instalacione datoteke (.sis) aplikacija koje ste instalirali na kompatibilnu miniSD memorijsku karticu; prvo napravite rezervne kopije instalacionih datoteka u kompatibilnom PC računaru koristeći paket Nokia PC Suite.
- Sve ostale podatke koji Vam više nisu potrebni

Korisne prečice

Koristite prečice kako biste brzo i maksimalno iskoristili funkcije svog uređaja. Potražite odgovarajuće odeljke u ovom uputstvu za korisnika za više detalja o ovim funkcijama.

Pasivni režim rada

- Da biste prešli sa jedne na drugu otvorenu aplikaciju, pritisnite i držite , pa zatim izaberite željenu aplikaciju. Ako ponestaje memorije, uređaj će eventualno zatvoriti neke aplikacije. Pre zatvaranja aplikacije, uređaj memoriše nesačuvane podatke. Ostavljanje aplikacija da rade u pozadini opterećuje bateriju i skraćuje njeno trajanje.
- Da startujete kameru, pritisnite .
- Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i držite **1**.
- Da otvorite multimedijalne aplikacije, pritisnite ili pritisnite i držite . Vidite 'Multimedijalni taster', str. 17.
- Da biste promenili profil, pritisnite  pa izaberite neki profil.
- Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), pritisnite **#** da se prebacujete sa jedne na drugu telefonsku liniju.
- Da biste otvorili listu prethodno biranih brojeva, pritisnite .
- Da biste koristili glasovne komande, pritisnite i držite .
- Da biste inicirali povezivanje na **Servisi**, pritisnite i držite **0**. Vidite 'Servisi', str. 66.

Za dodatne prečice koje su dostupne u pasivnom režimu, vidite 'Dopunjeni pasivni re. režim', str. 84.

Menjanje teksta i listi

- Da biste označili stavku u listi, dođite do nje, pa pritisnite istovremeno  i .
- Da biste označili više stavki u listi, pritisnite i držite  i istovremeno pritiskajte  ili . Da biste okončali označavanje, otpustite najpre  ili , a zatim .
- Da biste izabrali znakove i reči, pritisnite i držite . Istovremeno pritisnite  ili  da istaknete tekst.
- Da biste kopirali tekst u klipbord, držite  i izaberite **Kopiraj**.
- Da biste deo teksta ubacili u neki dokument, pritisnite i držite , pa izaberite **Umetni**.

Multimedijalni taster

Da biste otvorili prečicu koja je dodeljena multimedijalnom tasteru, pritisnite i držite . Da biste otvorili listu multimedijalnih aplikacija, pritisnite . Da biste otvorili željenu aplikaciju, pritisnite , ,  ili . Da izađete iz liste bez biranja neke aplikacije, pritisnite .

Da promenite prečice, pritisnite , pa zatim pritisnite . Da promenite aplikacije koje se prikazuju kada pritisnete , izaberite **Gore**, **Levo**, **Sredina** i **Desno**, pa zatim i aplikaciju.

Neke prečice su možda fiksne i ne možete ih menjati.



Pomoć

Vaš uređaj ima pomoć koja se odnosi na trenutni kontekst. Kada je neka aplikacija otvorena, da biste pristupili pomoći iz trenutnog prikaza, izaberite **Opcije** > **Pomoć**.

Da biste, dok čitate uputstva, iz pomoći prešli na aplikaciju koja je trenutno otvorena u pozadini, pritisnite i držite .

Da biste otvorili pomoć iz glavnog menija, izaberite **Alatke** > **Pomoć**. Izaberite željenu aplikaciju da biste videli listu tema pomoći.



Vodič

Vodič Vam daje informacije o nekim funkcijama Vašeg uređaja. Da biste iz menija pristupili vodiču, pritisnite , a zatim izaberite **Moje** > **Vodič** pa zatim i deo koji želite da pogledate.

Kamera

Vaša Nokia N71 ima dve kamere; kameru visoke rezolucije na spoljašnjem delu uređaja i kameru niže rezolucije iznad unutrašnjeg glavnog ekrana koja se vidi kada se otvori preklapnik. Obe kamere se mogu koristiti za snimanje fotografija i video zapisa.

Da biste aktivirali kameru, otvorite preklapnik, pritisnite , pa zatim izaberite **Fotoapar**. U tražilu, viziru kamere, videćete prizor koji hvata kamera.

Slike, fotografije, i video snimci se automatski memorišu u Galeriju. Kamere daju fotografije, slike u .jpg formatu. Video snimci se beleže kao 3gpp datoteke i imaju nastavak .3gp (kada se koristi normalni režim i režim deljenja videa) ili u .mp4 formatu datoteka (kada se koristi video režim visoki kvalitet). Vidite 'Podešavanje videa', str.26.

Slike, fotografije, možete da šaljete u multimedijalnoj poruci, kao prilog e-mail poruke ili koristeći Bluetooth povezivanje.

 **Savet!** Sliku možete da ubacite u neku kontakt karticu. Vidite 'Memorišite imena i brojeve', str.62.

Vaša Nokia N71 podržava pravljenje snimaka u rezoluciji 1600x1200 piksela, kada se koristi primarna kamera. Rezolucija slika u ovim materijalima može da izgleda drugačije.

Ekran kamere

Indikatori kamere prikazuju sledeće:

- Indikatori (1) memorije uređaja () i memorijske kartice () prikazuju gde se memorišu slike.
- Indikator slika (2) prikazuje približan broj slika koji, u zavisnosti od izabranog kvaliteta slike, može da stane u preostalu memoriju uređaja ili na memorijsku karticu.
- Indikator samookidača (3) pokazuje da je aktiviran samookidač. Vidite 'I Vi na slici - samookidač', str.21.
- Indikator pravljenja više uzastopnih snimaka (4) označava da je aktiviran režim pravljenja uzastopnih snimaka. Vidite 'Snimate više fotografija sa prekidima', str.21.



Slikajte

Ako je kamera u video režimu, otvorite režim snimanja fotografija, statičnih slika, tako što ćete izabrati **Opcije > Režim slike**.

Da biste izabrali sekundarnu kameru (recimo, da i sebe uključite u sliku), izaberite **Opcije > Koristi sek. fotoapar..** Da ponovo pređete na korišćenje glavne kamere, izaberite **Opcije > Koristi glavni fotoapar..**

Da zumirate, uveličavate i umanjujete, pritisnite ☺ ili ☹. Indikator zumiranja, koji se pojavljuje sa strane u tražilu, prikazuje nivo zumiranja. Kvalitet (rezolucija) zumirane slike je slabiji od kvaliteta nezumirane slike.

Da napravite snimak, pritisnite Ⓢ. Ne pomerajte uređaj dok se snimak ne sačuva. Slika se automatski memoriše u folderu **Slike i video** aplikacije **Galerija**. Vidite 'Galerija', str.27.

Memorisanje snimljene slike može da potraje duže ako ste promenili vrednosti zumiranja ili podešavanje osvetljenja i boja.

U vezi biranja režima snimanja; blic, podešavanja osvetljenja i boja, ili kako da vidite **Poslednja slika** pre pravljenja snimka, vidite 'Podešavanje kamere', str. 19.

Nakon što napravite snimak:

- Ako ne želite da sačuvate sliku, izaberite **Opcije > Obriši**, ili pritisnite ☒.
- Ako želite da pošaljete sliku **Kao MMS**, **Kao e-mail** ili **Preko Bluetooth veze**, izaberite **Opcije > Pošalji**. Za više informacija, vidite 'Poruke', str. 37 i 'Bluetooth povezivanje', str. 85. Ova opcija nije dostupna tokom aktivnog poziva.
- Da biste nekome poslali sliku tokom aktivnog poziva, izaberite **Opcije > Pošalji pozivaocu**.
- Izaberite **Opcije > Izmeni** da biste izmenili sliku. Vidite 'Vršite izmene slika', str.22.
- Da biste odštampani sliku, izaberite **Opcije > Štampaj**. Vidite 'Štampajte slike', str.31.

Ako određeno vreme ne pritisnete nijedan taster, kamera prelazi u režim uštede energije. Da biste nastavili sa fotografisanjem, pritisnite Ⓢ.

Podešavanje kamere

Ako je tražilo aktivno, pritisnite ☺ ili ☹, ili pa izaberite **Opcije > Otvori podešavanje**.

Pritisnite  ili  da biste izabrali stavku ili parametar koji želite da vidite ili da izmenite, pa zatim pritisnite . Koja će Vam podešavanja biti na raspolaganju zavisi od toga koja je kamera trenutno aktivirana.

Da biste ponovo aktivirali tražilo, pritisnite **Obustavi** ili .

Parametri se vraćaju na svoje podrazumevane vrednosti kad zatvorite aplikaciju **Fotoapar**.

Režim snimanja

Parametri za svaki režim snimanja su postavljeni tako da odgovaraju određenim stilovima i ambijentima.

Na raspolaganju su sledeći režimi snimanja: **Automatski**, **Definiše korisnik**, **Portret**, **Pejzaž**, **Noć** i **Sport**.

Dodite do odgovarajućeg režima slikanja, pa pritisnite .

Podrazumevani režim snimanja kod fotografisanja je **Automatski**.

Ako želite da napravite sopstveni režim za određeni ambijent, izaberite **Definiše korisnik**. Za korisnički definisani režim možete da podesite **Na osnovu režima**



slik., **Blic**, **Balans belog**, **Ton boje** i **Poništi korisnički režim**. Da biste kopirali parametre nekog drugog režima slikanja, izaberite **Na osnovu režima slik.**, a zatim izaberite i željeni režim slikanja.

Ako izaberete **Definiše korisnik**, on se postavlja za podrazumevani, primarni režim snimanja.

Blic

Kamera ima LED blic za snimanja pod slabim osvetljenjem.

Blic koristite na bezbednom rastojanju. Ne koristite blic na ljude i životinje na kratkim rastojanjima. Nemojte zaklanjati blic u toku fotografisanja.

Na raspolaganju su sledeći režimi upotrebe blica: **Automatski**, **Uključeno** i **Isključen**.

Dodite do željenog podešavanja blica, pa pritisnite .

Ako je blic pri dobrom osvetljenju postavljen na **Isključen** ili **Automatski**, on ipak emituje slabi bljesak kada se pravi snimak. Po tome će osoba koju fotografirate znati da je snimak napravljen. Na samom snimku nema efekta blica.

Balans belog

Izaberite opciju, podešavanje, koje odgovara trenutnim uslovima osvetljenja. Ovime se omogućava da kamera tačnije reprodukuje boje.

Dodite do željenog podešavanja, pa pritisnite .

Ton boje

Dođite do željenog kolor efekta, pa pritisnite .

Poslednja slika

Da biste videli poslednju napravljenu sliku, fotografiju, pritisnite .

Snimate više fotografija sa prekidima

Izaberite **Opcije** > **Više snimaka** da biste podesili kameru da automatski napravi nekoliko uzastopnih snimaka. Interval između snimaka možete da postavite od dve slike u sekundi (brzo) do jedna slika na 15 minuta (sporo). Broj snimaka koji se može načiniti zavisi od količine raspoložive memorije.

Slike se automatski čuvaju u aplikaciji **Galerija**.

Režim više uzastopnih snimaka možete da koristite i sa **Samookidač**. Vidite 'I Vi na slici – samookidač', str.21.

Nakon što su napravljeni, snimci se prikazuju u mrežastom prikazu na glavnom ekranu. Da vidite neku sliku, pritisnite  da je otvorite.

Da se vratite u tražilo sekvencijalnog režima, snimanje više slika, izaberite **Nazad**.



I Vi na slici – samookidač

Koristite samookidač da biste odložili pravljenje snimka, kako biste i Vi sami mogli da uđete u kadar. Da biste podesili vreme odlaganja samookidača, izaberite **Opcije** > **Samookidač** > **10 sekundi**, **20 sekundi** ili **30 sekundi**. Da biste aktivirali samookidač, izaberite **Aktiviraj**. Indikator samookidača  treperi, a uređaj pišti dok tajmer odbrojava vreme. Kamera pravi snimak po isteku podešenog odlaganja snimka. Možete da koristite **Samookidač** i u režimu više uzastopnih snimaka. Vidite 'Snimate više fotografija sa prekidima', str.21.

Podlašavanja kamere

Da biste promenili parametre glavne kamere, izaberite **Opcije** > **Podlašavanja**, a zatim neku od sledećih kategorija:

Kvalitet slike – **Štampa** (rezolucija 1600x1200), **E-mail** (rezolucija 800x600) ili **MMS** (rezolucija 640x480). Što je viši kvalitet slike, to slika zauzima više memorije.

Dodaj u album – Izaberite da li želite da sačuvate sliku u nekom određenom albumu u **Galeriji**. Ako izaberete **Da**, otvara se lista raspoloživih albuma.

Prošireni zum – Izaberite **Uključeno** ako želite da postignete maksimalni koeficijent zumiranja i spremni ste da prihvatite smanjenje rezolucije snimka koja može biti niža od one koju ste izabrali u opciji **Kvalitet slike**. Ako želite da ograničite opseg zumiranja i time manje smanjenje rezolucije, izaberite **Isključen**.

Prikaži snimljenu sliku – Izaberite **Uključeno** da vidite uhvaćenu sliku nakon što je snimate, ili izaberite **Isključen** da odmah nastavite sa pravljenjem naredne slike.

Primarno ime slike – Izaberite **Datum** ili **Tekst**.

Ton snimanja – Izaberite koji ton želite da se čuje kada napravite snimak.

Aktivna memorija – Izaberite gde će se memorisati slike koje pravite.

Vršite izmene slika

Da biste izvršili izmene, doterali, sliku koju ste upravo snimili, izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Da biste vršili izmene drugih slika, izaberite ih iz **Galeriji**.

Izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** da sliku obrežete ili da je rotirate, da podesite boju, kompresiju ili rezoluciju, ili da dodate neki efekat, tekst, vinjetu ili okvir.

Izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** > **Izrezivanje** > **Ručno** da biste izrezali sliku. Prikazuje se pravougaonik koji označava površinu obrezivanja. Dodite do gornjeg levog ugla isečka, pa izaberite **Postavi**. Dodite do donjeg desnog ugla isečka, pa izaberite **Izrezivanje**.

Da biste smanjili crvenilo očiju na slici, izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** > **Ukl. ef. crvenog oka**. Pomerite krstić na oko i pritisnite . Na ekranu se pojavljuje petlja. Skrolujte da podesite petlju tako da odgovara veličini oka. Pritisnite  da smanjite crvenilo.

Da biste slici dodali sličicu (vinjetu), izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** > **Sličica**. Iz liste izaberite ono što želite da dodate, a zatim pritisnite . Da biste pomerili, rotirali ili promenili veličinu, izaberite **Opcije** > **Pomeranje sličice**, **Prom. veličine sličice** ili **Rotiranje sličice**.

Da biste slici dodali tekst, izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** > **Tekst**. Unesite tekst, pa izaberite **OK**. Da biste izmenili tekst, izaberite **Opcije** > **Pomeranje teksta**, **Prom. veličine teksta**, **Rotiranje teksta** ili **Izbor boja**.

Prečice u editoru slika:

- Da biste videli sliku na celom ekranu, pritisnite * . Ponovo pritisnite * da biste se vratili u normalni prikaz.
- Da biste rotirali sliku u smeru kazaljke na satu ili u obrnutom smeru, pritisnite **1** ili **3** .
- Pritisnite **5** i **0** da biste približili, odnosno udaljili objekat.

Saveti za pravljenje dobrih fotografija

Kvalitet slike

Upotrebljavajte odgovarajući kvalitet slike. Kamera nudi tri nivoa kvaliteta slike. Koristite **Štampa** za pravljenje fotografija velikih dimenzija, do 25x20cm (10x8 inči), **### E-mail** za e-mail poruke i pravljenje fotografija do 15x10 cm (6x4 inči), a **MMS** za upotrebu u multimedijalnim porukama. Što je viši kvalitet slike, to slika zauzima više memorije. Kvalitet zumirane slike je slabiji od

kvaliteta nezumirane slike. Da biste promenili podešavanja kvaliteta slike, izaberite **Opcije** > **Podešavanje**.

Pozadina

Koristite jednostavne pozadine – Prilikom snimanja portreta i drugih slika na kojima se nalaze ljudi izbegavajte pretrpane, kompleksne pozadine koje mogu da odvrate pažnju od osoba na slici. Kad se ovi uslovi ne mogu ispuniti, pomerite kameru ili recite ljudima koje snimate da se pomere. Približite kameru bliže objektu da biste napravili jasnije portretne snimke.

Dubina

Kada snimate pejzaže, pojačajte utisak dubine tako što ćete objekte postaviti u prednji plan. Međutim, imajte u vidu da objekat u prednjem planu može biti nejasan ukoliko je suviše blizu kamere.

Uslovi osvetljenja

Promena izvora, količine i smera svetlosti može dramatično da promeni fotografije. Ovo su neki od karakterističnih uslova osvetljenja:

- Izvoz svetla iza objekta – Izbegavajte da objekte postavljate ispred izvora jakog svetla. Ako se izvor svetlosti nalazi iza objekta, ili ukoliko je vidljiv na ekranu, slika će možda imati slab kontrast, možda će

biti previše tamna, ili će imati neželjene svetlosne efekte. Takođe, možete da koristite blic da biste osvetlili senke. Vidite 'Blic', str.20.

- Objekt osvetljen bočno – Jako bočno svetlo ima snažan dramaturški efekat, ali može biti previše oštro, što rezultuje prevelikim kontrastom.
- Izvor svetla ispred objekta – Oštro sunčevo svetlo može naterati ljude da žmirkaju. Takođe, kontrast može biti preveliki.
- Optimalno osvetljenje – je kada ima puno difuzne, blage svetlosti, na primer, ukoliko je dan vedar i mestimično oblačan, ili ukoliko je sunčano, ali se snimak pravi u senci drveća.

Ekran video rikordera

Indikatori video rikordera prikazuju sledeće:

- Indikatori (1) memorije uređaja (📁), odnosno memorijske kartice (📄) prikazuju gde se memorišu video snimci.
- Indikator dužine trenutnog video zapisa (2) prikazuje isteklo vreme i preostalo vreme.



- Indikator mikrofona (3) označava da je mikrofonski isključen.
- Indikator formata datoteke (4) označava format video snimka.

Snimate video snimak

Ako se kamera nalazi u režimu fotografisanja, da biste izabrali video režim, izaberite **Opcije > Režim videa**.

Da biste izabrali sekundarnu kameru (recimo, da sebe uključite u video snimak), izaberite **Opcije > Koristi sek. fotoapar.** Da ponovo pređete na korišćenje glavne kamere, izaberite **Opcije > Koristi glavni fotoapar.**

Indikator zumiranja, koji se pojavljuje u oknu sa strane, prikazuje nivo zumiranja. Pritisnite 🔍 ili 🔍 da uvećate ili umanjite prikaz.

- 1 Pritisnite 🔍 da započnete snimanje. Prikazuje se ikonica snimanja 📹. Pali se LED dioda i čuje se zvuk, obaveštavajući osobu da se snima video. Na samom video snimku nema efekta blica.
- 2 Da biste privremeno prekinuli snimanje u bilo kom trenutku, izaberite **Pauza**. Ikonica pauza ⏸ trepće na ekranu. Snimanje videa se automatski prekida kada je snimanje privremeno zaustavljeno, a nijedan taster nije pritisnut tokom jednog minuta.
- 3 Izaberite **Nastavi** da biste nastavili sa snimanjem.

- 4 Izaberite **Stop** da završite snimanje. Video snimak se automatski memoriše u folder **Slike i video** aplikacije **Galerija**. Vidite 'Galerija', str. 18.

U vezi biranja režima snimanja; podešavanja osvetljenja i boja, ili kako da vidite **Poslednji video** pre snimanja videa, vidite 'Podešavanje video rikordera', str. 25.

Po završenom snimanju video snimka:

- Da biste odmah prikazali video snimak koji ste upravo napravili, izaberite **Opcije > Pusti**.
- Ako ne želite da sačuvate video snimak, izaberite **Opcije > Obriši**.
- Pritisnite  da bi se vratio vizir za pravljenje novog video snimka.
- Ako želite da pošaljete snimak **Kao MMS**, **Kao e-mail** ili **Preko Bluetooth veze**, izaberite **Opcije > Pošalji**. Za više informacija, vidite 'Poruke', str. 37 i 'Bluetooth povezivanje', str. 85. Ova opcija nije dostupna tokom aktivnog poziva.
- Da biste nekome poslali video snimak tokom aktivnog poziva, izaberite **Opcije > Pošalji pozivaocu**.
- Izaberite **Opcije > Izmeni** da biste montirali video snimak. Vidite i 'Montirajte video snimke', str. 28.

Podešavanje video rikordera

Ako je tražilo aktivno, pritisnite  ili , ili pa izaberite **Opcije > Otvori podešavanje**.

Pritisnite  ili  da biste izabrali stavku ili parametar koji želite da vidite ili da izmenite, pa zatim pritisnite . Koja će Vam podešavanja biti na raspolaganju zavisi od toga koja je kamera trenutno aktivirana.

Da biste ponovo aktivirali tražilo, pritisnite **Obustavi** ili .

Parametri se vraćaju na svoje podrazumevane vrednosti kad zatvorite aplikaciju **Fotoaparat**.

Režim snimanja

Parametri za svaki režim snimanja su postavljeni tako da odgovaraju određenim stilovima i ambijentima.

Na raspolaganju su sledeći režimi snimanja: **Automatski** i **Noć**.

Dođite do odgovarajućeg režima snimanja videa, pa pritisnite .

Balans belog

Izaberite opciju, podešavanje, koje odgovara trenutnim uslovima osvetljenja. Ovime se omogućava da kamera tačnije reprodukuje boje.

Dođite do željenog podešavanja, pa pritisnite .

Ton boje

Dođite do željenog kolor efekta, pa pritisnite .

Poslednji video

Da biste videli poslednju snimljeni video, pritisnite .

Podešavanja videa

Postoje dve vrste podešavanja video rikordera: konfigurisanje video rikordera i podešavanja videa. U vezi konfigurisanja video rikordera, vidite 'Podešavanje video rikordera', str. 25. Nakon što zatvorite kameru, parametri podešavanja video rikordera se vraćaju na podrazumevane vrednosti, ali podešavanja videa ostaju ista dok ih ponovo ne promenite. Da biste promenili podešavanja videa, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, a zatim neku od sledećih kategorija:

Snimanje zvuka – Izaberite **Uključeno** ako želite da snimate i sliku i zvuk.

Kvalitet videa – Podesite kvalitet video snimka na **Visok**, **Normalan** ili **Deljenje**. Ako izaberete **Visok** ili **Normalan**, dužina video zapisa je ograničena raspoloživim prostorom na Vašoj memorijskoj kartici, s tim što je maksimalna dužina jednog video snimka 1 sat. Ako želite da gledate video snimak na kompatibilnom televizoru ili PC računaru, izaberite **Visok** video kvalitet, koji ima CIF rezoluciju (352x288) i format datoteke .mp4. U multimedijalnoj poruci ne možete da šaljete video snimke sačuvane u formatu .mp4. Ako želite da gledate video snimak na kompatibilnim mobilnim telefonima, izaberite **Normalan**,

koji ima QCIF rezoluciju (176x144) i format datoteke .3gp. Da biste poslali video snimak kao MMS, ili da biste ga poslali preko video deljenja, izaberite **Deljenje** (rezolucija QCIF, format datoteke .3gp). Vidite 'Deljenje videa (mrežni servis)', str. 54. Video snimak je ograničen na 300 kB (oko 20 sekundi trajanja), tako da može biti poslat u kompatibilni uređaj kao multimedijalna poruka. Međutim, neke mreže podržavaju slanje samo onih multimedijalnih poruka čija je maksimalna veličina 100 kB. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Dodaj u album – Izaberite **Da** da sačinjeni video snimak sačuvate u nekom određenom albumu u aplikaciji **Galerija**.

Prikaži snimljeni video – Izaberite **Isključen** da odmah nastavite sa snimanjem narednog video snimka. Vaši video snimci se ne prikazuju posle snimanja, i video rikorder je odmah spreman za ponovno korišćenje.

Primarno ime videa – Izaberite **Datum** ili **Tekst** za podrazumevano, primarno ime video snimaka.

Aktivna memorija – Definišite primarnu, podrazumevanu memorijsku jedinicu: memorija uređaja ili memorijska kartica.

Galerija

Da biste memorisali i organizovali svoje slike, video snimke, audio snimke, liste numera i linkove za strimovanje sadržaja, pritisnite  i izaberite **Galerija**. Da biste otvorili galeriju iz aplikacije **Kamera**, izaberite **Opcije > Idi u Galeriju**. Iz aplikacije **Kamera**, na raspolaganju je samo folder **Slike i video**.

 **Savet!** Da pređete iz **Galerija** u **Kamera**, iz foldera **Slike i video** izaberite **Opcije > Idi na kameru**.

Izaberite **Slike i video**, **Numere**, **Audio snimci**, **Linkovi za strim.**, **Prezentacije** ili **Sve datoteke**, pa zatim pritisnite .

Možete da pretražujete i otvarate foldere, kao i da označavate, kopirate i premeštate stavke u foldere i albume. Real audio snimci, video snimci, .ram datoteke i linkovi za strimovanje otvaraju se u aplikaciji RealPlayer. Vidite 'RealPlayer', str. 33. Takođe, možete da pravite



albume, da označavate i kopirate stavke, kao i da ih dodajete u albume. Vidite 'Albumi', str. 31.

 **Savet!** Slike iz svog uređaja možete da prebacite u kompatibilni PC računar koristeći Nokia Phone Browser koji se nalazi u sklopu Nokia PC Suite paketa. Vidite CDROM disk koji ste dobili sa uređajem.

Pritisnite  da biste otvorili datoteku. Video snimci i Real audio snimci se otvaraju u aplikaciji **RealPlayer**, a muzika se otvara u muzičkom plejeru. Vidite 'Gledajte slike i video snimke', str. 28. Vidite 'Muzički centar', str. 72.

Da biste datoteku kopirali ili premestili na kompatibilnu memorijsku karticu ili u memoriju uređaja, izaberite datoteku, pa zatim izaberite **Opcije > Premesti i kopiraj > Kopiraj u mem. kart.**, **Premesti u mem. kar.**, **Kopiraj u mem. tel.** ili **Premesti u mem. tel.**

Datoteke koje se nalaze u memorijskoj kartici su označene sa .

Datoteke koje se nalaze u memoriji uređaja su označene sa .

Da biste smanjili veličinu grafičkih datoteka, izaberite **Opcije > Skupi**.

Da biste smanjili veličinu datoteka koje ste već kopirali na neko drugo mesto (recimo, u kompatibilni PC računar) i da povećate količinu slobodne memorije, u folderu **Slike i video** izaberite neku datoteku, pa zatim **Opcije > Isprazni memoriju**.

Da biste preuzeli datoteke u **Galerija** koristeći pretraživač, iz nekog od glavnih foldera izaberite **Preuz. grafika**, **Preuzim. videa**, **Preuz. numera** ili **Pr. zvukova**. Otvara se pretraživač, pa možete da izaberete marker sajta sa kojega je moguće preuzeti sadržaj.

Gledajte slike i video snimke

Snimljene fotografije i video snimci snimljeni kamerom memorišu se u folderu **Slike i video** u aplikaciji **Galerija**. Slike i video snimci Vam mogu biti poslani i u multimedijalnoj poruci, kao e-mail prilog ili koristeći Bluetooth povezivanje. Da biste primljene slike i video snimke mogli da gledate u **Galerija** ili u **RealPlayer**, morate ih sačuvati u memoriju uređaja ili na kompatibilnu memorijsku karticu.

Otvorite folder **Slike i video** u **Galerija**. Datoteke slika i video snimaka su raspoređene u obliku petlje, a poredane su prema datumu. Da biste pretraživali pojedinačne datoteke, pritisnite  ili . Da biste pretraživali grupe datoteka, pritisnite  ili .

Da biste izmenili fotografiju ili montirali video snimak, izaberite **Opcije > Izmeni**. Otvara se editor slika ili montažer video snimaka.

Da biste dodali sliku ili video snimak u neki album u **Galerija**, izaberite **Opcije > Albumi > Dodaj u album**. Vidite 'Albumi', str. 31.

Da biste pravili autorske video snimke, izaberite jedan ili više video snimaka u **Galerija**, a zatim izaberite **Opcije > Izmeni**. Vidite 'Montirajte video snimke', str. 28.

Da biste odštampali svoje slike na kompatibilnom štampaču povezanom sa Vašim uređajem, ili da biste ih sačuvali u svoju kompatibilnu memorijsku karticu radi štampanja, izaberite **Opcije > Odštampaj**. Vidite 'Štampajte slike', str. 31.

Da biste zumirali otvorenu sliku, izaberite **Opcije > Uvećaj** ili **Umanji**. Koeficijent zumiranja se prikazuje na vrhu ekrana. Koeficijent zumiranja se ne pamti trajno.

Montirajte video snimke

Možete da montirate video snimke u **Galerija**. Vidite 'Galerija', str. 27.

Da biste montirali video snimke i pravili autorske video snimke, dođite do video snimka i izaberite **Opcije > Izmeni**. Autorske video snimke možete da pravite kombinovanjem i rezanjem video snimaka, kao i dodavanjem slika, audio

snimaka, prelaza i efekata. Prelazi su vizuelni efekti koje možete da primenjujete na početne i krajnje sekvence video snimka ili između samih video snimaka.

U video montažeru možete da vidite dve vremenske linije: vremensku liniju video snimka i vremensku liniju audio snimka. Ako video snimku dodajete slike, tekst ili prelaze, oni su prikazani na vremenskoj liniji video snimka. Da se krećete po vremenskoj liniji, pritiskajte  ili . Da pređete sa jedne na drugu vremensku liniju, pritisnite  ili .

Da biste napravili autorske video snimke, označite i izaberite jedan ili više video snimaka, a zatim izaberite **Opcije > Izmeni**.

U prikazu Video montažer možete da ubacujete video snimke da biste napravili autorski video snimak, kao i da montirate snimke rezanjem i dodavanjem efekata. Video snimku možete da dodajete slike i audio snimke, da menjate njihovo trajanje, kao i da dodajete tekst.

Da biste izmenili video snimak, izaberite jednu od sledećih opcija:

Izmeni video snimak:

Iseci – Iseca video snimak u prikazu Iseci video snimak.

Dodaj kolor efekat – Ubacuje se kolor efekat u video snimak.

Uspori – Usporava se brzina video snimka.

Bez tona/Sa tonom – Uključuje se i isključuje ton originalnog video snimka.

Premesti – Premešta video snimak na izabranu poziciju na vremenskoj liniji.

Ukloni – Video snimak se uklanja iz videa.

Dupliraj – Pravi se kopija odabranog video snimka.

Izmeni tekst (prikazuje se samo ako ste dodali tekst) – Da biste premestili, uklonili ili duplirali tekst, promenili boju i stil teksta, definisali koliko će se on zadržati na ekranu, kao i da biste tekstu dodali efekte.

Izmeni sliku (prikazuje se samo ako ste dodali sliku) – Da biste premestili, uklonili ili duplirali sliku, definisali koliko će se ona zadržati na ekranu, kao i da biste postavili pozadinu ili kolor efekat slike.

Izmeni audio snimak:

Iseci – Iseca audio snimak u prikazu Iseci audio snimak.

Premesti – Premešta audio snimak na izabranu poziciju na vremenskoj liniji.

Ukloni – Audio snimak se uklanja iz videa.

Dupliraj – Pravi se kopija odabranog audio snimka.

Postavi trajanje – Menja dužinu audio snimka.

Izmeni prelaz – Postoje tri vrste prelaza: prelaz na početku videa, prelaz na kraju videa i prelazi između video

snimaka. Početni prelaz se može izabrati kada je aktivan prvi prelaz videa.

Ubaci:

Video snimak – Ubacuje se odabrani video snimak. U Glavnom prikazu se daje minijturni prikaz video snimka. Minijatura se sastoji od prve sličice video snimka koja nije crna. Takođe se prikazuje i ime i dužina izabranog video snimka.

Slika – Ubacuje se izabrana slika. U Glavnom prikazu se daje minijturni prikaz slike.

Tekst – U video snimak se ubacuje tekst. Možete da ubacite naslov, podnaslov ili listu saradnika.

Audio snimak – Ubacuje se odabrani audio snimak. U Glavnom prikazu se vidi ime i dužina odabranog audio snimka.

Novi audio snimak – Snima se novi audio snimak na izabranoj poziciji.

Film – Da biste pregledali film na celom ekranu ili u minijturnom prikazu, sačuvali ili poslali film, ili da biste ga odsekli na odgovarajuću veličinu za njegovo slanje u obliku multimedijalne poruke.

 **Savet!** Da biste napravili trenutni snimak video snimka, izaberite **Opcije** > **Napravi snimak** u minijturnom prikazu za pregledanje ili u prikazu lseci video.

Da biste sačuvali svoj video snimak, izaberite **Opcije** > **Film** > **Sačuvaj**. Da biste definisali **Aktivna memorija**, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**. Podrazumevano je da je to memorija uređaja.

 **Savet!** U prikazu **Podešavanja** možete da definišete sledeće parametre: **Primarno ime video sn.**, **Pod. ime sn. ekrana**, **Rezolucija** i **Aktivna memorija**.

Ako želite da pošaljete video, izaberite **Pošalji** > **Kao MMS**, **Kao e-mail** ili **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**. Obratite se svom provajderu servisa u vezi maksimalne dužine multimedijalne poruke koju možete da pošaljete. Ako je Vaš video prevelik da bi mogao da se pošalje kao multimedijalna poruka, prikazaće se .

 **Savet!** Ako želite da pošaljete video snimak koji je veći od maksimalne veličine za multimedijalnu poruku koju dopušta Vaš provajder, možete ga poslati putem Bluetooth veze. Vidite 'Šaljite podatke', str. 87. Svoje video snimke možete da prebacite i u kompatibilni PC računar koristeći Bluetooth povezivanje, ili koristeći kompatibilni čitač memorijske kartice (proširenje).

Slajd šou

Da biste slike i video snimke gledali u punom ekranu, izaberite **Opcije** > **Projekcija slajdova** > **Start**.

Pritisnite  (brže) ili  (sporije) da biste podesili brzinu prikaza. Pritisnite  (prethodni) ili  (naredni) da biste se kretali po minijaturama.

Da biste dodali zvuk nekom slaj šou u folderu **Slike i video**, izaberite **Opcije** > **Projekcija slajdova** > **Podešavanja**, pa zatim:

Muzika – Izaberite **Uključena** ili **Isključena**

Numera – Izaberite neku muzičku datoteku iz liste.

Jačina – Pritisnite  da smanjite jačinu zvuka, ili pritisnite  da je povećate.

Prezentacije

Koristeći opciju prezentacija možete da pratite SVG (scaleable vector graphic) datoteke. SVG grafika zadržava identičan izgled kada se štampa i kada se prikazuje na ekranima različitih dimenzija i rezolucija. Da biste prikazali SVG datoteku, izaberite folder **Prezentacije**, neku sliku, pa zatim izaberite **Opcije** > **Pusti**.

Albumi

Uz pomoć albuma možete na lak način da organizujete svoje slike i video snimke. Ako želite da prikažete listu albuma, u folderu **Slike i video** izaberite **Opcije** > **Albumi** > **Prikaži albume**. Albumi su raspoređeni po abecednom redu. Da biste videli sadržaj albuma, pritisnite .

Da biste kreirali novi album, izaberite **Opcije** > **Novi album**. Unesite ime albuma, a zatim izaberite **OK**.

Da biste dodali fotografiju ili video snimak u neki album u **Galeriji**, dođite do fotografije ili video snimka, a zatim izaberite **Opcije** > **Albumi**. > **Dodaj u album**. Otvara se lista albuma. Izaberite album u koji želite da dodate fotografiju ili video snimak, a zatim pritisnite .

Da biste uklonili datoteku iz albuma, pritisnite . Ta datoteka se ne briše iz foldera **Slike i video** u aplikaciji **Galerija**.

Štampajte slike

Da biste štampali svoje slike koristeći kompatibilni data kabl, Bluetooth povezivanje ili kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ona ubačena u uređaj), izaberite sliku koju želite da štampate kao i opciju štampanje u aplikacijama **Galerija**, **Kamera**, u editoru slika ili u prikazivaču slika.

Možete da odštampate samo slike koje su u .jpg formatu. Slike snimljene kamerom se automatski čuvaju u .jpg formatu.



Napomena: Pre štampanja, priključite data kabl na neki PictBridge kompatibilni štampač, pa zatim izaberite Pictbridge u prikazu na ekranu Vašeg uređaja.

Izbor štampača

Kada prvi put štampate, prikazuje se lista raspoloživih štampača nakon što izaberete sliku. Izaberite neki štampač. Taj štampač se postavlja kao podrazumevani štampač.

Ako ste povezali neki PictBridge kompatibilni štampač koristeći CA-53 kabl, automatski se prikazuje taj štampač.

Ako podrazumevani štampač nije raspoloživ, ponovo se prikazuje lista raspoloživih uređaja za štampanje.

Da biste promenili podrazumevani štampač, izaberite **Opcije > Podešavanja > Podrazum. štampač.**

Prikaz izgleda štampe

Prikaz izgleda štampe se otvara samo kada počnete štampanje neke slike iz galerije.

Izabrane slike se prikazuju koristeći prethodno definisani raspored, izgled štampe. Pomerajte se levo i desno kroz raspoložive rasporede štampe za izabrani štampač da

biste promenili ovaj raspored. Ako slike ne mogu da stanu na jednu stranicu, pritisnite  ili  da prikazete dodatne stranice.

Podešavanja štampe

Opcije koje su na raspolaganju se razlikuju i zavise od mogućnosti koje nudi izabrani uređaj za štampu.

Da biste postavili podrazumevani štampač, izaberite **Opcije > Podrazum. štampač.**

Ako želite da izaberete dimenzije papira, izaberite **Veličina papira**, iz liste izaberite dimenzije papira, a zatim **OK**. Izaberite **Obustavi** da biste se vratili u prethodni prikaz.

Medija aplikacije



RealPlayer

Pritisnite , pa izaberite **Studio > RealPlayer**. Koristeći program **RealPlayer**, možete da reprodukujete video snimke, audio snimke, liste numera ili da bežično strimujete medija datoteke. Link za strimovanje možete da aktivirate kada pretražujete Web strane, ili da ga memorišete u svoj uređaj ili na kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ubačena).

RealPlayer podržava datoteke sa nastavcima, ekstenzijama, kao što su .3gp, .mp4 ili .rm. Međutim, **RealPlayer** možda ne podržava sve formate datoteka ili sve varijante formata. Na primer, **RealPlayer** će pokušati da otvori sve .mp4 datoteke, ali neke .mp4 datoteke mogu da uključuju i sadržaj koji nije usklađen sa 3GPP standardom, pa ih samim tim ne podržava ni ovaj model uređaja.

Puštajte video ili audio snimke

- 1 Da biste pustili, reprodukovali, neku medija datoteku koja se nalazi u memoriji uređaja ili na kompatibilnoj memorijskoj kartici (ako je ubačena), izaberite **Opcije > Otvori**, pa zatim nešto od sledećeg:

Prethodni snimci – Da biste reprodukovali jednu od poslednjih šest datoteka puštenih u programu **RealPlayer**.

Sačuvani snimak – Da biste reprodukovali neku datoteku koju ste sačuvali u aplikaciji **Galerija**. Vidite 'Galerija', str. 27.

- 2 Dodajte do neke datoteke, pa pritisnite  da biste je reprodukovali.

 **Savet!** Da biste neki video snimak gledali u punom ekranu, pritisnite **2**. Ponovo pritisnite da biste se vratili u normalni režim prikaza.

Prečice u toku reprodukcije:

- Pritisnite i držite  da biste brzo premotavali napred.
- Pritisnite i držite  da biste brzo premotavali unazad.
- Da biste isključili zvuk, pritisnite i držite  dok se ne prikaže . Da biste uključili zvuk, pritisnite i držite  dok ne vidite .

Bežično strimujete sadržaj

Mnogi provajderi servisa će zahtevati da koristite Internet pristupnu tačku (IAP) za svoju primarnu pristupnu tačku. Drugi provajderi dopuštaju korišćenje WAP pristupne tačke.

Pristupne tačke su možda konfigurisane kod prvog startovanja Vašeg uređaja.

Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.



Napomena: U modulu **RealPlayer** možete da otvarate samo URL adrese tipa `rtsp://`. Međutim, **RealPlayer** će prepoznati i `http` link do neke .ram datoteke.

Ako želite da bežično strimujete sadržaj, izaberite neki link za strimovanje sadržaja koji je sačuvan u aplikaciji **Galerija**, koji se nalazi na nekoj Web strani ili koji ste primili kao tekstualnu ili kao multimedijalnu poruku. Pre nego što se započne strimovanje živog sadržaja, uređaj se povezuje na dati sajt i počinje sa učitavanjem sadržaja. Taj sadržaj se ne memoriše u uređaju.

Primate RealPlayer podešavanja

Podešavanja za **RealPlayer** možete da primate i kao tekstualnu poruku od operatora mreže ili od provajdera servisa. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 43. Za detaljnije informacije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Promenite RealPlayer podešavanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, pa naredne kategorije:

Video – da biste podesili kontrast video snimka i da bi **RealPlayer** automatski ponavljao video snimke kada se završi njihova reprodukcija.

Veza – da biste izabrali da li će se koristiti proksi server, da biste promenili primarnu pristupnu tačku, kao i opseg portova prilikom povezivanja. Za ispravna podešavanja se obratite svom provajderu servisa.

Pod. proksija:

Koristi proksi server – Da bi se koristio proksi server, izaberite **Da**.

Adresa proksi ser. – Unesite IP adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

 **Glosar:** Proksi serveri su posrednički serveri između medija servera i korisnika. Neki provajderi servisa ih koriste da bi obezbedili dodatnu sigurnost i da bi ubrzali brzinu pristupa stranama pretraživača koje sadrže audio ili video snimke.

Podeš. mreže:

Prim. pristupna tačka – Dodajte do pristupne tačke koju želite da koristite za povezivanje na Internet, a zatim pritisnite .

Vreme na vezi – Podesite vremenski period posle kojeg će **RealPlayer** raskinuti vezu sa mrežom kada napravite pauzu u reprodukciji nekog medija snimka preko mreže. Izaberite

Definiše korisnik, pa zatim pritisnite . Unesite vreme, pa zatim izaberite **OK**.

Najniži UDP port – Unesite najniži broj porta za opseg portova servera. Minimalna vrednost je 1024.

Najviši UDP port – Unesite najviši broj porta za opseg portova servera. Maksimalna vrednost je 65535.

Izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** da biste izmenili vrednosti širine opsega za različite mreže.



Režiser

Da biste kreirali muvee filmiće, pritisnite , pa zatim izaberite **Studio** > **Režiser**. Muvee filmići su kratki, montirani video snimci koji mogu da sadrže video, statične slike, muziku i tekst. **Ekspres muvee** automatski kreira modul **Režiser** nakon što izaberete stil za muvee. **Režiser** koristi podrazumevanu muziku i tekst koji su dodeljeni odabranom stilu. U opciji **Autorski muvee** možete da izaberete sopstvene video i muzičke snimke, slike i stil, a možete i da dodate početnu i završnu poruku. Muvee možete da šaljete pomoću MMS-a.

Otvorite modul **Režiser**, a zatim pritisnite  ili  da biste prelazili između prikaza  i . Da biste se vratili u glavni prikaz iz prikaza , izaberite **Urađeno**.

Prikaz  sadrži listu video snimaka za koje možete izabrati **Pusti**, **Pošalji**, **Preimenuj** i **Obriši**.

Kreirajte ekspres muvee spot

- 1 U glavnom prikazu modula **Režiser** izaberite **Ekspres muvee**.
- 2 Za muvee izaberite neki stil iz liste stilova. Napravljeni muvee se memoriše u muvee listi modula **Režiser**. Nakon memorisanja, muvee će biti automatski reprodukovan.

Kreirajte autorski muvee spot

- 1 U glavnom prikazu modula **Režiser** izaberite **Autorski muvee**.
- 2 Snimke koje želite da ubacite u svoj muvee izaberite u **Video**, **Slika**, **Stil** ili **Muzika**.
Nakon što ste izabrali video snimke i slike, da biste definisali redosled kojim se datoteke reprodukuju u muvee spotu, izaberite **Opcije** > **Napredne opcije**. Da biste izabrali datoteku koju želite da premestite, pritisnite . Zatim dođite do datoteke iza koje želite da postavite označenu datoteku, pa pritisnite . Da biste isecali (rezali) video snimke, izaberite **Opcije** > **Izaberi sadržaje**. Vidite 'Izaberite sadržaj', str. 36. U modulu **Poruka** možete da dodate početni i završni tekst za muvee.

- 3 Izaberite **Opcije** > **Kreiraj muvee**, pa nešto od sledećeg:
- Multimedija poruka** – da biste optimizovali dužinu muvee spota za slanje preko MMS-a.
 - Automatski izbor** – da biste u muvee uključili sve izabrane slike i video snimke.
 - Koliko i muzika** – da biste podesili da dužina muvee spota bude ista kao dužina izabranog muzičkog snimka.
 - Definiše korisnik** – da biste definisali dužinu muvee spota.
- 4 Izaberite **Opcije** > **Sačuvaj**.

Da biste pogledali autorski muvee pre nego što ga sačuvate, u prikazu **Prikaz muvee** izaberite **Opcije** > **Pusti**.

Da biste napravili novi autorski muvee koristeći ista podešavanja stila, izaberite **Opcije** > **Pravi ponovo**.

Izaberite sadržaj

Da biste izmenili izabrane video snimke, izaberite **Opcije** > **Napredne opcije** > **Opcije** > **Izaberi sadržaje**. Možete da izaberete delove video snimka koje želite da uključite u muvee, ili one delove koje želite da izostavite. Na klizaču, zelena boja označava uključene, crvena izostavljene, a siva neutralne delove.

Ako želite da uključite određeni deo video snimka u muvee, dođite do tog dela i izaberite **Opcije** > **Obuhvati**.

Da neki deo isključite, izaberite **Opcije** > **Izbaci**. Da neki snimak isključite, izaberite **Opcije** > **Izbaci kadar**.

Da biste modulu **Režiser** dozvolili da po slučajnom izboru uključi ili izostavi neki deo video snimka, dođite do tog dela, a zatim izaberite **Opcije** > **Označi kao neutralno** ili **Označi sve kao neut.**

Podešavanja

Izaberite **Podešavanja** da biste izvršili izmene sledećih opcija:

Aktivna memorija – Izaberite gde će se memorisati muvee.

Rezolucija – Izaberite rezoluciju za muvee.

Primarno muvee ime – Postavite podrazumevano ime za muvee.



Poruke

Pritisnite  i izaberite **Poruke**. U aplikaciji **Poruke** možete da kreirate, šaljete, primete, pregledate, unosite izmene i organizujete tekstualne poruke, multimedijalne poruke, e-mail poruke, kao i specijalne tekstualne poruke koje sadrže podatke. Takođe možete da primete poruke i podatke preko Bluetooth ili IC veze, servisne poruke (**Servisi**), čelijske info poruke, kao i da šaljete servisne komande.

Da biste kreirali novu poruku, izaberite **Nova poruka**.



Napomena: Multimedija poruke mogu da primaju i prikazuje jedino uređaji koji nude kompatibilne funkcionalne mogućnosti. Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Poruke sadrži sledeće foldere:



Primljeno – ovde se memorišu primljene poruke osim e-mail i info poruka. E-mail poruke se čuvaju u **Pošt. sanduče**.



Moji folderi – služi za razvrstavanje poruka po folderima.



Savet! Da ne biste morali da stalno iznova pišete poruke koje često šaljete, koristite tekstove koji se nalaze u folderu sa obrascima.



Pošt. sanduče – Povežite se sa svojim udaljenim poštanskim sandučetom da biste preuzeli nove e-mail poruke ili da pregledate prethodno preuzete poruke oflajn, tj. bez veze sa mrežom. Vidite 'E-mail', str. 47.



Nacrti – Nacrti poruka koje još nisu poslate se memorišu ovde.



Poslato – Poslednjih 20 poruka koje ste poslali, ali ne poruke poslate Bluetooth ili IC vezom, se memoriše ovde. Za promenu broja poruka koje će se čuvati, vidite 'Podešavanja - Ostalo', str. 50.



Za slanje – Poruke koje čekaju na slanje se privremeno čuvaju ovde.



Primer: Poruke se stavljaju u folder Za slanje, na primer, kada se telefon nalazi izvan zone pokrivanja mreže. Možete i da podesite da se e-mail poruke pošalju kada se prvi naredni put povežete sa udaljenim poštanskim sandučetom.



Izveštaji (mrežni servis) – Možete zahtevati da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi poslanih tekstualnih i multimedijalnih poruka. Prijem izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka poslanih na e-mail adresu nije moguć.

 **Savet!** Nakon što otvorite bilo koji od standardnih foldera, po njima možete da se krećete pritiskom na  ili .

Ako želite da unesete i da svom provajderu servisa pošaljete servisni zahtev (poznato i kao USSD komanda), kao što su zahtevi za aktiviranje mrežnih servisa, izaberite **Opcije** > **Servisni zahtev** u glavnom prikazu **Poruke**.

Info servis (mrežni servis) Vam omogućava da od svog provajdera primete poruke o raznim temama kao što su vremenska prognoza ili stanje u saobraćaju. Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu servisa. U glavnom prikazu **Poruke**, izaberite **Opcije** > **Info servis**. U glavnom prikazu možete da vidite status teme, broj teme, naziv i da li je tema označena () za praćenje.

Info poruke se ne mogu primati u UMTS mrežama. Aktivna veza sa paketnim prenosom podataka može da onemogući prijem info poruka.

Pišite tekst

ABC, **abc** i **Abc** označavaju koji je slovni registar, mala ili velika slova, izabran. **123** označava numerički režim, unos cifara.

Tradicionalni način unosa teksta

 se prikazuje kada tekst pišete koristeći tradicionalni način unosa teksta.

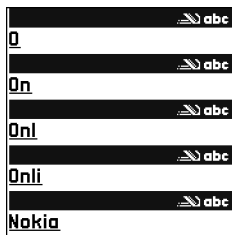
- Pritiskajte numerički taster (**1** - **9**) potreban broj puta sve dok se ne pojavi željeni znak. Na tasteru ima više znakova nego što je na njemu prikazano.
- Ako se naredno slovo nalazi na istom tasteru, sačekajte da se pojavi kursor (ili pritisnite  da biste prekinuli čekanje) pa ga unesite.
- Za razmak, pritisnite taster **0** . Pritisnite tri puta **0** da biste kursor pomerili u naredni red.

Intuitivni način unosa teksta

Svako slovo možete da unesete samo jednim pritiskom tastera. Intuitivni način unosa teksta se bazira na ugrađenom rečniku kojem i vi sami možete da dodajete nove reči.  se prikazuje kada tekst pišete koristeći intuitivni način unosa teksta.

- 1 Da biste aktivirali intuitivni način unosa teksta, pritisnite  i izaberite **Uključi intuitivni unos**. Ovime se aktivira intuitivni način unosa teksta za sve editore u uređaju.

- 2 Da biste napisali željenu reč, pritisnite tastere **2 - 9**. Svaki taster pritisnite samo jednom za jedno slovo. Na primer, da biste napisali 'Nokia' kada je izabran rečnik engleskog jezika, pritisnite **6** za slovo 'N', **6** za 'o', **5** za 'k', **4** za 'i', i **2** za 'a'.



- Reč se menja posle svakog narednog pritiska na taster.
- 3 Kada završite pisanje reči, a ona je ispravna, da biste to potvrdili, pritisnite **⏏**, ili pritisnite **0** da biste uneli razmak.
- Ako reč nije ispravna, pritisnite ***** potreban broj puta da biste videli slične reči koje je rečnik pronašao jednu po jednu, ili pritisnite **↔** pa izaberite **Intuitivni unos teksta > Slično**.
- Ako se iza reči prikaže znak **?**, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Izaberite **Napiši**, upišite reč koristeći tradicionalni način unosa teksta, pa izaberite **OK** da biste reč dodali u rečnik. Reč se dodaje u rečnik. Kada se rečnik ispuni, novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.
- 4 Započnite pisanje naredne reči.

Pišite složenice

Napišite prvi deo složenice i potvrdite ga pritiskom na **⏏**. Napišite poslednji deo složenice. Da biste završili složenicu, pritisnite **0** da biste dodali razmak.

Isključite intuitivni način unosa teksta

Da biste isključili intuitivni način unosa teksta u svim editorima u uređaju, pritisnite **↔**, pa zatim izaberite **Intuitivni unos teksta > Isključeno**.

💡 Savet! Da biste uključili ili isključili intuitivni način unosa teksta, pritisnite brzo dva puta **#**.

Saveti u vezi unosa teksta

Pritisnite i držite odgovarajući numerički taster da biste uneli neki broj u režimu unosa slova.

Za prelazak sa unosa slova na unos brojeva i obratno, pritisnite i držite **#**.

Pritisnite **#** za prelazak sa jedne vrste slova (velika, mala) na druga.

Pritisnite **⏏** da biste obrisali neki znak. Da biste obrisali više znakova, pritisnite i držite **⏏**.

Da biste pristupili najčešće korišćenim znakovima interpunkcije, pritisnite **1**.

Da biste otvorili listu specijalnih karaktera, pritisnite *****.

 **Savet!** Da unesete više specijalnih karaktera jedan za drugim, pritisnite **5** kada birate svaki od tih karaktera.

Pisanje i slanje poruke

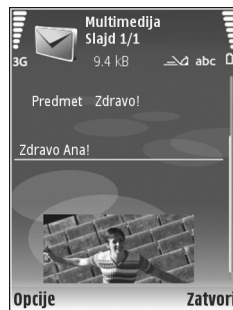
Izgled multimedijalne poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Pre nego što budete mogli da kreirate neku multimedijalnu poruku ili da napišete e-mail poruku, morate pravilno da podesite parametre veze. Vidite 'Primanje MMS poruka i e-mail podešavanja', str. 41 i 'E-mail', str. 47.

Bežična komunikaciona mreža može da ograničava veličinu MMS poruka. Ako slika koju poruka sadrži prelazi to ograničenje, uređaj će je eventualno smanjiti kako bi mogla biti poslata kao MMS.

- 1 Izaberite **Nova poruka**, a zatim neku od narednih opcija:
Teks. poruka – da biste poslali neku tekstualnu poruku.
Multimedijalna poruka – da biste poslali neku multimedijalnu poruku (MMS).
E-mail – da biste poslali e-mail poruku.
 Ako prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, to će biti zatraženo od Vas. Da započnete kreiranje e-mail podešavanja, izaberite **Start**.

- 2 U polju **Za** pritisnite  da biste primaoce ili grupe izabrali među kontaktima, ili ručno unesite broj telefona ili e-mail adresu primaoca. Da biste dodali tačku i zarez (;) koja razdvaja primaoce, pritisnite *****. Broj ili adresu možete i da kopirate iz klipborda (privremene memorije).



- 3 U polju **Predmet**, unesite predmet multimedijalne ili e-mail poruke. Da promenite polja koja se prikazuju, izaberite **Opcije > Adresna polja**.
- 4 U polju za poruku, napišite tekst poruke. Da biste ubacili neki šablon (obrazac), izaberite **Opcije > Ubaci**, ili **Ubaci objekat > Obrazac**.
- 5 Izaberite **Opcije > Ubaci objekat > Sliku**, **Audio snimak** ili **Video snimak** da biste multimedijalnoj poruci dodali medija objekat. Kada je dodat zvuk, prikazuje se . Video snimke koji su sačuvani u .mp4 formatu ne možete da šaljete u multimedijalnoj poruci. Za promenu formata u kome su čuvaju snimljeni video zapisi, vidite 'Podešavanja videa', str. 26.

- 6 Da biste snimili novu sliku, zvuk ili video za multimedijalnu poruku, izaberite **Ubaci novo** > **Sliku**, **Audio snimak** ili **Video snimak**. Izaberite **Slajd** da biste umetnuli novi slajd u poruku.

Da biste videli kako ta multimedijalna poruka izgleda, izaberite **Opcije** > **Pogledaj**.

- 7 Da nekoj e-mail poruci dodate prilog, izaberite **Opcije** > **Ubaci** > **Sliku**, **Audio snimak**, **Video snimak** ili **Beleška**. E-mail prilozi su označeni sa .

 **Savet!** Da kao prilog pošaljete neku drugu vrstu datoteka, otvorite odgovarajuću aplikaciju, pa izaberite **Pošalji** > **Kao e-mail**, ako je na raspolaganju.

- 8 Da pošaljete poruku, izaberite **Opcije** > **Pošalji**, ili pritisnite .

Vaš uređaj podržava slanje tekstualnih poruka koje prelaze ograničenje broja karaktera za jednu poruku. Duže poruke će biti poslate kao niz od dve ili više poruka. Vaš provajder servisa to može tako i tarifirati. Karakteri koji koriste akcente ili druge znake, kao i karakteri pisama određenih jezika kao što je kineski, zauzimaju više prostora i shodno tome ograničavaju broj karaktera koji se može poslati u sklopu jedne poruke. U navigacionoj traci se vidi indikator dužine poruke koji odbrojava unazad. Na primer, 10 (2) znači da je preostalo još 10 znakova da bi se tekst poslao u dve poruke.

E-mail poruke se pre slanja automatski smeštaju u **Za slanje**. Ako slanje ne uspe, e-mail poruka ostaje u folderu **Za slanje** u statusu **Neuspelo slanje**.

 **Savet!** Možete da kombinujete slike, video, audio i tekst u neku prezentaciju i da je pošaljete u multimedijalnoj poruci. Započnite sa kreiranjem multimedijalne poruke, pa izaberite **Opcije** > **Kreiraj prezent.** Ova opcija se prikazuje jedino ako je za **Režim kreiranja MMS-a** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**. Vidite 'Multimedijalne poruke', str. 46.

Primanje MMS poruka i e-mail podešavanja

Podešavanja možete primiti i kao poruku od svog operatora mreže ili od provajdera servisa. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 43.

Unesite MMS podešavanja ručno:

- 1 Pritisnite , izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**, pa zatim definišite podešavanja pristupne tačke. Vidite 'Veza', str. 96.
- 2 Pritisnite , izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **MMS poruka** > **Aktivna prist. tačka**, pa zatim i pristupnu tačku koju ste kreirali kao podrazumevanu pristupnu tačku. Vidite i 'Multimedijalne poruke', str. 46.

Pre nego što budete mogli da šaljete, primete, preuzimate, prosleđujete i odgovarate na e-mail poruke morate da uradite sledeće:

- Pravilno konfigurishite Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite 'Veza', str. 96.
- Pravilno definišite e-mail podešavanja. Ako izaberete **Pošt. sanduče** u glavnom prikazu **Poruke** a da prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, tražiće se da to učinite. Da započnete kreiranje e-mail podešavanja, izaberite **Start**. Vidite i 'E-mail', str. 47. Potrebno je da imate zasebni e-mail nalog. Pridržavajte se uputstava koje dobijete od svog provajdera elektronske pošte i Internet provajdera.



Primljeno – prijem poruka

U folderu **Primljeno**,  označava nepročitane tekstualne poruke,  označava nepročitane multimedijalne poruke,  označava podatke primljene preko IC veze a  podatke primljene preko Bluetooth veze.

Kada primite neku poruku, u pasivnom režimu se prikazuje  i **1 nova poruka**. Da poruku otvorite, izaberite **Prikaži**. Ako želite da otvorite neku poruku u folderu **Primljeno**, dođite do nje pa pritisnite .

Da odgovorite na primljenu poruku, izaberite **Opcije > Odgovori**

Da odštampate tekstualnu ili multimedijalnu poruku preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije > Štampanje**.

Multimedijalne poruke

 **Važno:** Poruke otvarajte obazrivo. Objekti multimedija poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetni za uređaj ili PC računar.

Možete primiti i obaveštenje da imate neku multimedijalnu poruku na čekanju u centru za razmenu MMS poruka. Da biste pokrenuli vezu sa paketnim prenosom podataka i preuzeli poruku u svoj uređaj, izaberite **Opcije > Preuzmi**.

Kada otvorite neku multimedijalnu poruku () , videćete sliku i tekst.  se prikazuje ako je uključen i zvuk, a  ako je uključen i video snimak. Da biste pustili audio ili video komponentu, izaberite odgovarajući indikator.

Da vidite medija objekte koji se nalaze u multimedijalnoj poruci, izaberite **Opcije > Objekti**.

Ako poruka sadrži neku multimedijalnu prezentaciju, prikazuje se  . Da tu prezentaciju pustite, izaberite njen indikator.

Podaci i podešavanja

Vaš uređaj može da prima različite vrste poruka koje sadrže podatke (📧):

Konfiguraciona poruka – Kao konfiguracionu poruku možete da primite podešavanja od svog operatora mreže, od provajdera servisa ili od kompanijskog odeljenja za informatiku. Da biste sačuvali ova podešavanja, izaberite **Opcije > Sačuvaj sve**.

Vizitkarta – Da sačuvate informacije u folder **Kontakti**, izaberite **Opcije > Sačuvaj vizitkartu**. Sertifikati ili audio datoteke kao prilozi vizitkarte se ne čuvaju.

Ton zvona – Da sačuvate ton zvona, izaberite **Opcije > Sačuvaj**.

Logo operat. – Da se u pasivnom režimu umesto posebne identifikacije operatora mreže prikazuje logo, izaberite **Opcije > Sačuvaj**.

Stavka kalen. – Ako želite da sačuvate pozivnicu, izaberite **Opcije > Sačuvaj u Kalendar**.

Web poruka – Ako želite da sačuvate marker u **Servisi**, izaberite **Opcije > Dodaj u markere**. Ako poruka sadrži i podešavanja pristupne tačke i markere, da biste sačuvali te podatke, izaberite **Opcije > Sačuvaj sve**.

Obaveštenje o e-mailu – Govori Vam koliko novih e-mail poruka imate u svom udaljenom poštanskom sandučetu.

Prošireno obaveštenje može da sadrži i detaljnije informacije.

Servisne poruke

Servisne poruke (📧) su obaveštenja (na primer, glavne vesti) i mogu da sadrže tekstualnu poruku ili neki link. Za informacije o raspoloživosti i pretplati, obratite se svom provajderu servisa.



Poštansko sanduče

Ako izaberete **Pošt. sanduče**, a da prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, od Vas će biti zatraženo da to uradite. Da započnete kreiranje e-mail podešavanja, izaberite **Start**. Vidite i 'E-mail', str. 47.

Kada kreirate novo poštansko sanduče, ime koje date sandučetu zamenjuje ime **Pošt. sanduče** koje se vidi u glavnom prikazu **Poruke**. Možete imati do šest poštanskih sandučića.

Otvorite poštansko sanduče

Kada otvorite poštansko sanduče u uređaju, uređaj Vas pita da li želite da se povežete na mrežno poštansko sanduče (**Povezati se na poštu?**).

Da biste se povezali sa mrežnim poštanskim sandučetom (na serveru) i preuzeli nove e-mail poruke ili njihova zaglavlja, izaberite **Da**. Kada poruke pregledate u onlajn režimu, u stalnoj ste vezi sa udaljenim (mrežnim) poštanskim sandučetom preko veze za prenos podataka. Vidite i 'Veza', str. 96.

Da biste pregledali prethodno preuzete e-mail poruke u oflajn režimu, tj. bez povezivanja na mrežu, izaberite **Ne**. Kada poruke pregledate u oflajn režimu, Vaš uređaj nije povezan sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Preuzimanje e-mail poruka

Ako ste oflajn, tj. niste povezani na mrežu, izaberite **Opcije > Uspostavi vezu** da biste uspostavili vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

 **Važno:** Poruke otvarajte obazrivo. E-mail poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetne za uređaj ili za PC računar.

- 1 Kada je veza sa udaljenim poštanskim sandučetom uspostavljena, izaberite **Opcije > Preuzmi e-mail**, pa zatim neku od narednih opcija:
Nove – da biste preuzeli nove e-mail poruke u svoj uređaj.
Izabrane – da biste preuzeli samo one koje ste prethodno markirali.

Sve – da biste preuzeli sve poruke iz poštanskog sandučeta.

Izaberite **Obustavi** da biste prekinuli preuzimanje poruka.

- 2 Nakon što preuzmete e-mail poruke, možete da nastavite da ih pregledate dok ste na mreži (onlajn), ili izaberite **Opcije > Raskini vezu** da biste prekinuli vezu i pregledali e-mail poruke u oflajn režimu (bez povezanosti na mrežu).

Ikonice statusa e-mail poruka:

 Nova e-mail poruka (u oflajn i onlajn režimu) nije preuzeta u Vaš uređaj.

 Nova e-mail poruka je preuzeta u Vaš uređaj.

 E-mail poruka je pročitana a nije preuzeta u Vaš uređaj.

 E-mail poruka je pročitana.

 Zaglavlje e-mail poruke je pročitano a sadržaj poruke je obrisan u uređaju.

- 3 Ako želite da otvorite neku e-mail poruku, pritisnite . Ako e-mail poruka nije preuzeta a niste povezani na mrežu (oflajn režim), bićete upitani da li želite da tu poruku preuzmete iz poštanskog sandučeta.

Da vidite prilog e-mail poruke, otvorite poruku koja ima ikonicu priloga  pa izaberite **Opcije > Prilozi**. Ako je ikonica priloga prigušena, to znači da prilog nije preuzet u uređaj; izaberite **Opcije > Preuzmi**.

Da e-mail poruke odštampate preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije > Štampanje**.

Automatski preuzmite e-mail poruke

Da se poruke preuzimaju automatski, izaberite **Opcije > E-mail podešavanja > Auto. preuzimanje > Preuzim. zaglavlja > Uvek omogućeno** ili **Samo u matičnoj**, pa zatim definišite u koje vreme i koliko često će se poruke preuzimati.

Automatsko preuzimanje e-mail poruka može da poveća Vaše telefonske troškove zbog razmene podataka.

Obrišite e-mail poruke

Da obrišete sadržaj neke e-mail poruke u uređaju, a da je zadržite u udaljenom poštanskom sandučetu, izaberite **Opcije > Obriši**. U **Obriši poruku na:**, izaberite **Samo telefon**.

Uređaj prikazuje zaglavlja e-mail poruka u udaljenom poštanskom sandučetu (na serveru). I kada obrišete sadržaj poruke, zaglavlje e-mail poruke ostaje u uređaju. Ako želite da uklonite i zaglavlje, prvo morate da e-mail poruku obrišete u udaljenom poštanskom sandučetu, pa da se zatim ponovo povežete sa sandučetom da biste ažurirali status.

Da biste obrisali e-mail iz uređaja i udaljenog poštanskog sandučeta, izaberite **Opcije > Obriši**. U **Obriši poruku na:**, izaberite **Telefon i server**.

Ako ste oflajn, tj. niste povezani na mrežu, e-mail se briše u uređaju. U toku narednog povezivanja sa udaljenim poštanskim sandučetom, e-mail će automatski biti obrisan i u njemu. Ako koristite POP3 protokol, poruke markirane za brisanje se brišu tek pošto raskinete vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Da poništite brisanje e-mail poruke iz uređaja i sa servera, dođite do poruke koja je markirana za brisanje u toku naredne veze (☒) i izaberite **Opcije > Povrati obrisano**.

Raskinite vezu sa poštanskim sandučetom

Kada ste na mreži, onlajn, izaberite **Opcije > Raskini vezu** da biste prekinuli vezu za prenos podataka sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Vidite poruke na SIM kartici

Ako želite da pregledate SIM poruke, morate ih iskopirati u neki folder u Vašem uređaju.

- 1 U glavnom prikazu **Poruke** izaberite **Opcije > SIM poruke**.

- 2 Izaberite **Opcije** > **Markiraj/Demarkiraj** > **Markiraj** ili **Markiraj sve** da biste markirali poruke.
- 3 Izaberite **Opcije** > **Kopiraj**. Otvara se lista foldera.
- 4 Da biste započeli kopiranje, izaberite neki folder pa zatim izaberite **OK**. Da vidite poruke, otvorite taj folder.

Podešavanja poruka

Popunite sva polja označena kao **Mora biti definis.** ili označena crvenom zvezdicom. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera. Podešavanja možete dobiti i od svog provajdera servisa u formi konfiguracione poruke.

Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa ili operatora komunikacione mreže, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

Tekstualne poruke

Pritisnite , pa izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Tekstualna poruka**, pa zatim:

Centri za poruke – Vidite listu svih centara za razmenu tekstualnih poruka koji su definisani.

Kodni raspored – Da biste koristili drugi kodni raspored ako je on na raspolaganju, izaberite **Redukovana podrška**.

Akt. centar za por. – Izaberite koji će se centar koristiti za dostavu tekstualnih poruka.

Prijem izveštaja – Izaberite da li želite da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi Vaših poruka (mrežni servis).

Trajnost poruke – Izaberite koliko će dugo centar za razmenu poruka ponavljati slanje poruke posle prvog neuspolog pokušaja (mrežni servis). Ako je prijemna strana nedostupna u tom periodu, poruka se briše u centru za razmenu poruka.

Poruka poslata kao – Ovu opciju promenite samo ako ste sigurni da Vaš centar za poruke može da vrši konverzije tekstualnih poruka u te druge formate. Obratite se operatoru mreže.

Preferentna veza – Izaberite vezu, prenosni put, koji će se koristiti za slanje tekstualnih poruka: GSM mreža ili paketni prenos podataka, ako je podržan u datoj mreži. Vidite 'Veza', str. 96.

Od. preko ist. centra – Izaberite da li želite da se odgovor na Vašu poruku šalje preko istog centra za razmenu tekstualnih poruka (mrežni servis).

Multimedijalne poruke

Pritisnite , pa izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **MMS poruka**, pa zatim:

Veličina slike – Definišite veličinu slike u multimedijalnoj poruci: **Original** (prikazuje se jedino ako je za **Režim kreiranja MMS-a** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**), **Mala** ili **Velika**.

Režim kreiranja MMS-a – Ako izaberete **Sa upozorenjima**, uređaj će Vas upozoriti ako pokušate da pošaljete poruku koju primalac možda ne podržava. Izaberite **Ograničeno**, i uređaj Vam neće dopustiti da šaljete poruke koje možda nisu podržane.

Aktivna prist. tačka – Izaberite koja će pristupna tačka biti korišćena kao preferentna veza centra za multimedijalne poruke.

Preuzimanje MMS po. – Izaberite način na koji želite da primete multimedijalne poruke. Ako želite automatski da primete multimedijalne poruke kada ste u matičnoj mreži, izaberite **Auto. u matičnoj mr.**. Kada ste izvan svoje matične mreže, primete obaveštenje da u centru za multimedijalne poruke multimedijalna poruka čeka da bude preuzeta.

Kada ste izvan svoje matične mreže, slanje i prijem multimedijalnih poruka mogu biti skuplji.

Ako izaberete **Preuzimanje MMS po.** > **Uvek automatski**, Vaš uređaj automatski aktivira vezu za paketni prenos podataka da bi preuzeo poruku, i kada ste u matičnoj mreži i kada ste izvan nje.

Dopusti anonimne po. – Izaberite da li želite da se odbacuju poruke anonimnih pošiljalaca.

Prijem reklama – Odredite da li želite da primete multimedijalne reklamne poruke.

Prijem izveštaja – Izaberite da li želite da se status poslate poruke prikazuje u dnevniku (mrežni servis). Prijem izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka poslatih na e-mail adresu nije mogući.

Bez slanja izveštaja – Izaberite da li želite da Vaš uređaj šalje potvrdne izveštaje o prijemu multimedijalnih poruka.

Trajnost poruke – Izaberite koliko će dugo centar za razmenu poruka ponavljati slanje poruke posle prvog neuspelog pokušaja (mrežni servis). Ako je prijemna strana nedostupna u tom periodu, poruka se briše u centru za razmenu poruka.

E-mail

Pritisnite , pa izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **E-mail**, pa zatim:

Poštanska sandučad – Izaberite poštansko sanduče za koje želite da izmenite **Podešav. veze**, **Korisnička podešav.**, **Podeš. preuzimanja** ili **Auto. preuzimanje**.

Aktivno poštansko s. – Izaberite koje poštansko sanduče želite da koristite za slanje e-mail poruka.

Da biste kreirali novo poštansko sanduče, u glavnom prikazu poštanskog sandučeta izaberite **Opcije > Novo pošt. sanduče**.

Podešav. veze

Da biste izmenili podešavanja prijema e-mail poruka, izaberite **Dolazna pošta**, pa zatim:

Korisničko ime – Unesite svoje korisničko ime koje ste dobili od provajdera servisa.

Lozinka – Unesite svoju lozinku. Ako ovo polje ostavite prazno, od Vas će se zahtevati lozinka kada pokušate da se povežete na svoje udaljeno poštansko sanduče.

Server za prijem – Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za prijem Vaše e-mail pošte.

Aktivna prist. tačka – Izaberite neku Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite 'Veza', str. 96.

Ime pošt. sandučeta – Unesite neko ime za poštansko sanduče.

Tip pošt. sandučeta – Definiše e-mail protokol koji preporučuje Vaš provajder servisa elektronske pošte. Opcije su **POP3** ili **IMAP4**. Ova podešavanja se biraju samo jednom i ne mogu se promeniti ako ste sačuvali podešavanja poštanskog sandučeta ili izašli iz njih. Ako koristite POP3 protokol, e-mail poruke koje stignu dok ste u onlajn režimu rada, tj. povezani na mrežu, se ne ažuriraju automatski. Ako želite da vidite najnovije e-mail

poruke, potrebno je da raskinete vezu pa da se ponovo povežete na svoje poštansko sanduče.

Bezbednost (portovi) – Izaberite opciju zaštite za veze sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Port – Definišite neki port za predmetnu vezu.

Bezbedna prijava (samo kod POP3 opcije) – Koristi se u POP3 protokolu za kriptovanje (šifrovanje) slanja lozinke na udaljeni e-mail server u toku povezivanja na poštansko sanduče.

Da biste izmenili podešavanja slanja e-mail poruka, izaberite **Odlazna pošta**, pa zatim:

Moja e-mail adresa – Unesite e-mail adresu koju Vam je dao provajder servisa. Odgovori na Vaše poruke se šalju na ovu adresu.

Server za slanje – Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za slanje Vaše e-mail pošte. Možete da koristite samo server za odlaznu poštu svog operatora mreže. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Aktivna prist. tačka – Izaberite neku Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite 'Veza', str. 96.

Podešavanja **Korisničko ime**, **Lozinka**, **Bezbednost (portovi)** i **Port** su slična podešavanjima za **Dolazna pošta**.

Korisnička podešav.

Moje ime – Unesite ovde svoje pravo ime. U uređaju primaoca se prikazuje ovo Vaše ime umesto Vaše e-mail adrese, ako taj uređaj podržava ovu funkciju.

Pošalji poruku – Definiše kako se šalje e-mail poruka sa Vašeg uređaja. Izaberite **Odmah** da bi se uređaj povezivao na poštansko sanduče čim izaberete **Pošalji poruku**. Ako izaberete **U toku sled. veze**, e-mail će se slati kada postoji veza sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Pošalji kopiju i sebi – Izaberite da li želite da se kopija e-mail poruke čuva u Vašem udaljenom poštanskom sandučetu i na adresi koja je definisana u **Moja e-mail adresa**.

Sa potpisom – Izaberite da li želite da u svoje e-mail poruke uključite i potpis.

Obav. o nov. e-mailu – Izaberite da li želite da primite obaveštenje, u obliku zvučnog signala ili teksta, kada u Vaše poštansko sanduče stigne nova e-mail poruka.

Podraz. kodni rasp. – Izaberite neki drugi kodni raspored koji odgovara datom jeziku.

Podeš. preuzimanja

Preuzimanje e-maila – Definišite koji se delovi e-mail poruke preuzimaju: **Samo zaglavlja**, **Ograničenje veličine**, **Poruke** (samo za IMAP4 opciju) ili **Poruke i priloge**.

Obim preuzimanja – Definišite koliki broj novih e-mail poruka će se preuzimati iz poštanskog sandučeta.

Putanja IMAP4 foldera (samo za IMAP4 opciju) – Definišite putanje foldera koji će biti prijavljeni ('pretplaćeni').

Pretplate foldera (samo za IMAP4 opciju) – 'Pretplatite', prijavite, foldere u udaljenom poštanskom sandučetu iz kojih će se preuzimati poruke.

Auto. preuzimanje

Obavešt. o e-mailu – Izaberite da li želite da primete obaveštenja kada pristigne nova e-mail poruka u Vaše udaljeno poštansko sanduče.

Obaveštavanje o prispeću e-mail poruka i automatsko preuzimanje zaglavlja ne mogu biti aktivirani istovremeno.

Preuzim. zaglavlja – Izaberite da li želite da uređaj automatski preuzima nove e-mail poruke. Sami možete da definišete kada i koliko često će se poruke preuzimati.

Automatsko preuzimanje e-mail poruka može da poveća Vaše telefonske troškove zbog razmene podataka.

Servisne poruke

Pritisnite , pa izaberite **Poruke** > **Opcije** >

Podešavanje > **Servisna poruka**. Izaberite da li želite da primete servisne poruke. Ako želite da podesite svoj uređaj

tako da, kada primi neku servisnu poruku, automatski aktivira pretraživač i započne povezivanje na mrežu radi preuzimanja sadržaja, izaberite **Preuzmi poruke > Automatski**.

Info servis

Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu servisa.

Pritisnite , pa izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Info servis**, pa zatim:

Prijem – Izaberite da li želite da primete ćelijske info poruke.

Jezik – Izaberite jezik na kojem želite da primete poruke: **Svi**, **Izabrani** ili **Drugi**.

Otkrivanje tema – Izaberite da li će uređaj automatski tražiti brojeve novih tema i memorisati te nove brojeve bez imena tema u listu tema.

Podešavanja – Ostalo

Pritisnite , pa izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Ostalo**, pa zatim:

Sačuvaj poslate por. – Izaberite da li želite da se kopije poslatih tekstualnih, multimedijalnih ili e-mail poruka čuvaju u folderu **Poslato**.

Broj sačuvanih por. – Definišite koliko će se poslatih poruka čuvati u folderu **Poslato**. Podrazumevano ograničenje je 20 poruka. Kada se ono dostigne, briše se najstarija poruka.

Aktivna memorija – Ako je u uređaj ubačena memorijska kartica, izaberite u kojoj će se memoriji čuvati poruke:

Mem. telefona ili **Mem. kartica**.

Uputite poziv

Govorni pozivi

 **Savet!** Da biste pojačali ili smanjili jačinu zvuka u toku poziva, pritisnite  ili . Ako ste podesili zvuk na **Isključi zvuk**, nećete moći da podesite zvuk pomoću tastera  i .

Da biste podesili zvuk, izaberite **Uk. mik.**, a zatim pritisnite  ili .

- 1 U pasivnom režimu, ukucajte telefonski broj uključujući i pozivni broj područja. Da biste obrisali neki broj, pritisnite .

Za međunarodne pozive, pritisnite * dva puta da biste uneli znak + (zamenjuje karakteristični pozivni broj za izlazak u međunarodni saobraćaj), unesite pozivni broj države, pozivni broj područja (po potrebi izostavite nulu) i telefonski broj pretplatnika.

- 2 Pritisnite  da biste pozvali broj.
- 3 Pritisnite  da biste prekinuli vezu (ili odustali od uspostavljanja veze).

Pritisak na  uvek prekida poziv, čak i ako je neka druga aplikacija aktivna. Da biste završili poziv kada je preklapnik otvoren, a nisu priključene neke kompatibilne slušalice, zatvorite preklapnik.

Da biste uputili poziv iz modula **Kontakti**, pritisnite  i izaberite **Kontakti**. Dodite do željenog imena, ili unesite početna slova imena u polje za pretragu. Prikazuje se lista odgovarajućih kontakata. Da pozovete, pritisnite . Izaberite vrstu poziva, **Govorni poziv**.

Morate prvo da kopirate kontakte sa svoje SIM kartice u modul **Kontakti** da biste na ovaj način mogli da uputite poziv. Vidite 'Kopirajte kontakte', str. 63.

Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i držite **1** u pasivnom režimu. Vidite i 'Preusmerenje', str. 101.

 **Savet!** Da biste promenili broj svoje govorne pošte, pritisnite , izaberite **Alatke > Gov. pošta > Opcije > Promeni broj**. Ukucajte broj (koji ste dobili od provajdera servisa), pa zatim izaberite **OK**.

Da iz pasivnog režima pozovete neki od skorije pozivanih brojeva, pritisnite . Dodite do željenog broja i pritisnite  da biste pozvali taj broj.

Uspostavite konferencijsku vezu

- 1 Pozovite prvog učesnika.

- 2 Da biste pozvali novog učesnika; izaberite **Opcije** > **Novi poziv**. Prvi poziv se automatski stavlja na čekanje.
- 3 Kada dobijete odgovor na novi poziv, da biste uključili prvog učesnika u konferencijsku vezu izaberite **Opcije** > **Konferencija**.
 Da u vezu dodate novu osobu, izaberite **Opcije** > **Novi poziv** > **Opcije** > **Konferencija** > **Dodaj konferenciji**. Ovaj uređaj podržava konferencijsku vezu do maksimalno šest osoba, uključujući i Vas.
 Da biste obavili privatni razgovor sa nekim od učesnika konferencijske veze, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Privatno**. Izaberite nekog učesnika, pa zatim izaberite **Privatno**. Konferencijska veza se stavlja na čekanje u Vašem uređaju. Drugi učesnici mogu da nastave konferencijsku vezu. Pošto završite privatni razgovor, izaberite **Opcije** > **Dodaj konferenciji** da biste se vratili u konferencijsku vezu. Da biste nekog učesnika isključili, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Isključi učesnika**, zatim dođite do tog učesnika i izaberite **Izbaci**.
- 4 Da biste završili aktivnu konferencijsku vezu, pritisnite **↵**.

Brzo biranje telefonskog broja

Da biste aktivirali brzo biranje, pritisnite **Ⓜ**, pa zatim izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Poziv** > **Brzo biranje** > **Uključeno**.

Da biste neki telefonski broj dodelili jednom od tastera za brzo biranje (**2** - **9**), pritisnite **Ⓜ** i izaberite **Alatke** > **Brzo bir..** Dođite do tastera kojem želite da dodelite telefonski broj i izaberite **Opcije** > **Dodeli**. **1** je rezervisano za govornu poštu.

Da biste uputili poziv iz pasivnog režima, pritisnite odgovarajući taster za brzo biranje, a zatim **↵**.

Biranje glasom

Vaš uređaj podržava napredne glasovne komande. Napredne glasovne komande nisu zavisne od glasa govornika tako da korisnik ne mora da snimi glasovne komande unapred. Umesto toga, uređaj kreira glasovne komande za stavke u kontaktima i poredi izgovorenu glasovnu komandu sa njima. Modul za prepoznavanje glasa u uređaju se prilagođava glasu njegovog glavnog korisnika u cilju što bolje prepoznavanja glasovnih komandi.

Glasovna komanda za neki kontakt će biti njegovo ime ili nadimak koji je sačuvan u njegovoj kontakt kartici. Da biste čuli sintetizovanu glasovnu komandu, otvorite kontakt karticu, pa izaberite **Opcije** > **Pusti glas. komandu**.

Upućivanje poziva pomoću glasovne komande



Napomena: Korišćenje glasovnih komandi može da bude teško u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Kod biranja glasom, koristi se zvučnik. Držite uređaj na kratkom rastojanju dok razgovetno izgovarate glasovnu komandu.

- 1 Da biste započeli biranje glasom, pritisnite i držite taster 'glas'. Ako koristite kompatibilne slušalice sa tasterom, pritisnite i držite taster na slušalicama da biste započeli biranje glasom.
- 2 Čuće se kratki zvučni signal i biće prikazano **Sada govori**. Jasno izgovorite ime, odnosno nadimak memorisan na kartici kontakata.
- 3 Uređaj će reprodukovati sintetizovanu glasovnu komandu za prepoznati kontakt na jeziku izabranom za uređaj i prikazati njegovo ime i broj. Posle 1,5 sekunde uređaj bira taj broj.
Ako je prepoznati kontakt pogrešan, izaberite **Sledeće** da biste videli listu ostalih predloga, ili **Prekini** da biste odustali od biranja glasom.

Ako je pod istim imenom memorisano više brojeva, uređaj bira primarni (podrazumevani) broj, ako je on postavljen. U suprotnom, uređaj bira prvi raspoloživi od sledećih brojeva:

Mobilni, Mobilni (kuća), Mobilni (posao), Telefon, Telefon (kuća) ili Telefon (posao).

Video pozivi (mrežni servis)

Kada uputite video poziv, možete da pratite i dvosmerni video prikaz u realnom vremenu. Primaocu video poziva prikazaće se živa video slika, ili video slika koju hvata kamera Vašeg uređaja.

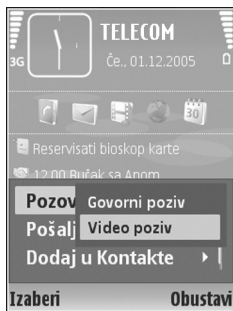
Da biste mogli da upućujete video pozive, treba da posedujete USIM karticu i da ste pokriveni nekom UMTS komunikacionom mrežom. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge video poziva, obratite se svom operateru mreže ili provajderu servisa. Video poziv se može uspostavljati između samo dva učesnika. Video poziv se može uspostaviti samo sa kompatibilnim mobilnim uređajem ili sa nekim ISDN terminalom. Video pozivi se ne mogu uspostavljati ako je aktivan drugi govorni, video ili data poziv.

Ikone:

 Ne primite video (pozvana strana ne šalje video ili ga komunikaciona mreža ne prenosi).

 Odbili ste slanje videa sa svog uređaja. Ako želite da umesto videa šaljete statičnu sliku, vidite 'Podeš. poz.', str. 95.

- 1 Da biste započeli video poziv, otvorite preklopnik, unesite broj telefona u pasivnom režimu, ili izaberite **Kontakti**, pa zatim izaberite neki kontakt.
- 2 Izaberite **Opcije** > **Pozovi** > **Video poziv**.
- 3 Kad pozvana strana odgovori na poziv, aktivirajte kameru.



Započinjanje video poziva može da potraje nešto duže. Za to vreme se prikazuje tekst: **Čeka se video slika**. Ako uspostavljanje video poziva ne uspe (recimo, zato što komunikaciona mreža ne podržava video pozive ili zato što prijemni uređaj nije kompatibilan), uređaj će Vas pitati da li umesto toga želite da pokušate uspostavljanje normalnog poziva ili da pošaljete poruku.

Video poziv je aktivan kada vidite dve video slike i čujete zvuke preko zvučnika. Pozvana strana može da odbije slanje videa (🚫), u kom slučaju možete da čujete zvuk, vidite neku statičnu sliku ili sivu pozadinsku sliku.

💡 **Savet!** Da biste pojačali ili smanjili jačinu zvuka u toku poziva, skrolujte ulevo ili udesno.

Da biste sa prikazivanja videa prešli samo na slušanje zvuka, izaberite **Omogući/Onemogući** > **Šalje se video**, **Šalje se audio** ili **Šalje se audio i video**.

Da biste slali svoju živu sliku, izaberite **Koristi sek. fotoapar.** da biste prešli na sekundarnu kameru. Da biste pozvanoj strani prikazali scenu koju hvata zadnja kamera, izaberite **Koristi glavni fotoapar.**

Da biste zumirali svoj lik, izaberite **Uvećaj** ili **Umanji**. Indikator zumiranja se prikazuje u vrhu ekrana.

Da biste zamenili mesta video slikama na ekranu, izaberite **Promeni redosled sl.**



Napomena: Čak i ako odbijete slanje videa u toku video poziva, poziv će biti tarifiran kao video poziv. Cene proverite kod svog operatora mreže ili provajdera servisa.

Da biste završili video poziv, pritisnite **☎**.

Deljenje videa (mrežni servis)

Koristite **Grupni video** da biste sa svog uređaja slali živi video snimak, ili neki sačuvani video snimak, na drugi kompatibilni mobilni uređaj u toku govornog poziva. Jednostavno, pozovite primaoca da uživo prati video ili da vidi video snimak koji želite da sa njim podelite. Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati poziv i kada Vi aktivirate odgovarajući režim. Vidite 'Delite video', str. 56.

Šta je potrebno za deljenje videa

Kako je za **Grupni video** neophodna UMTS veza, Vaše mogućnosti korišćenja opcije **Grupni video** zavise od dostupnosti 3G komunikacione mreže. Ako imate pitanja o dostupnosti mreže i tarifama za korišćenje ove aplikacije, obratite se svom provajderu servisa. Da biste koristili **Grupni video** morate uraditi sledeće:

- Postarajte se da Vaš uređaj bude konfigurisan za vezu osoba-osoba. Vidite 'Podešavanja', str. 55.
- Postarajte se da imate aktiviranu UMTS vezu i da budete u dometu UMTS mreže. Vidite 'Podešavanja', str. 55. Ako započnete sesiju deljenja dok ste u dometu UMTS mreže i dođe do prelaska na GSM, sesija deljenja se prekida, ali se glasovni poziv nastavlja.
- Proverite da li su i pošiljalac i primalac registrovani na UMTS mrežu. Ako pozovete neku osobu da se priključi sesiji deljenja, a uređaj te osobe je isključen ili ona nije u dometu UMTS mreže, ta osoba neće znati da joj upućujete poziv. Dobićete poruku o grešci u kojoj se kaže da primalac ne može da prihvati poziv.

Podešavanja

Podešavanja za vezu osoba-osoba

Veza osoba-osoba je veza na bazi SIP (Session Invitation Protocol) protokola. Da biste mogli da koristite **Grupni video** u Vašem uređaju moraju biti konfigurisana

podešavanja SIP profila. Konfigurisanje SIP profila Vam omogućava da uspostavite živu direktnu 'osoba-osoba' vezu sa drugim kompatibilnim uređajem. Osim toga, mora biti ustanovljen i SIP profil koji će primiti sesiju deljenja.

Zatražite podešavanja za SIP profil od svog operatora mreže i memorišite ih u svoj uređaj. Vaš operator mreže ili provajder servisa mogu bežično da Vam pošalju ova podešavanja.

Ako znate SIP adresu primaoca, možete je uneti u kontakt karticu te osobe. Izaberite **Kontakti** iz glavnog menija, a zatim otvorite kontakt karticu (ili napravite novu karticu za datu osobu). Izaberite **Opcije > Dodaj podatak > Web adresa**. Unesite SIP adresu u sledećem formatu: sip:korisničkoime@nazivdomena (umesto naziva domena možete da koristite i neku IP adresu).

Podešavanja UMTS veze

Da biste podesili svoju UMTS vezu, uradite sledeće:

- Obratite se svom provajderu servisa koji će sačiniti sporazum o korišćenju UMTS mreže.
- Proverite da li su podešavanja za UMTS pristupnu tačku u Vašem uređaju ispravno konfigurisana. Ako Vam je potrebna pomoć, pogledajte 'Veza', str. 96.

Delite video

Da bi primio sesiju deljenja, primalac mora da instalira **Grupni video** i da u svom mobilnom uređaju konfigurira potrebna podešavanja. I Vi i primalac morate da budete registrovani za korišćenje ovog servisa pre započinjanja deljenja.

Da biste mogli da primite pozivnicu za deljenje, morate biti registrovani za taj servis, morate imati aktivnu UMTS vezu i morate se nalaziti u dometu UMTS mreže.

Živi video

- 1 Kada je govorni poziv aktivan, izaberite **Opcije > Deli video > Uživo**.
- 2 Uređaj šalje pozivnicu na SIP adresu koju ste dodali kontakt kartici primaoca poziva. Ako primalac ima nekoliko SIP adresa u kontakt kartici, izaberite SIP adresu na koju želite da pošaljete pozivnicu, a zatim izaberite **Izaberi** da biste je poslali. Ako SIP adresa primaoca nije raspoloživa, unesite je. Izaberite **OK** da biste poslali pozivnicu.
- 3 Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati pozivnicu. Aktivira se zvučnik. Možete da koristite i kompatibilne slušalice da biste nastavili govorni poziv u toku deljenja videa.

- 4 Izaberite **Pauza** da biste privremeno prekinuli sesiju deljenja. Izaberite **Nastavi** da biste nastavili prekinutu sesiju deljenja.
- 5 Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**. Da biste završili govorni poziv, pritisnite **↵**.

Video snimak

- 1 Kada je govorni poziv aktivan, izaberite **Opcije > Deli video > Snimak**. Otvara se lista video snimaka.
- 2 Izaberite video snimak koji želite da delite. Otvara se prikaz lokalne projekcije (samo u Vašem uređaju). Da biste lokalno prikazali snimak, izaberite **Opcije > Pusti**.
- 3 Izaberite **Opcije > Pozovi**. Možda ćete morati da konvertujete video snimak u odgovarajući format kako biste mogli da ga delite. Prikazuje se **Snimak se mora konvertovati za deljenje. Nastaviti?** Izaberite **OK**. Uređaj šalje pozivnicu na SIP adresu koju ste dodali kontakt kartici primaoca poziva. U slučaju da primalac ima nekoliko SIP adresa na kontakt kartici, izaberite SIP adresu na koju želite da pošaljete pozivnicu, a zatim izaberite **Izaberi** da biste je poslali. Ako SIP adresa primaoca nije raspoloživa, unesite je. Izaberite **OK** da biste poslali pozivnicu.
- 4 Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati pozivnicu.

- 5 Izaberite **Pauza** da biste privremeno prekinuli sesiju deljenja. Izaberite **Opcije** > **Nastavi** da biste nastavili prekinutu sesiju deljenja.
- 6 Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**. Da biste završili govorni poziv, pritisnite .

Prihvatite pozivnicu

Kada Vam neko pošalje pozivnicu za deljenje, pojavljuje se pozivna poruka sa imenom ili SIP adresom pošiljaoca. Ako Vaš uređaj nije podešen na **Bez zvona**, pozvoniće kada primite pozivnicu.

Ako Vam neko pošalje pozivnicu za deljenje, a Vi niste u dometu UMTS mreže, nećete znati da ste primili pozivnicu.

Kada primite pozivnicu, izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Prihvati** da biste započeli sesiju deljenja. Ako pošiljalac želi da deli živi video, aktivirajte kameru.
- **Odbaci** da biste odbili pozivnicu. Primalac će dobiti poruku da ste odbili pozivnicu. Takođe možete da pritisnete  da biste odbili sesiju i prekinuli govorni poziv.

Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**. Ako delite video snimak, izaberite **Izađi**. Pojaviće se poruka **Deljenje videa završeno**.

Odgovarite na poziv ili ga odbacite

Da biste odgovorili na poziv ako je preklopnik otvoren, pritisnite . Ako je preklopnik zatvoren, otvorite ga, i poziv će automatski biti preuzet. Vidite 'Podešavanja ekrana preklopnika', str. 94.

Da biste isključili zvono kada primite poziv, izaberite **Tišina**. Ako je preklopnik zatvoren, pritisnite taster preklopnika, da izaberete **Tišina**.

 **Savet!** Ako su na uređaj priključene kompatibilne slušalice, da biste poziv primili ili odbili, pritisnite taster na slušalicama.

Ako je preklopnik otvoren, a ne želite da odgovorite na poziv, pritisnite  ili zatvorite preklopnik, ako nisu priključene kompatibilne slušalice. Ako je preklopnik zatvoren, pritisnite jednom taster preklopnika da isključite ton zvona, i još jednom da odbacite poziv. Pozivna strana će čuti tonski signal zauzeća. Ako ste aktivirali funkciju **Podešavanja preus. poziva** > **Ako je zauzeto** da preusmerava pozive, odbijanje dolaznog poziva ga istovremeno i preusmerava. Vidite 'Preusmerenje', str. 101.

Kada odbacite neki dolazni poziv, pozivaocu možete poslati tekstualnu poruku sa obrazloženjem odbijanja poziva. Izaberite **Opcije** > **Pošalji tek. poruku**. Tekst možete da izmenite pre slanja. U vezi podešavanja ove

opcije i kreiranja standardne tekstualne poruke, vidite 'Podeš. poz.', str. 95.

Ako odgovorite na govorni poziv u toku video poziva, video poziv se prekida. **Poziv na čekanju** nije na raspolaganju u toku video poziva.

Odgovorite na video poziv ili ga odbacite

Kada primite neki video poziv, prikazuje se .

- 1 Pritisnite  da biste odgovorili na video poziv. Prikazuje se **Dopustiti slanje video slike pozivaocu?**. Ako izaberete **Da**, pozivaocu se prikazuje slika koju hvata kamera Vašeg uređaja. Ako izaberete **Ne**, ili ne učinite ništa, slanje videa se ne aktivira, a Vi ćete čuti zvuk. Umesto videa prikazuje se sivi ekran. U vezi zamene ovog sivog ekrana nekom statičnom slikom, vidite 'Podeš. poz.', str. 95.
- 2 Da biste završili video poziv, pritisnite .

Poziv na čekanju (mrežni servis)

U toku poziva možete da odgovorite na drugi poziv ako ste aktivirali **Poziv na čekanju** u **Alatke** > **Podešavanja** > **Poziv** > **Poziv na čekanju**.

 **Savet!** U vezi promene tonskih odziva svog uređaja za različita okruženja i prilike, na primer, kada želite da se zvono ne čuje, vidite 'Profili – podesite tonove', str. 82.

Da biste odgovorili na poziv na čekanju, pritisnite . Prvi poziv se stavlja na čekanje.

Za prelazak sa jedne veze na drugu, izaberite **Prebaci**. Da biste povezali neki dolazni poziv ili poziv na čekanju sa aktivnim pozivom, a da se sami isključite iz veze, izaberite **Opcije** > **Spoj**. Za završetak aktivne veze, pritisnite . Da biste završili oba poziva, izaberite **Opcije** > **Završi sve pozive**.

Opcije u toku govornog poziva

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku govornog poziva su mrežni servisi. U toku poziva izaberite **Opcije** ako želite da pristupite nekoj od sledećih opcija: **Isključi zvuk** ili **Uk. mik.**, **Odgovori**, **Odbaci**, **Prebaci**, **Zadrži** ili **Preuzmi**, **Aktiviraj slušalicu**, **Aktiviraj zvučnik** ili **Aktiviraj hendsfri** (ako su priključene kompatibilne slušalice sa podrškom za Bluetooth povezivanje), **Završi aktivni poziv** ili **Završi sve pozive**, **Novi poziv**, **Konferencija** i **Spoj**. Izaberite neku od narednih opcija:

Zameni – da biste završili aktivni poziv i odgovorili na poziv koji je na čekanju.

Pošalji MMS (samo u UMTS komunikacionim mrežama) – da biste drugom učesniku u vezi poslali sliku ili video kao

multimedija poruku. Pre slanja možete da izmenite poruku ili da promenite primaoca. Pritisnite  da biste poslali datoteku na neki kompatibilni uređaj (mrežni servis).

Pošaljite DTMF – da biste poslali DTMF tonske sekvence, kao na primer lozinke. Unesite DTMF string ili dođite do njega pretraživanjem liste **Kontakti**. Da biste uneli znak za čekanje (**w**) ili za pauzu (**p**), pritisnite ***** potreban broj puta. Izaberite **OK** da biste poslali tonsku sekvencu.

 **Savet!** DTMF tonske sekvence možete da dodate u polja **Telefonski broj** ili **DTMF** neke kontakt kartice.

 **Savet!** Ako izaberete **Aktiviraj zvučnik**, možete da zatvorite preklonik i da nastavite sa razgovorom.

Opcije u toku video poziva

Izaberite **Opcije** u toku video poziva za sledeće opcije: **Omogući** ili **Onemogući**, **Aktiviraj slušalicu** (ako su priključene kompatibilne slušalice sa podrškom za Bluetooth povezivanje), **Aktiviraj zvučnik**, ili **Aktiviraj hendsfri** (samo u režimu sa otvorenim preklonikom, i ako su priključene kompatibilne slušalice sa podrškom za Bluetooth povezivanje), **Završi aktivni poziv**, **Promeni redosled sl.**, **Uvećaj/Umanji** i **Pomoć**.



Dnevnik

Prethodni

Da biste videli telefonske brojeve propuštenih, primljenih i upućenih poziva, pritisnite  i izaberite **Moje** > **Dnevnik** > **Prethodni**. Uređaj će registrovati propuštene i primljene pozive samo ako Vaša mreža podržava ove funkcije, ako je uređaj uključen i ako postoji mrežno pokrivanje.

 **Savet!** Kada u pasivnom režimu vidite obaveštenje o propuštenim pozivima, izaberite **Prikaži** da biste pristupili listi propuštenih poziva. Da biste uzvratili poziv, dođite do broja ili imena, i pritisnite .

Da biste izbrisali listu prethodnih poziva, u glavnom prikazu prethodnih poziva, izaberite **Opcije** > **Obriši prethodne**. Da biste obrisali jednu od lista, otvorite željenu listu pa izaberite **Opcije** > **Obriši listu**. Da biste obrisali neku stavku, otvorite odgovarajuću listu, dođite do nje pa pritisnite .

Trajanje poz.

Da biste videli približna trajanja dolaznih i odlaznih poziva, pritisnite  i izaberite **Moje** > **Dnevnik** > **Trajanje poz.**

Da biste postavili da se trajanja poziva prikazuje u toku poziva, izaberite **Moje > Dnevnik > Opcije > Podešavanja > Prikaži trajanje poz.** > **Da** ili **Ne**.

 **Napomena:** Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, i tako dalje.

Da biste poništili merače trajanja poziva, izaberite **Opcije > Poništi merače**. Za to Vam je neophodna šifra blokade; vidite 'Bezbednost', str. 98 i 'Telefon i SIM', str. 98.

Paketni prenos

Da biste videli količinu poslatih i primljenih podataka u toku pakettne razmene podataka, pritisnite , i izaberite **Moje > Dnevnik > Paketni prenos**. Na primer, možda za svoje veze sa paketnim prenosom podataka plaćate na osnovu količine poslatih i primljenih podataka.

Prikaz svih komunikacionih događaja

Ikonice u **Dnevnik**:

 Dolazni

 Odlazni

 Propušteni komunikacioni događaji.

Da biste videli sve glasovne i video pozive, tekstualne poruke, ili veze za prenos podataka koje je uređaj registrovao, pritisnite , izaberite **Moje > Dnevnik**, pa zatim pritisnite  da biste otvorili opšti dnevnik. Za svaku komunikaciju možete da vidite ime pošiljaoca ili primaoca, telefonski broj, ime provajdera servisa ili pristupnu tačku.

Dnevnik možete da filtrirate tako da pregledate samo jednu vrstu veze, kao i da kreirate kontakt kartice sa podacima iz dnevnika.

 **Savet!** Ako želite da na glavnom ekranu u toku aktivnog poziva vidite trajanje govornog poziva, izaberite **Opcije > Podešavanja > Prikaži trajanje poz.** > **Da**.

 **Savet!** Da biste videli listu poslatih poruka, pritisnite  i izaberite **Poruke > Poslato**.

Podstavke, kao što su tekstualne poruke poslate u više delova i veze za prenos paketa podataka, upisuju se kao jedna komunikacijska stavka, događaj. Povezivanja na Vaše poštansko sanduče, centar za razmenu multimedijalnih poruka ili na Web strane se prikazuju kao veze sa paketnim prenosom podataka.



Da biste filtrirali dnevnik, izaberite **Opcije** > **Razdvoji**, pa zatim i neki filter, kriterijum.

Da biste trajno obrisali kompletan sadržaj dnevnika, listu prethodnih poziva i izveštaje o dostavi poruka, izaberite **Opcije** > **Obriši dnevnik**. Izaberite **Da** da to potvrdite. Da iz dnevnika obrišete pojedinačnu stavku, pritisnite **C**.

Da biste podesili vremenski period za **Trajanje dnevnika**, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Trajanje dnevnika**.

Stavke, registrovani događaji, ostaju u memoriji uređaja zadati broj dana posle čega se automatski brišu da bi se oslobodila memorija. Ako izaberete **Bez dnevnika**, trajno se briše kompletan sadržaj dnevnika, lista prethodnih poziva i izveštaji o dostavi poruka.

Da biste videli detalje komunikacionih događaja, u opštem prikazu dnevnika dođite do događaja i pritisnite **⦿**.

 **Savet!** U prikazu detalja, da biste neki telefonski broj kopirali u klipbord i ubacili ga u tekstualnu poruku, izaberite **Opcije** > **Kopiraj broj**.

Brojač paketa podataka i merač veze: Da biste videli koliko je podataka, u kilobajtima, preneto i koliko je određena veza sa paketnim prenosom podataka trajala, dođite do dolazne ili odlazne komunikacije označene sa **Pak.**, a zatim izaberite **Opcije** > **Vidi detalje**.



Kontakti (Imenik)

Pritisnite i izaberite **Kontakti**. U **Kontakti** možete da nekoj kontakt kartici dodelite poseban ton ili melodiju zvona ili minijaturnu sliku. Možete takođe i da kreirate kontakt grupe što Vam omogućava da tekstualne i e-mail poruke šaljete većem broju primalaca istovremeno. Prilježene kontakt podatke (vizitkarte) možete da dodajete kontaktima. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 43. Kontakt podaci se mogu slati i primati samo od kompatibilnih uređaja.

Memorišite imena i brojeve

- 1 Izaberite **Opcije** > **Novo ime**.
- 2 Popunite polja koja želite, pa izaberite **Urađeno**.

Da biste vršili izmene kontakt kartica u **Kontakti**, dođite do kontakt kartice koju želite da izmenite, pa izaberite **Opcije** > **Izmeni**.

Savet! Da kontakt kartice odštamplate preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije** > **Štampanje**.

Da biste obrisali neku kontakt karticu u **Kontakti**, izaberite tu karticu, pa pritisnite . Da biste obrisali više kontakt kartica odjednom, pritisnite i da biste markirali kontakte, pa pritisnite da ih obrišete.

Savet! Da biste dodavali i menjali kontakt kartice, koristiti Nokia Contacts Editor koji se nalazi u sklopu paketa Nokia PC Suite.

Da biste nekoj kontakt kartici dodali sličicu, izaberite **Opcije** > **Izmeni** > **Opcije** > **Dodaj minijaturu**. Kada Vas data kontakt osoba poziva, prikazuje se odgovarajuća minijatura.

Savet! Brzo biranje je način brzog pozivanja brojeva koje često pozivate. Tastere za brzo biranje može imati do osam telefonskih brojeva. Vidite 'Brzo biranje telefonskog broja', str. 52.

Savet! Da biste poslali kontakt podatke, izaberite karticu koju želite da pošaljete. Izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Kao SMS**, **Kao MMS**, **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**. Vidite 'Poruke', str. 37 i 'Šaljite podatke', str. 87.

Da biste nekoj grupi dodali novi kontakt, izaberite **Opcije** > **Dodaj grupi**: (prikazuje se jedino ako ste već kreirali neku grupu). Vidite 'Kreirajte kontakt grupe', str. 64.

Da biste videli broj kontakata, grupa kao i količinu raspoložive memorije u **Kontakti**, izaberite **Opcije** > **Podaci o kontaktima**.

Primarni brojevi i adrese

Kontakt kartici možete da dodelite primarne, podrazumevane, brojeve i adrese. Kada kontakt ima više brojeva telefona i adresa, možete da pozivate ili šaljete poruke na neki od tih brojeva ili adresa. Primarni, podrazumevani, broj se koristi kada se koristi glasovno biranje.

- 1 U imeniku izaberite neki kontakt, pa pritisnite .
- 2 Izaberite **Opcije** > **Primarni**.
- 3 Izaberite neku kategoriju kojoj želite da dodate primarni broj ili adresu, pa izaberite **Dodeli**.
- 4 Izaberite broj ili adresu koju želite da postavite kao primarnu.

U kontakt kartici primarni broj ili adresa su podvučeni.

Kopirajte kontakte

Da biste kopirali pojedinačna imena i brojeve sa SIM kartice u vaš aparat, pritisnite , a zatim izaberite **Kontakti** > **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik**. Izaberite imena koja želite da kopirate, pa zatim izaberite **Opcije** > **Kopiraj u Kontakte**.

Da biste kontakte kopirali na svoju SIM karticu, pritisnite , pa izaberite **Kontakti**. Izaberite imena koja želite da kopirate i **Opcije** > **Kopiraj u SIM imenik**, ili izaberite **Opcije** > **Kopiraj** > **U SIM imenik**. Kopiraju se samo polja kontakt kartice koja podržava Vaša SIM kartica.

 **Savet!** Svoje kontakte možete da sinhronizujete sa onima u kompatibilnom PC računaru koristeći Nokia PC Suite programski paket.

SIM imenik i servisi

Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa, operator telekomunikacione mreže ili neki drugi subjekat.

Pritisnite , pa izaberite **Kontakti** > **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik** da biste videli imena i brojeve koji su u SIM kartici. U SIM imenik možete da dodajete, menjate ili kopirate brojeve i kontakte, kao i da iz njega upućujete pozive.

Da biste videli listu brojeva za fiksno biranje, izaberite **Opcije** > **SIM kontakti** > **Kontakti fiks. biranja**. Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ga Vaša SIM kartica podržava.

Da biste sa svog uređaja mogli da pozivate samo izabrane brojeve, izaberite **Opcije** > **Aktiviraj fiksno bir..** Da biste

u listu za fiksno biranje dodali nove brojeve, izaberite **Opcije** > **Novi SIM kontakt**. Za ove funkcije Vam je potreban PIN2 kod.

Kada koristite **Fiksno biranje**, veze sa paketnim prenosom podataka nisu moguće, osim za slanje tekstualnih poruka preko veze sa paketnim prenosom podataka. U tom slučaju, broj centra za razmenu poruka kao i broj primaoca mora da se nalaze u listi fiksnog biranja.

I kada je aktivirano fiksno biranje, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Dodajte ton zvona kontaktima

Kada Vas ta osoba ili član grupe zove, uređaj se oglašava izabranim tonom zvona (ako se broj pozivaoca šalje sa pozivom i ako ga Vaš uređaj prepozna).

- 1 Pritisnite  da biste otvorili neku kontakt karticu ili idite u listu grupa i izaberite neku kontakt grupu.
- 2 Izaberite **Opcije** > **Ton zvona**. Otvara se lista tonova zvona.
- 3 Izaberite ton zvona koji želite da koristite za dati kontakt ili za izabranu grupu.

Da biste uklonili ton zvona, izaberite **Primarni ton** iz liste tonova zvona.

Kreirajte kontakt grupe

- 1 U **Kontakti** pritisnite  da biste otvorili listu grupa.
- 2 Izaberite **Opcije** > **Nova grupa**.
- 3 Napišite ime za grupu, ili koristite podrazumevano, primarno ime, **Grupa**, pa izaberite **OK**.
- 4 Otvorite željenu grupu, pa izaberite **Opcije** > **Dodaj članove**.
- 5 Dodajte do nekog kontakta, pa pritisnite  da ga markirate. Da biste dodali više članova, ovaj korak ponovite za svaki kontakt koji želite da dodate.
- 6 Izaberite **OK** da kontakte dodate u grupu.

Da biste promenili ime neke grupe, izaberite **Opcije** > **Preimenuj**, unesite novo ime grupe, pa izaberite **OK**.

Uklonite članove iz neke grupe

- 1 U listi grupa, otvorite onu grupu koju želite da izmenite.
 - 2 Dodite do željenog kontakta, pa izaberite **Opcije** > **Ukloni iz grupe**.
 - 3 Izaberite **Da** da biste kontakt uklonili iz grupe.
-  **Savet!** Da biste proverili kojim sve grupama neki kontakt pripada, dodite do njega, pa izaberite **Opcije** > **Pripada grupama**.



Servisi

Razni provajderi nude strane posebno napravljene za mobilne uređaje. Ove strane su urađene u Wireless Markup Language (WML), Extensible Hypertext Markup Language (XHTML) ili Hypertext Markup Language (HTML) programskim jezicima.

Raspoloživost servisa, kao i način plaćanja i cene, proverite kod svog lokalnog operatora mreže ili provajdera. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

Pritisnite  i izaberite **Servisi**.

 **Prečica:** Da biste započeli povezivanje, pritisnite i držite  u pasivnom režimu.

Pristupne tačke servisa

Da biste pristupali stranama prezentacije, neophodna su Vam podešavanja servisa za stranu koju nameravate da koristite. Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od operatora mreže ili od provajdera koji nudi datu Web stranu, prezentaciju. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 43. Za detaljnije informacije obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

 **Savet!** Podešavanja se mogu naći i na Web sajtu operatora mreže ili provajdera servisa.

Unesite podešavanja ručno

- 1 Pritisnite , izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**, pa definišite podešavanja neke pristupne tačke. Pridržavajte se instrukcija koje dobijete od svog provajdera servisa. Vidite 'Veza', str. 96.
- 2 Pritisnite , pa zatim izaberite **Servisi** > **Opcije** > **Menadžer markera** > **Dodaj marker**. Napišite ime za marker i adresu strane koja je definisana za trenutnu pristupnu tačku.
- 3 Da tako kreiranu pristupnu tačku podesite za podrazumevanu pristupnu tačku, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Pristupna tačka**.

Prikaz Markeri

Prikaz Markeri se otvara kada otvorite **Servisi**.

U Vaš uređaj su možda već unete adrese, bukmark oznake, nekih sajtova koji nisu strukturno povezani sa firmom Nokia. Nokia ne odobrava niti garantuje za ove sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da

preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

 označava početnu stranu definisanu za podrazumevanu pristupnu tačku.

Bezbednost veze

Ako je ikonica bezbedne veze  prikazana u toku veze, prenos podataka između uređaja i Internet mrežnog prolaza ili servera je šifrovan.

Ikonica sigurnosti (zaštite) ne označava da je prenos podataka između mrežnog prolaza i servera na kojem se nalazi sadržaj (ili mesta na kojem se nalazi traženo) bezbedan. Provajder servisa štiti prenos podataka između mrežnog prolaza i servera sa sadržajem.

Izaberite **Opcije** > **Detalji** > **Bezbednost** da biste videli detalje veze, status šifrovanja i informacije o autentifikaciji servera i korisnika.

Za neke servise, recimo za bankarske servise, mogu biti potrebni bezbednosni sertifikati. Za dodatne informacije, obratite se svom provajderu servisa. Vidite i 'Rad sa sertifikatima', str. 100.

Pretražujte

 **Važno:** Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Da biste učitali, preuzeli neku stranu, izaberite neki marker ili ručno unesite adresu u polje ().

Novi linkovi su na stranama pretraživača podvučeni plavom, a već posećeni linkovi purpurnom bojom. Slike koje služe kao linkovi su uokvirene plavom bojom.

Da otvorite neki link, ili da nešto izaberete, pritisnite .

 **Prečica:** Pritisnite **#** da skočite na kraj neke strane, a ***** da skočite na njen početak.

Da biste tokom pretraživanja otišli na prethodnu stranu, izaberite **Nazad**. Ako **Nazad** nije na raspolaganju, izaberite **Opcije** > **Opcije pretraživ.** > **Istorija** da biste videli hronološku listu strana koje ste posetili tokom sesije.

Izaberite **Opcije** > **Opcije pretraživ.** > **Ažuriraj** da biste preuzeli najnoviji sadržaj sa servera.

Da biste sačuvali marker, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj kao marker**.

 **Savet!** Da biste tokom pretraživanja pristupili prikazu Markeri, pritisnite i držite . Da biste se vratili u prikaz pretraživača, izaberite **Opcije** > **Na prethodnu str..**

Da biste tokom pretraživanja sačuvali stranu, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Sačuvaj stranicu**. Strane možete da sačuvate u memoriju uređaja ili na memorijsku karticu (ako je ubačena), pa da ih kasnije pretražujete u oflajn režimu, tj. kada niste povezani na mrežu. Da biste kasnije pristupili tim stranama, pritisnite  u prikazu Markeri kako biste otvorili prikaz **Sačuvane stranice**.

Izaberite **Opcije > Opcije pretraživ. > Idi na Web adresu** da biste uneli novu URL adresu.

Možete da preuzimate datoteke koje ne mogu da budu prikazane na strani pretraživača, kao što su tonovi zvona, slike, logo operatera, teme i video snimci. Da biste preuzeli neku stavku, dođite do linka i pritisnite .

Kad počnete sa preuzimanjem, prikazuje se lista tekućih, privremeno zaustavljenih i dovršenih preuzimanja iz sesije pretraživanja koja je u toku. Da vidite listu, izaberite **Opcije > Alatkje > Preuzimanja**. U listi dođite do stavke i izaberite **Opcije** da biste privremeno zaustavili, ponovo aktivirali ili otkazali tekuća preuzimanja, ili da biste otvorili, sačuvali ili izbrisali dovršena preuzimanja.

Zbog zaštite autorskih prava pojedine slike, muzika (gde spada i ton zvona) i drugi sadržaji ne mogu se kopirati, menjati, prenositi ni prosledivati.

 **Važno:** Instalirajte i koristite aplikacije i drugi softver samo iz izvora koji nude adekvatnu bezbednost i zaštitu od štetnog softvera.

Preuzmite i kupite sadržaje

Možete da preuzimate stavke kao što su tonovi zvona, slike, logotipi operatora, teme i video snimci. Ove stavke mogu biti besplatne ili ih kupujete. Preuzete stavke obrađuju odgovarajuće aplikacije u Vašem uređaju. Na primer, preuzeta fotografija se memoriše u okviru aplikacije **Galerija**.

 **Važno:** Instalirajte i koristite aplikacije i drugi softver samo iz izvora koji nude adekvatnu bezbednost i zaštitu od štetnog softvera.

- 1 Ako želite da preuzmete neku stavku, dođite do linka i pritisnite .
- 2 Da biste stavku kupili, izaberite odgovarajuću opciju.
- 3 Pažljivo pročitajte sve informacije koje se daju. Izaberite **Prihvati** da biste nastavili sa preuzimanjem. Pritisnite **Obustavi** da biste obustavili preuzimanje.

Završite vezu

Da biste završili, prekinuli, vezu i stranu pretraživača pretraživali u oflajn režimu, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Raskini vezu**. Da vezu prekinete i zatvorite pretraživač, izaberite **Opcije > Izađi**.

Ispraznite keš memoriju

Informacije i servisi kojima pristupate čuvaju se u keš memoriji Vašeg uređaja.

Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos lozinke, ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Podaci ili servisi kojima ste pristupali su upisani u keš memoriju. Da biste ispraznili keš memoriju, izaberite **Opcije** > **Napredne opcije** > **Obriši keš**.

Podešavanje servisa

Izaberite **Opcije** > **Podešavanje**, pa naredne kategorije:

Pristupna tačka – Promenite podrazumevanu, primarnu pristupnu tačku. Vidite 'Veza', str. 96. Neke ili sve pristupne tačke su možda već postavljene u Vašem uređaju od strane provajdera servisa ili operatora komunikacione mreže, pa možda nećete moći da ih menjate, da kreirate nove, vršite izmene ili da ih uklanjate.

Prikaži slike i objekte – Izaberite da li želite da se u toku pretraživanja učitavaju, preuzimaju i slike. Ako izaberete **Ne**, moći ćete kasnije u toku pretraživanja da preuzmete slike kada izaberete **Opcije** > **Prikaži slike**.

Veličina slova – Izaberite veličinu slova u kojoj će se prikazivati tekst.

Prim. kodni raspored – Ako se znakovi ne prikazuju ispravno, možete da izaberete drugi kodni raspored koji odgovara datom jeziku.

Automatski markeri – Omogućite ili onemogućite automatsko sakupljanje markera, adresa sajtova. Ako želite da nastavite sa sakupljanjem automatskih markera, ali da folder sakrijete iz prikaza Markeri, izaberite opciju **Sakrij folder**.

Veličina ekrana – Izaberite šta će biti prikazano u toku pretraživanja. **Samo sel. tasteri** ili **Pun ekran**.

Početna strana – Definišite početnu stranu.

Traži stranu – Definišite Web stranu koja će biti preuzeta (učitana) kada izaberete **Opcije pretraživ.** > **Otvori traženu str.** u prikazu Markeri, ili u toku pretraživanja.

Jačina – Ako želite da pretraživač reprodukuje zvuke i melodije ugrađene u Web strane, izaberite jačinu zvuka.

Prikazivanje – Ako želite da se izgled strane prikazuje najtačnije moguće u režimu **Umanjeni prikaz**, izaberite opciju **Po kvalitetu**. Ako ne želite da se eksterni kaskadni šabloni preuzimaju, izaberite opciju **Po brzini**.

Kolačići – Omogućite ili onemogućite primanje i slanje 'kolačića'.

Java/ECMA skript – Omogućite ili onemogućite korišćenje skriptova.

Sigurnosna upozor. – Da se sigurnosna upozorenja prikazuju ili ne prikazuju, skrivaju.

Potvrdi slanje DTMF – Izaberite da li će se tražiti Vaša saglasnost pre slanja DTMF tonskih nizova u toku govornog poziva. Vidite i 'Opcije u toku govornog poziva', str. 58.



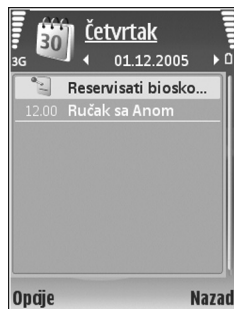
Kalendar

Koristite **Kalendar** da Vas podseća na sastanke, godišnjice kao i da vodite evidenciju o svojim obavezama i ostalim napomenama.

Kreirajte stavke kalendara

☀ Prečica: U dnevnom, sedmičnom ili mesečnom prikazu kalendara, pritisnite taster (**1** — **0**). Otvara se stavka 'sastanak' i ono što unosite se upisuje u polje **Predmet**. U prikazu obaveza, otvara se stavka tipa napomena o obavezi.

- 1 Pritisnite **☿**, pa izaberite **Kalendar** > **Opcije** > **Nova stavka**, zatim neku od sledećih opcija:
Sastanak – da Vas telefon podseti na sastanak zakazan za određeni datum i vreme.
Podsetnik – da unesete neku opštu napomenu za određeni dan.



Godišnjica – da Vas uređaj podseća na rođendane i specijalne datume (stavke se ponavljaju svake godine).
Obaveza – da Vas uređaj podseti na neku obavezu određenog dana.

- 2 Popunite polja. Da biste postavili alarm, zvučno upozorenje, izaberite **Alarm** > **Uključi**, pa zatim unesite **Vreme alarma** i **Datum alarma**.
 Da biste uneli opis sastanka, izaberite **Opcije** > **Dodaj opis**.
- 3 Da biste sačuvali stavku, izaberite **Urađeno**.

Kada Vas kalendar alarmom upozorava na neku stavku, izaberite **Tišina** da isključite zvuk alarma. Tekst podsetnice će ostati prikazan na ekranu. Da prekinete upozorenje kalendara, izaberite **Stop**. Da alarm, zvučno upozorenje, odložite, izaberite **Odložiti**.

☀ Savet! Svoj kalendar možete da sinhronizujete sa nekim kompatibilnim PC računarom koristeći paket Nokia PC Suite. Kada kreirate neku stavku kalendara, postavite i željenu opciju za **Sinhronizacija**.

Prikazi kalendara

 **Savet!** Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** da biste promenili dan kojim počinje sedmica ili prikaz koji se pojavljuje kad otvorite kalendar.

U mesečnom prikazu su datumi za koje postoje stavke kalendara označeni malim trougлом u donjem desnom uglu. U sedmičnom prikazu, podsetnice i godišnjice su postavljene pre 8 časova. Za prelazak na mesečni, sedmični, dnevni ili na prikaz napomena, pritisnite * .

Da pređete na određeni datum, izaberite **Opcije** > **Idi na datum**. Da se vratite na aktuelni dan, pritisnite # .

Da biste kalendarsku napomenu, stavku, poslali na neki kompatibilni uređaj, izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Da biste stavke kalendara odštampali na nekom štampaču koji podržava BPP (basic print profile, profil osnovne štampe) koristeći Bluetooth vezu (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije** > **Štampanje**.

Organizujte svoje stavke kalendara

Uklanjanje starih stavki u **Kalendar** doprinosi uštedi memorije uređaja.

Ako želite istovremeno da obrišete više stavki, pređite u mesečni prikaz, izaberite **Opcije** > **Obriši stavku** > **Do datuma** ili **Sve stavke**.

Ako želite da neku obavezu označite kao izvršenu, dođite do nje u prikazu obaveza, pa zatim izaberite **Opcije** > **Označi kao završ.**

Podešavanja kalendara

Da biste izmenili **Ton al. Kalendar**, **Primarni pregled**, **Sedmica počinje u:** ili **Naslov sed. pregleda**, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Moje



Muzički centar

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje > Muzički cent.**. Pomoću muzičkog centra možete da reprodukujete muzičke datoteke i kreirate i slušate liste numera.



Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno.

Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Dodajte muziku

Kada Muzički centar otvorite prvi put, on u memoriji uređaja traži muzičke datoteke kako bi kreirao fonoteku.

Nakon što u uređaj dodate ili iz njega uklonite muzičke datoteke, ažurirajte svoju fonoteku. Izaberite **Opcije > Fonoteka > Opcije > Ažuriraj Fonoteku**.



Savet! Možete da prebacite muzičke datoteke iz svog uređaja u svoju kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ubačena) koristeći modul Nokia Audio Manager koji se nalazi u sklopu Nokia PC Suite paketa.

Puštajte muziku

Kada otvorite Muzički centar, prikazuje se poslednja reprodukovana numera ili lista numera. Da biste videli fonoteku, izaberite **Opcije > Fonoteka**, pa zatim željenu listu pesama. Da biste iz tog prikaza pustili pesme, izaberite **Opcije > Pusti**.

U toku reprodukovanja neke pesme, da biste privremeno zaustavili reprodukciju ili je ponovo obnovili, pritisnite  ili .

Da zaustavite reprodukovanje pesme, pritisnite . Da biste brzo premotavali unapred ili unazad, pritisnite i držite  odnosno . Pritisnite  ili  da biste započeli reprodukciju sledeće ili prethodne pesme.

Da listu pesama sačuvate kao listu numera, izaberite **Opcije > Dodaj u listu num.**, pa kreirajte novu listu, ili izaberite neku sačuvanu listu.

Pritisnite  ili  da biste podesili jačinu zvuka.

Da biste mogli da izaberete reprodukciju po slučajnom izboru ili da biste izabrali normalan režim reprodukcije, izaberite **Opcije > Slučajni izbor**. Da biste izabrali da li želite da se reprodukcija zaustavi na kraju liste numera ili

da ponovo bude pokrenuta od početka liste numera, izaberite **Opcije > Ponavljanje**.

Ikonice u **Muzički cent.**:  – Ponavljanje;

 – Slučajan izbor;  – Ponavljanje i slučajan izbor

i  – Zvučnik isključen.

 **Savet!** Ako želite da ostavite aplikaciju otvorenom dok muzika svira u pozadini, pritisnite  kako biste se vratili u pasivni režim. Da biste se vratili u aplikaciju, pritisnite , a zatim izaberite **Muzički cent.**.

Da biste otvorili Web markere (adrese) za preuzimanje muzike, izaberite **Opcije > Preuzimanja numera**.

Da biste se vratili u pasivni režim i ostavili da muzika svira u pozadini, izaberite **Opcije > Pusti u pozadini**.

Fonoteka

Da biste videli fonoteku, izaberite **Opcije > Fonoteka**. **Sve numere** prikazuje se kompletna muzička kolekcija. Da biste videli sačuvane pesme, izaberite **Albumi**, **Izvođači**, **Žanrovi** ili **Kompozitori**. Informacije o albumu, izvođaču, žanru i kompozitoru se prikupljaju iz ID3 ili M4L oznaka u datotekama pesama, ako su dostupne.

Da biste dodali pesme, albume, izvođače, žanrove ili kompozitore u neku listu numera, izaberite stavke, a zatim **Opcije > Dodaj u listu num.**. Možete da kreirate novu listu numera ili da dodajete u neku postojeću.

Da biste videli liste numera, izaberite **Lista numera**. Da biste kreirali novu listu numera, izaberite **Opcije > Nova lista numera**. Kada je prikazana neka lista numera koju ste sami kreirali, da u nju dodate nove pesme, izaberite **Opcije > Dodaj numere**.

Da biste obrisali listu numera, pritisnite . Ovime se briše samo lista numera ali ne i muzičke datoteke u njoj.



Visual Radio (mrežni servis)

Aplikaciju Visual Radio možete da koristite i kao standardni FM radio prijemnik sa automatskim traženjem i memorisanjem radio stanica. Ako podesite neku radio stanicu koja nudi Visual Radio servis, na ekranu ćete moći da pratite i vizuelni sadržaj koji se odnosi na taj radio program. Visual Radio servis koristi paketni prenos podataka (mrežni servis). Možete da slušate FM radio i da istovremeno koristite druge aplikacije.

Da biste mogli da koristite servis Visual Radio, neophodno je zadovoljiti naredne uslove:

- Uređaj mora da bude uključen.
- U uređaju mora da se nalazi valjana SIM kartica.
- Radio stanica koju slušate kao i operator komunikacione mreže mora da podržavaju ovaj servis.

- Mora biti definisana neka Internet pristupna tačka za pristup operatorovom serveru vizuelnog radija. Vidite 'Pristupne tačke', str. 96.
- Za radio stanicu mora da bude definisan ispravan ID (identifikator) Visual Radio servisa, a Visual Radio servis mora da bude omogućen u uređaju. Vidite 'Sačuvane stanice', str. 75.

Ako nemate pristup Visual Radio servisu, operatori i radio stanice u Vašoj oblasti možda ne podržavaju Visual Radio. Visual Radio servis možda nije dostupan u svim oblastima i zemljama.

FM radio prijemnik koristi drugu antenu, a ne telekomunikacionu antenu bežičnog uređaja. Da bi FM radio ispravno funkcionisao, neophodno je da su na uređaj priključene kompatibilne slušalice ili odgovarajuće proširenje.

Radio možete da slušate preko ugrađenog zvučnika ili preko kompatibilnih slušalica. Kada koristite zvučnik, neka slušalice budu utaknute u uređaj. Provodnik slušalica služi kao radio antena, pa ga pustite da slobodno visi.



Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno.

Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Dok slušate radio možete da upućujete pozive ili da odgovarate na dolazne pozive. Zvuk iz radija se isključuje

u toku aktivnog poziva. Kada završite poziv, radio ponovo uključite ručno.

Radio bira radni frekventni opseg na osnovu informacije o državi koju je primio sa mreže.

Visual Radio se može koristiti za slušanje radio programa i kada je preklopnik uređaja zatvoren. Informacije o radio stanici se mogu prikazivati na ekranu preklopnika. Da biste isključili zvuk iz radija, i ponovo ga uključili, pritisnite taster preklopnika.

Slušajte radio

Imajte na umu da kvalitet radio prijema zavisi od pokrivenosti date oblasti signalom radio stanice.

Priključite kompatibilne slušalice na uređaj. Provodnik slušalica služi kao radio antena, pa ga pustite da slobodno visi. Pritisnite , a zatim izaberite [Moje](#) > [Radio](#).

Izaberite  ili  da biste započeli pretraživanje stanica. Dalje pretraživanje se prekida kada se nađe neka radio stanica. Da biste ručno promenili frekvenciju, izaberite [Opcije](#) > [Ručno podešavanje](#).

Ako ste prethodno memorisali radio stanice, izaberite **[▶]** ili **[◀]** da pređete na narednu ili na prethodnu memorisanu radio stanicu. Da biste izabrali memorijsku lokaciju neke radio stanice, pritisnite odgovarajući numerički taster.

Pritisnite **[●]** ili **[○]** da biste podesili jačinu zvuka. Da biste slušali radio preko zvučnika, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik**.

Da biste pregledali dostupne stanice na osnovu geografske lokacije, izaberite **Opcije > Imenik stanica** (mrežni servis).

Da biste sačuvali trenutno podešenu stanicu u listu stanica, izaberite **Opcije > Sačuvaj stanicu**. Da biste otvorili listu sačuvanih stanica, izaberite **Opcije > Stanice**. Vidite 'Sačuvane stanice', str. 75.

Da biste se vratili u pasivni režim i ostavili da FM radio radi u pozadini, izaberite **Opcije > Pusti u pozadini**.

Praćenje vizuelnog sadržaja

Da biste proverili raspoloživost servisa i cene, kao i da biste se pretplatili na servis, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.



Da biste pratili raspoloživi vizuelni sadržaj za podešenu stanicu, izaberite **[📺]** ili **Opcije > Stanica > Startuj vizuelni servis**. Ako ID vizuelnog servisa nije sačuvan za tu stanicu, unesite ga ili izaberite **Preuzmi** da biste ga potražili u imeniku stanica (mrežni servis).

Kada je veza sa vizuelnim servisom uspostavljena, ekran prikazuje trenutni vizuelni sadržaj koji je kreirao provajder sadržaja.

Da biste podesili podešavanja ekrana za prikaz vizuelnog sadržaja, izaberite **Opcije > Podešavanje prikaza > Osvetljenje** ili **Ušteda energije posle**.

Sačuvane stanice

U modulu Visual Radio možete da sačuvate do 20 stanica. Da biste otvorili listu stanica, izaberite **Opcije > Stanice**.

Da biste slušali neku sačuvanu stanicu, izaberite **Opcije > Stanica > Slušaj**. Da biste pomoću Visual Radio servisa pratili raspoloživi vizuelni sadržaj stanice, izaberite **Opcije > Stanica > Startuj vizuelni servis**.

Da biste promenili informacije o stanici, izaberite **Opcije > Stanica > Izmeni**.

Podešavanja

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa naredne kategorije:

Početni ton – Da biste izabrali neki ton koji će biti reprodukovao prilikom pokretanja aplikacije.

Autostart servis – Da se Visual Radio servis automatski pokreće kada izaberete sačuvanu stanicu koja nudi vizuelni servis, izaberite **Da**.

Pristupna tačka – Da izaberete pristupnu tačku koja će se koristiti za data vezu. Pristupna tačka Vam nije potrebna ako aplikaciju koristite kao obični FM radio prijemnik.



Ćaskanje (mrežni servis)

Pritisnite **Moje**, a zatim izaberite **Moje > Ćaskanje**.

Ćaskanje vam omogućava komunikaciju sa drugim osobama pomoću trenutne razmene poruka, kao i uključivanje u diskusione grupe (čet grupe) na određene teme. Razni provajderi servisa nude servere za ćaskanje na koje se možete prijavljivati nakon što se registrujete za neki servis za ćaskanje. Od provajdera servisa zavisi koje su funkcionalne mogućnosti podržane.

Izaberite **Konverzacije** da biste započeli ili nastavili razgovor sa čet korisnikom; **Čet kontakti** da biste kreirali, izmenili ili pregledali status na mreži svojih čet kontakata; **Čet grupe** da biste započeli ili nastavili razgovor sa više

čet korisnika; ili **Snimljena ćask.** da biste pregledali prethodne sesije ćaskanja koje ste sačuvali.

Raspoloživost servisa, kao i način plaćanja i cene, proverite kod svog lokalnog operatora mreže ili provajdera servisa.

Primate podešavanja ćaskanja

Morate da sačuvate podešavanja za pristup servisu koji želite da koristite. Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od operatora mreže ili od provajdera koji nudi čet servis. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 43. Podešavanja možete da unesete i ručno. Vidite 'Podešavanja čet servera', str. 79.

Povežite se na čet server

- 1 Da biste se povezali na aktivni čet server (onaj čija su podešavanja aktivirana), otvorite **Ćaskanje**, pa zatim izaberite **Opcije > Prijava**. U vezi promene aktivnog servera za ćaskanje i memorisanja novih, vidite 'Podešavanja čet servera', str. 79.
- 2 Unesite svoj identifikator (ID) korisnika i lozinku, pa zatim pritisnite **Moje** da biste se prijavili. Identifikator korisnika i lozinku za čet server dobijate od svog provajdera servisa.
- 3 Da se odjavite, izaberite **Opcije > Odjava**.

Izmenite podešavanja ćaskanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Podešav. ćaskanja**, a zatim neku od sledećih opcija:

Korisnički nadimak (prikazuje se jedino ako server podržava čet grupe) – Da biste uneli nadimak, izaberite **Da**.

Prisutnost u čet – Da biste omogućili drugim osobama da vide da li ste na mreži, izaberite **Da za sve**.

Dopusti poruke od: – Da biste dopustili prijem poruka od svih korisnika, izaberite **Svih**.

Dopusti pozivnice od: – Da biste dopustili pozivnice samo od svojih čet kontakata, izaberite **Samo od čet kon..** Čet pozivnice Vam šalju čet kontakti koji žele da se priključite njihovim grupama.

Interval dol. poruka – Možete izabrati brzinu kojom će se prikazivati nove poruke.

Razvrstaj čet kont. – Izaberite način razvrstavanja čet kontakata: **Po abecedi** ili **Po onlajn statusu**.

Osvežavanje dostup. – Da biste izabrali kako će se ažurirati informacije o tome da li su Vaši čet kontakti na mreži (onlajn) ili nisu na mreži (oflajn), izaberite **Automatsko** ili **Ručno**.

Oflajn kontakti – Izaberite da li će se u listi čet kontakata prikazivati i oni kontakti koji nisu na mreži, tj. oni sa statusom oflajn.

Tražite čet grupe i korisnike

Da biste tražili grupe, u prikazu **Čet grupe** izaberite **Opcije** > **Traži**. Možete da tražite na osnovu **Ime grupe**, **Tema** i **Članovi** (identifikator korisnika).

Da biste tražili korisnike servisa, u prikazu **Čet kontakti** izaberite **Opcije** > **Novi čet kontakt** > **Traži na serveru**. Možete da tražite na osnovu **Korisničko ime**, **Identifikator kor.**, **Telefonski broj** i **E-mail adresa**.

Pridružite se čet grupama

Prikaz **Čet grupe** daje listu čet grupa koje ste sačuvali ili kojima ste trenutno priključeni.

Da biste se priključili nekoj sačuvanoj čet grupi, pritisnite .

Da biste se priključili nekoj čet grupi koja nije na listi, ali čiji identifikator znate, izaberite **Opcije** > **Prik. se novoj grupi**.

Da biste napustili čet grupu, izaberite **Opcije** > **Napusti čet grupu**.

Ćaskanje

Kada se priključite nekoj čet grupi (grupi za ćaskanje), možete da čitate poruke koje se razmenjuju u grupi, kao i da šaljete sopstvene poruke.

Ako želite da pošaljete poruku, napišite tekst poruke u polju editora poruke, pa pritisnite .

Da biste poslali privatnu poruku nekom učesniku, izaberite **Opcije > Pošalji privatnu po..**

Da biste odgovorili na neku privatnu poruku koja Vam je poslata, izaberite tu poruku, pa zatim izaberite **Opcije > Odgovori**.

Da biste čet kontakte koji su onlajn pozvali da se priključe čet grupi, izaberite **Opcije > Pošalji pozivnicu**.

Da biste onemogućili primanje poruka od određenih učesnika u ćaskanju, izaberite **Opcije > Opcije blokiranja** pa zatim željenu opciju.

Snimanje ćaskanja

Da biste zabeležili poruke koje se razmenjuju u toku neke konverzacije, ili za vreme dok ste priključeni na neku čet grupu, izaberite **Opcije > Snimi ćaskanje**. Da biste prekinuli snimanje poruka, izaberite **Opcije > Prekini snimanje**. Da biste videli, zabeležena, snimljena ćaskanja, u glavnom prikazu izaberite **Snimljena ćask..**

Pratite i započnite konverzacije

Prikaz **Konverzacije** daje listu učesnika konverzacija sa kojima imate otvorenu konverzaciju. Otvorene konverzacije se automatski zatvaraju kada izađete iz modula **Ćaskanje**.

Ako želite da pratite neku konverzaciju, dodite do nekog učesnika, pa pritisnite .

Ako želite da nastavite konverzaciju, napišite svoju poruku pa pritisnite .

Da biste se vratili u listu konverzacija bez zatvaranja date konverzacije, izaberite **Nazad**. Da biste zatvorili datu konverzaciju, izaberite **Opcije > Završi konverzaciju**.

Da biste započeli novu konverzaciju, izaberite **Opcije > Nova konverzacija**.

Ako želite da nekog učesnika konverzacije sačuvate u svoje čet kontakte, dodite do tog učesnika, pa izaberite **Opcije > Dodaj u čet kontak..**

Da bi se slali automatski odgovori na dolazne poruke, izaberite **Opcije > Uključi aut. odgovor**. Poruke još uvek možete da primete.

Čet kontakti

U prikazu **Čet kontakti** možete da preuzimate liste čet kontakata sa servera ili da u listu kontakata dodajete nove čet kontakte. Kada se prijavite na server, sa njega će automatski biti preuzeta prethodno korišćena lista čet kontakata.

Podešavanja čet servera

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Podešavanja servera**.
 Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od operatora mreže ili od provajdera koji nudi čet servis. Identifikator (ID) korisnika i lozinku dobijate od provajdera kada se registrujete za ovaj servis. Ako ne znate svoj identifikator korisnika ili lozinku, obratite se svom provajderu servisa.

Serveri – Vidite listu svih definisanih čet servera.

Primarni server – Promenite čet server na koji želite da se priključite.

Tip prijave za čask. – Da biste se automatski prijavljivali na servis kada startujete aplikaciju **Časkanje**, izaberite **Pri pokretanju**.

Da biste dodali novi server u svoju listu čet servera, izaberite **Serveri** > **Opcije** > **Novi server**. Unesite sledeća podešavanja:

Ime servera – ime datog čet servera.

Aktivna prist. tačka – pristupna tačka koju želite da koristite za dati server.

Web adresa – URL adresa datog čet servera.

Identifikator kor. – Vaš ID, identifikator korisnika.

Lozinka – Vaša lozinka za prijavu.



Favoriti – dodajte prečice

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje** > **Favoriti**.

Podrazumevane prečice su sledeće:  otvara **Kalendar**;
 otvara **Primljeno** a  otvara **Beleške**.

Igre

Pritisnite , izaberite **Moje** pa zatim neku igru. Za uputstva o tome kako se igra neka igra, izaberite **Opcije** > **Pomoć**.

Kancelarija



Kalkulator

Da sabirate, oduzimate, množite, delite, računate kvadratni koren i procenite, pritisnite  pa izaberite **Kancelarija > Kalkulator**.



Napomena: Preciznost ovog kalkulatora je ograničena i on je namenjen samo za jednostavne proračune.



Konvertor

Da biste izvršili konverziju jedne u drugu mernu jedinicu, pritisnite , pa izaberite **Kancelarija > Konvertor**.

Konvertor je ograničene preciznosti i može doći do grešaka u zaokruživanju.

- 1 U polju **Vrsta** izaberite kategoriju mera koju želite da koristite.
- 2 U prvom polju **Jedinica** izaberite jedinicu mere koju želite da konvertujete. U narednom polju **Jedinica** izaberite jedinicu mere u koju želite da izvršite konverziju.

- 3 U prvom polju **Količina** unesite vrednost koju želite da konvertujete. Drugo polje **Količina** se automatski menja i prikazuje konvertovanu vrednost.

Postavite osnovnu valutu i kurseve

Izaberite **Vrsta > Valute > Opcije > Kursevi valuta**. Pre nego što budete mogli da sprovedite konverzije valuta, morate izabrati osnovnu valutu i kurs. Kurs osnovne valute je uvek 1.



Napomena: Kada promenite osnovnu valutu, morate da unesete nove kurseve pošto se svi prethodno uneti poništavaju.



Beleške

Da biste pisali beleške, pritisnite , pa izaberite **Kancelarija > Beleške**. Možete da šaljete beleške kompatibilnim uređajima, a tekstualne datoteke (u .txt formatu) koje primite možete da sačuvate u modulu **Beleške**.

Da neku belešku odštampate preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP

(osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije** > **Štampanje**.



Diktafon

Da biste snimili govorne podsetnice, pritisnite , pa izaberite **Kancelarija** > **Diktafon**. Da biste snimili telefonski razgovor, otvorite **Diktafon** u toku govornog poziva. U toku snimanja, obe strane čuju tonski signal na svakih 5 sekundi.

Rikorder (diktafon) se ne može koristiti dok je aktivna neka data ili GPRS veza.

Personalizujte svoj uređaj

Otvorene aplikacije kao i folderi sa otvorenim aplikacijama su u glavnom meniju označeni ikonicom.

- Ako želite da koristite ekran pasivnog režima za brzi pristup najčešće korišćenim aplikacijama, pogledajte 'Dopunjeni pasivni re. režim', str. 84.
- U vezi promene pozadinske slike u pasivnom režimu ili šta će se prikazivati kao zaštita ekrana (skrin sejver), vidite 'Promenite izgled svog uređaja', str. 83
- Da tonove zvona prilagodite svom ukusu i potrebama, pogledajte 'Profil – podesite tonove', str. 82, kao i 'Dodajte ton zvona kontaktima', str. 64.
- U vezi promene prečica dodeljenih različitim pritisima navigatora i levog i desnog selekcionog tastera u pasivnom režimu, pogledajte 'Pasivni režim', str. 94.
- U vezi konfigurisanja ekrana preklopnika, vidite 'Podešavanja ekrana preklopnika', str. 94.



- Da biste promenili sat koji se prikazuje u pasivnom režimu, pritisnite , pa izaberite **Sat** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Vrsta sata** > **Analogni** ili **Digitalni**.
- Da biste pozdravnu poruku promenili u neku sliku ili animaciju, pritisnite , pa izaberite **Alatke** > **Podešavanja** > **Telefon** > **Opšte** > **Dobrodošlica ili logo**.
- Da biste promenili prikaz glavnog menija, u glavnom meniju izaberite **Opcije** > **Promeni prikaz** > **Mreža** ili **Lista**.
- Da biste preuredili glavni meni, u glavnom meniju izaberite **Opcije** > **Premesti**, **Premesti u folder** ili **Novi folder**. Aplikacije koje ređe koristite možete da premestite u foldere, a one koje koristite češće možete da premestite u glavni meni.



Profil – podesite tonove

Da biste podesili i prilagodili tonove zvona, tonove upozorenja na poruku i ostale tonove za različite situacije, okruženja i grupe pozivalaca, pritisnite  i izaberite **Alatke** > **Profil**.

Da biste promenili profil, u pasivnom režimu pritisnite . Dodite do željenog profila, pa zatim izaberite **OK**.

 **Savet!** U režimu rada sa zatvorenim preklopnikom, pritisnite  potreban broj puta dok se željeni profil ne prikaže na ekranu preklopnika, pa zatim pritisnite taster preklopnika.

Da biste izmenili profil, pritisnite  i izaberite **Alatke > Profili**. Dodite do nekog profila, pa izaberite **Opcije > Personalizuj**. Dodite do parametra koji želite da promenite i pritisnite  da biste otvorili moguće opcije. Tonovi koji se nalaze u memorijskoj kartici su označeni sa . Možete da se krećete po listi tonova i da ih poslušate pre nego što neki ton izaberete. Da prekinete, pritisnite bilo koji taster.

Kada birate neki ton, modul **Preuz. melodija** otvara listu markera. Možete izabrati neki marker (adresu) i povezati se na neku Web stranu da preuzmete nove tonove.

Ako želite da se kada uređaj zvoni izgovara ime pozivaoca, izaberite **Opcije > Personalizuj > Izgovori ime poziv. > Uključeno**. Ime pozivaoca mora da bude sačuvano u **Kontakti**.

Da biste kreirali novi profil, izaberite **Opcije > Kreiraj novi**.

Oflajn profil

Profil **Oflajn** omogućava da koristite uređaj bez povezivanja na telekomunikacionu mrežu. Kada aktivirate

Oflajn profil, veza sa bežičnom komunikacionom mrežom se prekida, što je označeno sa  u delu indikatora jačine signala. Stopirani su svi signali bežične telefonije prema i od uređaja. Ako pokušate da pošaljete poruke, one se smeštaju u folder 'Za slanje' za naknadno slanje.

 **Upozorenje:** U oflajn režimu rada ne možete da upućujete niti da primete pozive; možete jedino da upućujete pozive određenim brojevima sa liste hitnih. Takođe ne možete da koristite ni ostale funkcije koje zahtevaju pokrivenost mrežom. Da biste obavili bilo kakav poziv, neophodno je da aktivirate telefonsku funkciju tako što ćete promeniti način rada. Ako je uređaj zaključan, unesite šifru blokade.

Da izađete iz **Oflajn** profila, pritisnite , pa izaberite neki drugi profil. Uređaj ponovo uspostavlja bežičnu komunikaciju (pod uslovom da je signal dovoljne jačine). Ako je Bluetooth bio aktiviran pre ulaska u **Oflajn** profil, biće deaktiviran. Bluetooth veza se automatski ponovo aktivira kada napustite **Oflajn** profil. Vidite 'Podešavanja', str. 86.



Promenite izgled svog uređaja

Da biste promenili izgled ekrana, recimo tapet i ikonice, pritisnite  i izaberite **Alatke > Teme**. Aktivirana tema je

označena sa ✓. U modulu **Teme** možete da objedinjujete elemente iz različitih tema kao i da birate slike iz **Galerija** radi dalje personalizacije teme. Teme koje se nalaze u memorijskoj kartici (ako je ubačena) su označene sa . Teme na memorijskoj kartici nisu na raspolaganju ako memorijska kartica nije ubačena. Ako želite da koristite teme sačuvane na memorijskoj kartici i kada ona nije ubačena, teme prvo sačuvajte u memoriju uređaja.

Da biste otvorili vezu pretraživača i preuzeli dodatne teme, izaberite **Preuzim. tema**.

Da biste aktivirali neku temu, dođite do nje, pa izaberite **Opcije** > **Primeni**. Da biste prikazali neku temu pre nego što je aktivirate, dođite do nje, pa izaberite **Opcije** > **Prikaz**.

Da biste izmenili temu, dođite do nje pa izaberite **Opcije** > **Izmeni** da promenite podešavanja za **Tapet** ili za **Ušteda energije**.

Da biste za izabranu temu povratili prvobitna podešavanja, u toku vršenja izmena teme, izaberite **Opcije** > **Vrati prvobitnu t.**

Dopunjeni pasivni re. režim

Koristite ekran pasivnog režima za brzi pristup aplikacijama koje najčešće koristite. Podrazumevano je da je dopunjeni pasivni režim uključen.

Da biste uključili, odnosno isključili, dopunjeni pasivni režim, pritisnite , izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Dopunjeni pasivni re.**, pa pritisnite .

Prikazuje se dopunjeni pasivni režim sa podrazumevanim aplikacijama raspoređenim u gornjem delu ekrana, i stavkama kalendara, obaveza i plejera ispod njih.

Dođite do neke aplikacije ili do neke stavke, pa pritisnite .

Standardne prečice navigatora u pasivnom režimu se ne mogu koristiti kada je aktiviran dopunjeni pasivni režim.

Da biste promenili podrazumevane prečice, pritisnite , izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Apl. dop. pas. režima**, pa zatim pritisnite .

Neke prečice su možda fiksne i ne možete ih menjati.



Povezivanje



Bluetooth povezivanje

Možete da se povežete bežično sa ostalim kompatibilnim uređajima koristeći bežičnu Bluetooth tehnologiju. Kompatibilni uređaji uključuju mobilne telefone, računare i proširenja kao što su slušalice i kompleti za kola. Bluetooth povezivanje možete da koristite za slanje slika, video snimaka, muzike, audio snimaka i beleški, a možete i bežično da se povežete sa kompatibilnim PC računarom (kako biste, na primer, prenosili datoteke) ili da se povežete sa kompatibilnim štampačem kako biste štampali slike koristeći opciju **Štampa slike**. Vidite 'Štampajte slike', str. 31.

S obzirom na to da uređaji sa Bluetooth tehnologijom komuniciraju putem radio talasa, Vaš uređaj i drugi Bluetooth uređaj ne moraju da budu u pravolinijskom vidnom polju. Potrebno je samo da se dva uređaja nalaze na međusobnom rastojanju od najviše 10 metara (33 stope), mada vezu mogu ometati prepreke kao što su zidovi ili drugi elektronski uređaji.

Ovaj uređaj je usklađen sa Bluetooth Specifikacijama verzija 1.2, koje podržavaju sledeće profile: basic printing (osnovna štampa), generic access (opšti pristup), serial port

(serijski port), dial-up networking (priključivanje na mreže preko komutiranih ulaznih linija), headset (slušalice), handsfree (rad slobodnih ruku), generic object exchange (opšta razmena objekata), object push (dostava na inicijativu servera), file transfer (prenos datoteka), basic imaging (osnovni video), SIM access (pristup eksternoj SIM kartici) i human interface device (HID, interfejs korisničkih unosnih uređaja). Da biste osigurali saradnju sa drugim uređajima koji podržavaju Bluetooth tehnologiju, koristite proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj model. Proverite sa proizvođačem dotičnog uređaja njegovu kompatibilnost sa ovim uređajem.



Rečnik termina: Profil odgovara određenom servisu ili funkciji, i definiše način (protokol) na koji različiti uređaji međusobno komuniciraju. Na primer, handsfri (rad slobodnih ruku) profil se koristi za komunikaciju handsfri uređaja i Vašeg uređaja. Uređaji moraju da podržavaju iste načine rada da bi bili kompatibilni.

Na nekim lokacijama može da postoji ograničenje upotrebe Bluetooth tehnologije. Proverite sa lokalnim vlastima ili sa provajderom servisa.

Upotreba funkcija koje koriste Bluetooth tehnologiju, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge

funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Ne možete da koristite Bluetooth povezivanje kad je uređaj zaključan. Za detaljnije informacije o zaključavanju uređaja, vidite 'Bezbednost', str. 98.

Podešavanja

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje > Bluetooth**. Kada ovu aplikaciju otvorite prvi put, traži se da svom uređaju date neko ime. Nakon što postavite Bluetooth povezivanje i promenite **Prikazivanje mog tel.** u **Vidljiv svima**, Vaš uređaj i njegovo ime mogu da vide korisnici drugih uređaja koji koriste Bluetooth tehnologiju.

Izaberite neku od narednih opcija:

Bluetooth – Da biste se bežično povezali sa drugim kompatibilnim uređajem, najpre postavite Bluetooth na **Uključeno**, a zatim uspostavite vezu.

Prikazivanje mog tel. – Da bi bilo omogućeno da drugi Bluetooth uređaji pronađu Vaš uređaj, izaberite **Vidljiv svima**. Da biste ga sakrili od drugih uređaja, izaberite **Skriven**.

Ime mog telefona – Izmenite ime svog uređaja.

Režim eksterni SIM – Da biste drugim uređajima, kao što su kompatibilni kompleti za automobil, omogućili da

koriste SIM karticu koja se nalazi u Vašem uređaju za povezivanje na komunikacionu mrežu, izaberite **Uključen**.

Režim eksterne SIM kartice

Da biste koristili režim eksterne SIM kartice sa nekim kompatibilnim kompletom za automobil, postavite Bluetooth povezivanje na uključeno, i omogućite korišćenje eksterne SIM kartice u svom uređaju. Pre nego što bude mogao da se aktivira ovaj režim, dva uređaja se moraju upariti i uparivanje inicirati sa drugog uređaja. Kod uparivanje, koristite 16-cifrenu šifru i drugi uređaj postavite za ovlašćen. Vidite 'Uparivanje uređaja', str. 88. U drugom uređaju aktivirajte režim eksterne SIM kartice.

Kada je u Vašoj Nokiji N71 aktiviran režim eksterne SIM kartice, u pasivnom režimu se prikazuje **Eksterna SIM**. Veza sa bežičnom komunikacionom mrežom je raskinuta, što označava indikator  u indikatorskoj traci jačine signala, i ne možete da koristite servise SIM kartice niti funkcije za koje je neophodno mrežno pokrivanje.

Kada je ovaj uređaj u režimu eksterne SIM kartice, za upućivanje i primanje poziva možete da koristite samo neko kompatibilno proširenje koje je povezano na njega, recimo, telefonski komplet za automobil. Dok se nalazi u ovom režimu rada, Vaš bežični uređaj neće upućivati nikakve pozive, osim hitnih poziva brojeva koji su u njemu programirani. Da biste mogli da upućujete ostale pozive svojim uređajem, prvo morate da izađete iz režima eksterne

SIM kartice. Ako je uređaj zaključan, prvo unesite šifru blokade da biste ga otključali.

Da biste izašli iz režima eksterne SIM kartice, pritisnite , pa izaberite **Izaći iz ekster. SIM**.

Bezbednosni saveti

Kada ne koristite Bluetooth povezivanje, izaberite **Bluetooth** > **Isključeno** ili **Prikazivanje mog tel.** > **Skriven**.

Nemojte da se povezujete sa nepoznatim uređajima.

Šaljite podatke

Istovremeno može biti aktivno više Bluetooth veza. Na primer, ukoliko ste povezani sa kompatibilnim slušalicama, istovremeno možete da prenosite datoteke u neki drugi kompatibilni uređaj.

Indikatori Bluetooth povezivanja

- Kada je u pasivnom režimu prikazano , Bluetooth povezivanje je aktivirano.
- Kada () trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem.
- Kada je () stalno prikazano, to znači da se prenose podaci.

 **Savet!** Da biste poslali neki tekst, otvorite **Beleške**, napišite tekst, pa izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Preko Bluetooth veze**.

- 1 Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi ono što želite da pošaljete. Na primer, da biste poslali sliku drugom kompatibilnom uređaju, otvorite aplikaciju **Galerija**.
- 2 Izaberite željeni objekat, pa zatim **Opcije** > **Pošalji** > **Preko Bluetooth veze**. Na ekranu počinju da se pojavljuju uređaji koji nude Bluetooth povezivanje i koji se nalaze unutar radnog dometa.
Ikone uređaja:  – računar,  – telefon,  – audio ili video uređaj i  – drugi uređaj.
Da biste prekinuli traženje uređaja, pritisnite **Stop**.
- 3 Izaberite uređaj sa kojim želite da se povežete.
- 4 Ako drugi uređaj zahteva uparivanje pre nego što se podaci mogu preneti, čuje se tonski signal i od Vas se zahteva da unesete lozinku. Vidite 'Uparivanje uređaja', str. 88.
- 5 Kad se veza uspostavi, prikazuje se obaveštenje **Šalju se podaci**.

U folderu **Poslato** aplikacije **Poruke** ne skladište se poruke poslate korišćenjem Bluetooth veze.

 **Savet!** Pri traženju uređaja, neki uređaji mogu da prikazuju samo jedinstvenu adresu (adresu uređaja). Da biste saznali jedinstvenu adresu svog uređaja, u pasivnom režimu ukucajte ***#2820#**.

Uparivanje uređaja

Da biste otvorili prikaz uparenih uređaja (🔗), u glavnom prikazu aplikacije **Bluetooth** pritisnite .

Pre uparivanja napravite sopstvenu lozinku (dužine 1 do 16 numeričkih znakova) i dogovorite se sa vlasnikom drugog uređaja da koristite istu lozinku. Uređaji koji nemaju korisnički interfejs imaju fabrički podešenu lozinku. Lozinka se koristi samo jednom.

Da biste sproveli uparivanje sa nekim uređajem, izaberite **Opcije > Novi upareni uređaj**. Na ekranu počinju da se pojavljuju uređaji koji nude bežično Bluetooth povezivanje i koji se nalaze unutar radnog dometa. Izaberite željeni uređaj, pa zatim unesite lozinku. Ista lozinka mora biti otkucana i na drugom uređaju. Nakon uparivanja, uređaj se memoriše u prikaz Upareni uređaji.

U pretrazi za uređajima upareni uređaji su označeni sa 🔗.

Da biste neki uređaj postavili kao 'ovlašćen' ili kao 'neovlašćen', dođite do njega pa izaberite neku od sledećih opcija:

Post. kao ovlašćen – Veza Vašeg uređaja i ovog uređaja se može uspostaviti bez Vašeg znanja. Nije potrebna nikakva posebna saglasnost ni provera. Ovaj status koristite za sopstvene uređaje, na primer za svoje kompatibilne slušalice ili za računar, kao i za uređaje koji

pripadaju poverljivim osobama.  označava ovlašćene uređaje u prikazu uparenih uređaja.

Post. kao neovlaš. – Zahtevi za povezivanje od strane ovog uređaja uvek se moraju prvo prihvatiti.

Da biste poništili neko uparivanje, dođite do odgovarajućeg uređaja i izaberite **Opcije > Obriši**. Ako želite da poništite sva uparivanja, izaberite **Opcije > Obriši sve**.

 **Savet!** Ako ste trenutno povezani sa uređajem, a pri tom ste obrisali uparivanje sa njim, uparivanje se odmah poništava i veza se prekida.

Primite podatke

Kada primete podatke koristeći Bluetooth povezivanje, čuje se tonski signal i pojavljuje se upit da li želite da prihvatite poruku. Ako prihvatite, prikazuje se  i stavka se stavlja u folder **Primljeno** aplikacije **Poruke**. Poruke koje su primljene korišćenjem Bluetooth povezivanja su označene sa . Vidite 'Primljeno – prijem poruka', str. 42.

Isključite Bluetooth povezivanje

Da biste isključili Bluetooth povezivanje, izaberite **Bluetooth > Isključeno**.



Infracrvena veza

Koristeći infracrvenu (IC) vezu možete da sa kompatibilnim uređajima razmenjujete podatke kao što su vizitkarte, beleške kalendara i medija datoteke.

Ne usmeravajte snop IC (infracrvenih) zraka nikome u oči, i ne dozvolite da on stvara smetnje drugim IC uređajima. Ovaj uređaj je laserski proizvod klase 1.

Šaljite i primajte podatke:

- 1 Neka su IC portovi predajnog i prijemnog uređaja okrenuti jedan naspram drugoga, i neka između njih nema prepreka. Poželjno rastojanje između dva uređaja je do 1 metar (3 stope).
- 2 Korisnik prijemnog uređaja aktivira svoj IC port. Da biste aktivirali IC port svog uređaja za prijem podataka, pritisnite , pa zatim izaberite **Moje > IC veza**.
- 3 Korisnik predajnog uređaja bira željenu IC funkciju da bi započeo prenos podataka. Da biste poslali podatke, izaberite željenu datoteku u odgovarajućoj aplikaciji ili u menadžeru datoteka, pa zatim izaberite **Opcije > Pošalji > Preko IC veze**.

Ako se prenos podataka ne započne u roku od 1 minuta od aktiviranja IC porta, veza se obustavlja i mora se startovati ponovo.

Sve stavke primljene preko IC veze se stavljaju u folder **Primljeno** aplikacije **Poruke**. Nove poruke primljene preko IC veze su označene sa .

Kada  trepće, to znači da Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili da je veza raskinuta.

Kada je  stalno prikazano, to znači da je IC veza aktivna, i da je Vaš uređaj spreman da šalje i da prima podatke preko svog IC porta.



Data kabl

Da biste izabrali funkcije za koje će se koristiti USB veza preko data kabla, pritisnite , pa zatim izaberite **Poveziv.** > **Data kabl** > **Pitaj po povezivanju, PC Suite** ili **Prenos podataka**.

Povezivanja sa PC računarom

Svoj uređaj možete da koristite sa velikim brojem aplikacija za povezivanje sa PC računarom i za data komunikacije. Na primer, koristeći Nokia PC Suite možete da razmenjujete slike između svog uređaja i kompatibilnog PC računara.

Uvek kreirajte vezu na PC računaru ako želite da ga sinhronizujete sa svojim uređajem.

Vaš uređaj kao modem

Svoj uređaj možete da koristite kao modem za slanje i primanje e-mail poruka, kao i za povezivanje na Internet sa kompatibilnog PC računara koristeći Bluetooth vezu, IC vezu ili USB data kabl. Detaljna instalaciona uputstva možete naći u uputstvu za korisnika paketa Nokia PC Suite.

 **Savet!** Pri prvoj upotrebi paketa Nokia PC Suite, koristite Get Connected čarobnjak ovog paketa da biste svoj uređaj povezali sa kompatibilnim PC računarom i da biste počeli sa radom u Nokia PC Suite.



Menadžer veza

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje > Men. veza**. Da biste videli status data veza u GSM i UMTS komunikacionim mrežama, izaberite **Akt. data veze**.

Data veze

U prikazu aktivnih veza možete da vidite otvorene data veze: data pozivi (**D**) i veze sa paketnim prenosom podataka ( i ).

 **Napomena:** Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od

funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, i tako dalje.

Da raskinete vezu, izaberite **Opcije > Raskini vezu**. Da biste zatvorili sve trenutno otvorene veze, izaberite **Opcije > Raskini sve veze**.

Da biste videli detalje neke veze, izaberite **Opcije > Detalji**. Koji se detalji prikazuju zavisi od vrste veze.



Sinhronizacija

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje > Sinhroniz.**. Aplikacija **Sinhroniz.** Vam omogućava usaglašavanje sadržaja Vaših beleški, kalendara, kontakata ili e-mail poruka sa različitim aplikacijama tipa kalendar i adresar na nekom kompatibilnom PC računaru ili na Internetu. Takođe možete i da kreirate i menjate podešavanja sinhronizacije.

Aplikacija Sinhronizacija za sinhronizaciju koristi SyncML tehnologiju. Za informacije u vezi SyncML kompatibilnosti, obratite se isporučiocu aplikacije sa čijim podacima želite da sinhronizujete podatke koji se nalaze u Vašem uređaju.

Podešavanja sinhronizacije možete da primite i kao specijalnu tekstualnu poruku. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 43.

Sinhronizujte podatke

U glavnom prikazu **Sinhroniz.** možete da vidite različite profile, skupove parametara, sinhronizacije.

- 1 Izaberite neki profil sinhronizacije, pa zatim **Opcije** > **Sinhronizuj**. Na ekranu se prikazuje status sinhronizacije.
Da biste sinhronizaciju prekinuli pre njenog završetka, izaberite **Obustavi**.
Kada se sinhronizacija završi, o tome ćete biti obavješteni.
- 2 Da biste videli dnevnik, protokol, koji prikazuje status sinhronizacije kao i koliko je stavki dodato, ažurirano, obrisano ili odbačeno (nije sinhronizovano) u uređaju ili na serveru, izaberite **Da**.



Menadžer uređaja

Pritisnite **☞**, a zatim izaberite **Moje** > **Men. uređ.**. Profile, skupove parametara, servera i različita konfiguraciona podešavanja možete primati od svog operatera komunikacione mreže, od provajdera servisa ili od službe za informatiku svoje firme. Ova konfiguraciona podešavanja mogu da sadrže podatke o podešavanjima pristupne tačke za veze za prenos podataka, kao i druga podešavanja koja koriste aplikacije u Vašem aparatu.

Da biste se povezali na server i primili konfiguraciona podešavanja za svoj uređaj, dodajte do nekog profila, pa zatim izaberite **Opcije** > **Počni konfiguraciju**.

Da biste dopustili ili onemogućili konfiguraciona podešavanja provajdera servisa, izaberite **Opcije** > **Omogući konfigur.**, odnosno **Onemogući konfigur.**

Podešavanja profila servera

Za ispravna podešavanja se obratite svom provajderu servisa.

Ime servera – Unesite ime datog konfiguracionog servera.

Identifikator servera – Unesite jednoznačni identifikator (ID) datog konfiguracionog servera.

Lozinka servera – Unesite lozinku za identifikaciju svog uređaja na serveru.

Pristupna tačka – Izaberite neku pristupnu tačku koja će se koristiti za povezivanje na server.

Adresa domaćina – Unesite URL adresu datog servera.

Port – Unesite broj porta datog servera.

Korisničko ime i Lozinka – Unesite svoje korisničko ime i lozinku.

Dopusti konfiguraciju – Da biste primili konfiguraciona podešavanja sa datog servera, izaberite **Da**.

Aut. prihvati sve zah. – Ako želite da svoj uređaj podesite tako da traži odobrenje pre prihvatanja konfiguracije sa servera, izaberite opciju **Ne**.

Alatke



Podešav.

Da biste promenili podešavanja, pritisnite  pa izaberite **Alatke > Podešav.** Da otvorite neku grupu podešavanja, pritisnite . Dođite do parametra koji želite da promenite, pa pritisnite .

Neka podešavanja su možda već postavljena od strane Vašeg operatora mreže ili provajdera servisa, pa možda nećete moći da ih menjate.



Podešav. tel.

Opšte

Jezik telefona – Promena jezika za prikaz ekranskih tekstova u Vašem uređaju utiče i na format datuma i vremena, kao i na separatore (na primer, u računanjima). **Automatski**, jezik se bira automatski na osnovu podataka na SIM kartici. Nakon što promenite jezik za ekranske tekstove, korisnički interfejs, uređaj se restartuje.

Promena opcije **Jezik telefona** ili opcije **Jezik pisanja** odražava se na sve aplikacije u Vašem uređaju i važi sve do naredne promene.

Jezik pisanja – Ova promena jezika utiče na to koji će znaci i specijalni znaci (dijakritici) biti na raspolaganju za pisanje teksta i koji će se rečnik koristiti pri intuitivnom načinu unosa teksta.

Intuitivni unos teksta – Postavite intuitivni način unosa teksta na **Uključeno** ili na **Isključeno** za sve editore u uređaju. Rečnik intuitivnog unosa teksta nije na raspolaganju za sve jezike.

Dobrodošlica ili logo – Dobrodošlica ili logotip se kratko pojavljuju pri svakom uključivanju uređaja. Izaberite **Primarni** da se koristi podrazumevana slika, **Tekst** da biste napisali tekst dobrodošlice ili **Slika** da biste izabrali neku sliku iz **Galerija**.

Fabrički podešeno – Neke od opcija i parametara možete da vratite na prvobitne vrednosti. Za to Vam je potrebna šifra blokade. Vidite 'Bezbednost', str. 98 i 'Telefon i SIM', str. 99. Po resetovanju, uređaju će možda trebati nešto duže da se uključi. Ovo nema uticaja na dokumenta i datoteke.

Glasovni taster – Definišite funkcije bočnog tastera; glasovne komande ili za toki-voki.

Pasivni režim

Dopunjeni pasivni re. – Koristite prečice za aplikacije u pasivnom režimu. Vidite 'Dopunjeni pasivni re. režim', str. 84.

Levi selekt. taster – Dodelite neku prečicu levom selekcionom tasteru (⤵) u pasivnom režimu.

Desni selekt. taster – Dodelite neku prečicu desnom selekcionom tasteru (⤴) u pasivnom režimu.

Apl. dop. pas. režima – Izaberite prečice za aplikacije koje će se pojavljivati u dopunjenom pasivnom režimu. Ovo podešavanje je dostupno samo ako je **Dopunjeni pasivni re.** uključen.

Možete dodeliti i prečice sa tastature koje će se odnositi na različite pokrete navigatora. Prečice tastera za pretragu nisu na raspolaganju ako je aktiviran **Dopunjeni pasivni re.**

Logo operatora – Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ste prethodno primili i sačuvali logotip operatora komunikacione mreže. Izaberite **Isključeno** ako ne želite da se logotip prikazuje na ekranu.

Ekran

Osvetljaj – Podesite osvetljaj ekrana; tamniji ili svetliji ekran. Međutim, u ekstremnim uslovima ambijentalnog osvetljenja, osvetljaj ekrana se automatski podešava.

Ušteda energije posle – Izaberite vremenski period posle kojeg se aktivira ušteda energije.

Trajanje osvetljenja – Izaberite vreme posle kojeg se pozadinsko osvetljenje ekrana isključuje.

Podešavanja ekrana preklopnika

Osvetljaj – Možete promeniti osvetljaj ekrana preklopnika; tamniji ili svetliji. Promena osvetljaja ekrana preklopnika nema uticaja na osvetljaj glavnog ekrana.

Tapet – Izaberite i dimenzionišite (obrežite) neku sliku za pozadinu, kao i kako će se prikazivati vreme na ekranu preklopnika u pasivnom režimu.

Čuvár ekrana – Izaberite način na koji će ekran preklopnika štedeti energiju, vreme posle koga se štednja aktivira, kao i da li će se po isteku zadatog vremena prikazivati slika ili animacija kao čuvár ekrana.

Odgovor otvaranjem pr. – Izaberite **Da** da biste na poziv odgovarali otvaranjem preklopnika.



Podeš. poz.

Slanje svog broja – Možete sami izabrati da se broj Vašeg telefona prikazuje (**Da**) ili (**Ne**) osobi koju zovete, ili da ovu opciju određuje sam operator mreže ili provajder servisa (**Određuje mreža**) (mrežni servis).

Poziv na čekanju – Ako ste aktivirali funkciju poziva na čekanju (mrežni servis), mreža će Vas obavestiti o novom dolaznom pozivu u toku aktivnog poziva. Uključite ovu funkciju (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili pak proverite da li je ona aktivirana (**Proveri status**).

Odbaci poziv SMS-om – Izaberite **Da** ako želite da se pozivaocu šalje tekstualna poruka o razlogu neodgovaranja na poziv. Vidite 'Odgovarite na poziv ili ga odbacite', str. 57.

Tekst poruke – Napišite tekst koji će se slati kao tekstualna poruka kada odbacite poziv.

Slika u video pozivu – Možete da odbijete slanje videa kada primite video poziv. Izaberite prikazivanje statične slike umesto živog, video snimka.

Auto. pon. biranje – Da postavite svoj uređaj da posle neuspelog biranja pokušava još najviše 10 puta da uspostavi vezu. Da biste prekinuli automatsko ponavljanje biranja, pritisnite .

Statistika poziva – Aktivirajte ovu opciju ako želite da uređaj kratko prikazuje približno trajanje i cenu poslednjeg poziva.

Brzo biranje – Da birate brojeve telefona koje ste dodelili tasterima za brzo biranje (**2** – **9**), pritisnite i držite odgovarajući taster. Vidite i 'Brzo biranje telefonskog broja', str. 52.

Odgovor svakim tast. – Da biste na dolazni poziv odgovarali pritiskom bilo kog tastera osim tastera , ,  i , izaberite **Uključeno**.

Aktivna linija – Ovo podešavanje (mrežni servis) se prikazuje samo ako SIM kartica podržava dva pretplatnička broja, odnosno dve telefonske linije. Izaberite koju telefonsku liniju želite da koristite za upućivanje poziva i slanje tekstualnih poruka. Bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći da preuzimate na obe linije. Ako izaberete **Linija 2**, a niste pretplaćeni na ovaj mrežni servis, nećete moći da upućujete pozive. Kada je izabrana linija 2, u pasivnom režimu se prikazuje **2**.

 **Savet!** Za prelazak sa jedne linije na drugu, pritisnite i držite **#** u pasivnom režimu.

Promena linije – Da biste sprečili mogućnost promene linije (mrežni servis), izaberite **Onemogućiti**, ako to podržava Vaša SIM kartica. Za promenu ovog podešavanja Vam je potrebna PIN2 šifra.



Veza

Data veze i pristupne tačke

Vaš uređaj podržava prenos podataka sa komutacijom paketa (paketni prenos), kao što je GPRS u GSM mrežama. Kada uređaj koristite u GSM i UMTS mrežama, u istom trenutku može biti aktivno više veza za prenos podataka i pristupne tačke mogu da dele data vezu.

Da bi se ostvarila veza za prenos podataka (data veza), neophodna je neka pristupna tačka. Možete da definišete različite vrste pristupnih tačaka:

- MMS pristupna tačka za slanje i prijem multimedijalnih poruka
- Pristupna tačka za aplikaciju **Servisi**, za praćenje WML i XHTML strana
- Internet pristupna tačka (IAP) za slanje i prijem e-mail poruka i povezivanje na Internet

Proverite kod provajdera servisa koji Vam je tip pristupne tačke potreban za servis kome želite da pristupite. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Pristupne tačke

Podešavanja pristupne tačke možete da primite i od provajdera servisa u formi poruke. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 43. Neke ili sve pristupne tačke su možda već postavljene u Vašem uređaju od strane provajdera servisa ili operatora komunikacione mreže, pa možda nećete moći da ih menjate, da kreirate nove, vršite izmene ili da ih uklanjate.  označava zaštićenu pristupnu tačku.

 označava pristupnu tačku za paketni prenos podataka.

Da biste kreirali novu pristupnu tačku, izaberite **Opcije > Nova pristup. tačka**. Da biste izvršili izmene neke pristupne tačke, izaberite **Opcije > Izmeni**. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Ime konekcije – Izaberite neki opisni naziv za datu vezu.

Nosilac podataka – Izaberite tip data veze.

Zavisno od odabranog tipa data veze, na raspolaganju će biti određeni parametri. Popunite sva polja označena kao **Mora biti definis.** ili označena crvenom zvezdicom. Ostala polja mogu ostati prazna, osim ako Vaš provajder ne zahteva suprotno.

Da biste mogli koristiti vezu za prenos podataka, Vaš provajder mora da podržava taj servis i da ga eventualno aktivira za Vašu SIM karticu.

Paketni podaci

Pridrжавajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Ime pristupne tačke – Ime pristupne tačke dobijate od svog operatora mreže ili od provajdera servisa.

Korisničko ime – Korisničko ime je potrebno za uspostavljanje veze za prenos podataka i obično ga dobijate od provajdera servisa.

Traži lozinku – Ako svaki put kada se prijavljujete na server morate da unosite lozinku, ili ako ne želite da čuvate lozinku u svom uređaju, izaberite **Da**.

Lozinka – Lozinka je potrebna za uspostavljanje veze za prenos podataka i obično je dobijate od provajdera servisa.

Autentikacija – Definišite način autentikacije, provere identifikacije: **Normalna** ili **Bezbedna**.

Početna strana – Zavisno od toga koju pristupnu tačku podešavate, upišite ili Web adresu ili adresu centra za razmenu multimedijalnih poruka.

Izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** da biste promenili naredna podešavanja:

Tip mreže – Izaberite koji će se Internet protokol koristiti: **IPv4 podešavanja** ili **IPv6 podešavanja**. Ostala podešavanja zavise od izabranog tipa mreže.

IP adresa telefona (samo za IPv4) – Unesite IP adresu svog uređaja.

DNS adresa – U **Primarni DNS**: unesite IP adresu primarnog DNS servera. U **Sekundarni DNS**: unesite IP adresu sekundarnog DNS servera. Za ispravne adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.

Adresa proksi ser. – Unesite IP adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

Početna strana – Definišite početnu stranu.

Izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.**, pa zatim:

IPv4 podešavanja > **IP adresa telefona** (IP adresa Vašeg uređaja), **Podmrežna maska** (IP adresa podmreže), **Podraz. mrežni prolaz** (mrežni prolaz, gejtvej) i **DNS adresa** – Unesite IP adrese primarnog i sekundarnog DNS servera (servera imena domena). Za ispravne adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.

IPv6 podešavanja > **DNS adresa** – Izaberite **Automatska, Poznati** ili **Definiše korisnik**.

Ad hoc kanal (samo za **Adhoc**) – Da broj kanala (od 1 do 11) unesete ručno, izaberite **Definiše korisnik**.

Adresa proksi ser. – Unesite IP adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

Paketni prenos pod.

Podešavanja paketnog prenosa podataka važe za sve pristupne tačke koje koriste paketni prenos podataka.

Veza za paketni pr. – Ako izaberete **Čim ima signal** i nalazite se u mreži koja podržava paketni prenos podataka, uređaj se prijavljuje na mrežu za paketni prenos podataka. Započinjanje samog korišćenja veze za paketni prenos podataka (recimo, za slanje i prijem e-mail poruka). Ako nema pokrivanja komunikacionom mrežom za paketni prenos podataka, uređaj će povremeno pokušavati da uspostavi vezu za paketni prenos podataka. Ako izaberete **Po potrebi**, uređaj će koristiti paketni prenos podataka samo kada startujete neku aplikaciju ili proceduru koja to koristi.

Pristupna tačka – Ime pristupne tačke je potrebno kada želite da svoj uređaj koristite sa računarom kao modem za paketni prenos podataka.

Konfiguracije

Podešavanja 'poverljivog' servera možete primiti od svog operatora komunikacione mreže ili od provajdera servisa, ili se ona mogu već nalaziti na Vašoj (U) SIM kartici. Ova podešavanja možete da sačuvate u svoj uređaj, da ih vidite ili da ih obrišete u **Konfiguracije**.



Datum i vreme

Vidite 'Podešavanja sata', str. 13, kao i podešavanja jezika u 'Opšte', str. 93.



Bezbednost

Telefon i SIM

PIN kod zahtev – Kada je aktiviran PIN kod zahtev, uređaj zahteva njegovo unošenje pri svakom uključivanju. Deaktiviranje PIN kod zahteva nije dopušteno kod nekih SIM kartica. Vidite 'Rečnik termina za PIN koda i šifre blokade', str. 99.

PIN kod, PIN2 kod i Šifra blokade – Šifru blokade, PIN kod i PIN2 kod možete da promenite. Ovi kodovi mogu da sadrže samo cifre od 0 do 9. Ako zaboravite bilo koju od ovih šifara, kodova, obratite se svom provajderu servisa. Vidite 'Rečnik termina za PIN koda i šifre blokade', str. 99.

Izbegavajte korišćenje pristupnih kodova koji su slični brojevima službe za pomoć, kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

Vreme autoblokade – Možete da definišete vreme autoblokade, tj., vremenski period posle kojeg se uređaj automatski zaključava. Da biste isključili vreme autoblokade, izaberite **Isključeno**.

Da biste otključali, deblokirali uređaj, unesite šifru blokade.

I kada je uređaj zaključan, još uvek može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju.

 **Savet!** Da biste ručno zaključali uređaj, pritisnite . Otvara se lista komandi. Izaberite **Blokiraj telefon**.

Provera promene SIM – Možete podesiti svoj uređaj da zahteva šifru blokade kada se ubaci nova, nepoznata SIM kartica. Uređaj pravi listu SIM kartica koje se prepoznaju kao vlasnikove kartice.

Zatvorena grupa kor. – Možete da definišete grupu osoba koje Vi možete zvati i koje mogu zvati Vas (mrežni servis).

I kada su pozivi ograničeni na zatvorene grupe korisnika, još uvek može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju.

Potvrda SIM servisa – Možete da podesite uređaj tako da kada koristite servise SIM kartice (mrežni servis) o tome prikazuje potvrdu.

Rečnik termina za PIN koda i šifre blokade

Ako zaboravite bilo koju od ovih šifara, kodova, obratite se svom provajderu servisa.

Personal identification number (Lični identifikacioni broj), PIN kod – Ovaj kod štiti Vašu SIM karticu od neovlašćenog korišćenja. PIN kod (4 do 8 cifara) se obično isporučuje sa SIM karticom. Nakon tri uzastopna pogrešna unosa PIN koda, on se blokira i za deblokadu Vam je potreban PUK kod.

UPIN kod – Ovaj kod se isporučuje sa USIM karticom. USIM kartica je naprednija verzija SIM kartice i podržavaju je UMTS mobilni uređaji.

PIN 2 kod – Ovaj kod (4 do 8 cifara) se isporučuje uz neke SIM kartice, i neophodan je za pristup određenim funkcijama Vašeg uređaja.

Šifra blokade (poznata i pod imenom sigurnosna šifra) – Ova šifra (5 cifara) može da se koristi za blokiranje uređaja u cilju sprečavanja neovlašćenog pristupa. Fabrički podešena šifra blokade je **12345**. Promenite šifru blokade kako biste sprečili neovlašćeno korišćenje svog uređaja. Novu šifru čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, odvojeno od svog uređaja. Ako zaboravite bilo koju od ovih šifara, obratite se svom provajderu servisa.

PUK i PUK 2 kodovi (lične šifre za deblokadu) – Ovi kodovi (8 cifara) su neophodni za promenu blokiranog PIN, odnosno PIN2 koda. Ako ove kodove niste dobili sa SIM karticom, obratite se operatoru mreže čiju karticu imate u svom uređaju.

UPUK kod – Ovaj kod (8 cifara) je neophodan za promenu blokiranog UPIN koda. Ako ovaj kod niste dobili sa USIM karticom, obratite se operatoru mreže čiju USIM karticu imate u svom uređaju.

Rad sa sertifikatima

Digitalni sertifikati nisu garancija zaštite; oni služe samo da potvrde poreklo softvera.

U glavnom prikazu za rad sa sertifikatima možete videti listu sertifikata ovlastilaca koji su memorisani u Vašem uređaju. Pritisnite  da biste videli listu ličnih sertifikata, ako postoje.

Digitalne sertifikate treba koristiti kada želite da se povežete na onlajn bankarske ili druge sajtove, ili na udaljeni server radi obavljanja radnji koje podrazumevaju prenos poverljivih podataka. Njih treba koristiti i kada želite da umanjite rizik od virusa i drugog opasnog softvera, kao i da se uverite u autentičnost softvera kada ga preuzimate i instalirate.

 **Važno:** Mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instaliranja softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se uprkos činjenici što bi sertifikat trebalo da bude važeći, pojavi poruka **Sertifikat istekao** ili **Sertifikat još uvek ne važi**, proverite da li su datum i vreme u Vašem uređaju ispravno podešeni.

Vidite detalje sertifikata

U autentičnost nekog servera možete biti sigurni samo kada su 'potpis' i period važenja serverskog sertifikata provereni.

Na ekranu uređaja će se prikazati obaveštenje ako identitet servera ili mrežnog prolaza nije autentičan ili ako ne posedujete ispravan sigurnosni sertifikat u svom uređaju.

Da biste proverili detalje sertifikata, dođite do nekog sertifikata i izaberite **Opcije** > **Detalji sertifikata**. Kada otvorite detalje sertifikata, proverava se valjanost sertifikata i može se pojaviti jedno od narednih obaveštenja:

Sertifikat nije prihvaćen – Niste podesili nijednu aplikaciju da koristi (prihvata) dati sertifikat. Vidite 'Promenite podešavanja prihvatanja', str.100.

Sertifikat istekao – Period važnosti datog sertifikata je istekao.

Sertifikat još uvek ne važi – Period važnosti odabranog sertifikata još nije započeo.

Sertifikat oštećen – Sertifikat je neupotrebljiv. Obratite se izdavaocu sertifikata.

Promenite podešavanja prihvatanja

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje

u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Dođite do nekog sertifikata ovlastioca i izaberite **Opcije** > **Podeš. prihvatanja**. Zavisno od sertifikata, prikazuje se lista aplikacija koje mogu da koriste odabrani sertifikat. Na primer:

Symbian instalacija: Da – Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo novog softvera za Symbian operativni sistem.

Internet > Da – Sertifikat je u stanju da verifikuje servere.

Instaliranje aplikac. > Da – Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo nove Java™ aplikacije.

Izaberite **Opcije** > **Promeni** da biste promenili izbor.

Prati zaštićene objekte

Neke muzičke datoteke mogu da sadrže i identifikator transakcija, rada sa njima. Izaberite da li želite da se ovaj identifikator šalje sa muzičkim datotekama koje šaljete ili prosleđujete. Isporučilac date muzičke datoteke tako može da prati istoriju date datoteke.



Preusmerenje

Preusmerenje Vam omogućava da preusmerite dolazne pozive na svoju govornu poštu ili na neki drugi broj

telefona. Za detaljnije informacije, obratite se svom provajderu servisa.

Izaberite koje vrste poziva želite da preusmerite, kao i vrstu preusmeravanja. Da biste preusmerili govorne pozive kada je Vaš broj zauzet ili kada odbacite dolazni poziv, izaberite **Ako je zauzeto**. Uključite datu opciju preusmeravanja (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili pak proverite da li je data opcija aktivirana (**Proveri status**).

Istovremeno može biti aktivirano više opcija preusmerenja poziva. Kada su svi pozivi preusmereni, u pasivnom režimu se prikazuje .

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.



Zabrana poz.

Zabrana poz. (mrežni servis) Vam omogućava da ograničite upućivanje i primanje poziva Vašim uređajem. Da biste promenili ova podešavanja neophodna Vam je šifra zabrane poziva koju dobijate od svog provajdera servisa.

Uključite željenu opciju zabrane poziva (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili proverite da li je opcija aktivirana (**Proveri status**). **Zabrana poz.** se odnosi na sve pozive, uključujući i data pozive.

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

I kada je aktivirana zabrana poziva, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.



Mreža

Vaš uređaj može automatski da prelazi iz GSM u UMTS mrežu i obrnuto. GSM mreža je u pasivnom režimu označena sa . UMTS mreža je označena sa **3G**.

Mrežni režim (prikazuje se samo ako ga operator komunikacione mreže podržava) – Izaberite mrežu koja će se koristiti. Ako izaberete **Duo režim**, uređaj će automatski birati GSM ili UMTS mrežu zavisno od parametara mreže i sporazuma o romingu između operatora komunikacionih mreža. Za detaljnije informacije, obratite se svom operatoru komunikacione mreže.

Izbor operatora – Izaberite **Automatski** da biste podesili svoj uređaj da traži i izabere neku od raspoloživih mreža, ili izaberite **Ručno** da biste ručno birali komunikacionu mrežu ili liste mreža. Ako se veza sa ručno izabranom mrežom prekine, uređaj će upozoriti tonskim alarmom greške i tražiti da ponovo izaberete mrežu. Izabrana mreža mora da ima roming sporazum sa Vašom matičnom

komunikacionom mrežom, tj. sa operatorom čija se SIM kartica nalazi u uređaju.



Rečnik termina: Roming sporazum je sporazum između dva ili više provajdera komunikacione mreže kojim se omogućava korisnicima jednog provajdera korišćenje usluga ostalih provajdera.

Prikaz inf. o ćeliji – Izaberite **Uključeno** da biste podesili svoj uređaj tako da Vas obaveštava kada se koristi u celularnoj mreži koja se bazira na MCN (mikro celularna mreža) tehnologiji i da biste aktivirali prijem ćelijskih info poruka.



Podšavanja proširenja

U pasivnom režimu,  označava da su priključene kompatibilne slušalice, a  da slušalice nisu na raspolaganju, ili da je Bluetooth veza sa slušalicama prekinuta.  označava da je priključen kompatibilni adapter za slušni aparat,  označava da je priključen **Adapt. za gluvoneme** a  da je priključen komplet za automobil.

Izaberite **Slušalice**, **Adapter za slušni ap.**, **Adapt. za gluvoneme**, **Bluetooth hendsfri** ili **Auto-komplet**, pa zatim:

Primarni profil – Podesite profil, način rada, koji će se automatski aktivirati kada na uređaj priključite dato proširenje. Vidite 'Profili – podesite tonove', str. 82.

Automatski odgovor – Podesite uređaj da automatski odgovara na dolazni poziv posle 5 sekundi. Ako je za tip zvona izabrano **Jedan pisak** ili **Bez zvona**, opcija automatskog odgovora se deaktivira. Opcija automatskog odgovora nije na raspolaganju za TTY terminal, **Adapt. za gluvoneme**.

Ako koristite TY terminal, **Adapt. za gluvoneme**, morate ga aktivirati u svom uređaju. Pritisnite , pa izaberite **Alatke > Podešav. > Proširenje > Adapt. za gluvoneme > Koristi tekst. tel. > Da**.



Glasovne komande

Glasovne komande možete da koristite za upravljanje svojim uređajem. Za više informacija o naprednim glasovnim komandama koje podržava Vaš uređaj, vidite 'Biranje glasom', str. 52.

Da biste aktivirali napredne glasovne komande za pokretanje aplikacija ili profila, morate da otvorite aplikaciju **Glas. kom.** i njen folder **Profili**. Pritisnite , pa izaberite **Alatke > Glas. kom. > Profili**, i uređaj će sam kreirati glasovne komande za aplikacije i profile. Da biste

koristili funkcionalnu mogućnost naprednih glasovnih komandi, pritisnite i držite  i izgovorite glasovnu komandu. Glasovna komanda je naziv aplikacije (odnosno profila) prikazane u listi.

 **Savet!** Ili, u vezi postavljanja bočnog tastera za glasovne komande, vidite 'Opšte', str. 93.

Da biste dodali nove aplikacije u listu, izaberite **Opcije > Nova aplikacija**. Da biste dodali drugu glasovnu komandu koja se može koristiti za pokretanje aplikacije, dođite do nje, izaberite **Opcije > Promeni komandu**, a zatim unesite novu glasovnu komandu u vidu teksta. Izbegavajte kratka imena, skraćene nazive i akronime.

Da biste čuli sintetizovanu glasovnu komandu, izaberite **Opcije > Preslušaj**.

Da biste promenili podešavanja za glasovne komande, izaberite **Opcije > Podešavanja**. Da biste isključili sintesajzer koji reprodukuje prepoznate glasovne komande na odabranom jeziku, izaberite **Sintesajzer > Isključeno**. Da biste 'stečeno umeće' prepoznavanja glasa (modifikacije za glasovne karakteristike korisnika) vratili u prvobitno stanje (na primer, kada se glavni korisnik uređaja promeni), izaberite **Resetuj mod. za glas**.



Menadžer aplikacija

Pritisnite  i izaberite **Alatke > Men. aplik..** U svoj uređaj možete da instalirate dva tipa aplikacija i softvera:

- J2ME™ aplikacije bazirane na Java tehnologiji sa nastavcima .jad ili .jar ().
- Druge aplikacije i softver pogodan za Symbian operativni sistem (). Te instalacione datoteke imaju nastavak .sis. Instalirajte samo softver koji je namenjen za model Nokia N71. Proizvođači softvera često navode zvanični broj modela ovog proizvoda: Nokia N71-1.

Instalacione datoteke mogu biti prenete u Vaš uređaj iz kompatibilnog računara, preuzete u toku pretraživanja ili poslate u sklopu multimedijalne poruke, kao prilog e-mail poruke ili putem Bluetooth ili IC veze. Da biste neku aplikaciju instalirali u svoj uređaj, koristite modul Nokia Application Installer iz paketa Nokia PC Suite. Ako za prenos datoteka koristite Microsoft Windows Explorer, datoteku sačuvajte na komatibilnu memorijsku karticu (lokalni disk).

Instalirajte aplikacije i softver

 označava neku .sis aplikaciju,  označava neku Java aplikaciju,  označava da aplikacija nije kompletno

instalirana, a  označava da je aplikacija instalirana na memorijskoj kartici.

 **Važno:** Instalirajte i koristite aplikacije i drugi softver samo iz izvora koji nude adekvatnu bezbednost i zaštitu od štetnog softvera.

Pre instaliranja, obratite pažnju na sledeće:

- Da biste videli tip aplikacije, broj verzije, poreklo ili proizvođača aplikacije, izaberite **Opcije > Vidi detalje**.
- Da biste prikazali detalje sigurnosnog sertifikata aplikacije, izaberite **Opcije > Vidi sertifikat**. Vidite 'Rad sa sertifikatima', str. 100.
- Ako instalirate datoteku koja sadrži ažuriranje ili ispravku postojeće aplikacije, prvobitno stanje možete da povratite jedino ako posedujete prvobitnu instalacionu datoteku ili kompletnu rezervnu kopiju uklonjenog softverskog paketa. Da biste vratili prvobitnu verziju aplikacije, uklonite aplikaciju i ponovo je instalirajte iz originalne instalacione datoteke ili rezervne kopije.
- Za instaliranje Java aplikacija neophodna je odgovarajuća .jar datoteka. Ako je nema, uređaj će tražiti da je preuzmete. Ako nije definisana pristupna tačka za datu aplikaciju, tražiće se da je izaberete. Za preuzimanje .jar datoteke možda će biti potrebno da unesete korisničko ime i lozinku za pristup serveru. Ove podatke ćete dobiti od isporučioča ili proizvođača aplikacije.

- 1 Da biste našli neku instalacionu datoteku, pritisnite , pa izaberite **Alatke** > **Men. aplik.**. Ili, pretražite memoriju uređaja ili memorijsku karticu (ako je ubačena) koristeći modul **Men. dat.**, ili otvorite poruku koja sadrži instalacionu datoteku u **Poruke** > **Primljeno**.
- 2 U **Men. aplik.**, izaberite **Opcije** > **Instaliraj**. U ostalim aplikacijama, dođite do instalacione datoteke, pa pritisnite  da biste započeli instaliranje. U toku instaliranja uređaj prikazuje informacije o napredovanju instaliranja. Kada instalirate neku aplikaciju koja nema digitalni potpis ili sertifikat, uređaj prikazuje odgovarajuće upozorenje. Nastavite sa instaliranjem samo ako ste sigurni u poreklo i sadržaj date aplikacije.

Da biste startovali neku instaliranu aplikaciju, nađite je u meniju, pa pritisnite .

Da biste se povezali na mrežu i videli dodatne informacije o aplikaciji, dođite do nje i izaberite **Opcije** > **Idi na Web adresu** (ako je ova opcija na raspolaganju).

Da biste videli koji su softverski paketi instalirani ili uklonjeni, i kada, izaberite **Opcije** > **Vidi protokol**.

Da biste instalacioni protokol poslali službi za pomoć tako da vide šta je instalirano ili uklonjeno, izaberite **Opcije** > **Pošalji protokol** > **Kao SMS** ili **Kao e-mail** (dostupno samo ako su postavljena ispravna podešavanja za e-mail).



Važno: Vaš uređaj podržava samo jednu aplikaciju za zaštitu od virusa. Postojanje više od jedne aplikacije sa funkcijom zaštite od virusa može da utiče na performanse i funkcionisanje ili da dovede do prestanka rada uređaja.

Instalacione datoteke (.sis) aplikacija sačuvanih u memoriju uređaja će ostati u memoriji nakon što se aplikacija instalira na kompatibilnu miniSD memorijsku karticu. Sačuvane instalacione datoteke mogu da zauzmu značajni deo memorije uređaja, pa će tako preostati nedovoljno memorije za memorisanje novih aplikacija, poruka i drugih datoteka. Da biste ovo sprečili, prvo napravite rezervne kopije instalacionih datoteka na kompatibilnom PC računaru koristeći paket Nokia PC Suite, pa zatim uklonite instalacione datoteke iz memorije uređaja koristeći **Men. dat.** (vidite 'Menadžer datoteka', str.15).

Uklonite aplikacije i softver

Dođite do nekog softverskog paketa, pa izaberite **Opcije** > **Ukloni**. Izaberite **Da** da to potvrdite.

Ako softver uklonite, možete ga ponovo instalirati jedino ako posedujete prvobitni softverski paket ili rezervnu kopiju uklonjenog paketa. Ako uklonite softverski paket, više nećete moći da otvarate dokumenta napravljena u njemu.



Napomena: Ako se neki drugi softverski paket oslanja na uklonjeni paket, on može prestati da funkcioniše. Pogledajte dokumentaciju instaliranog softverskog paketa za više detalja.

Podešavanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, pa naredne kategorije:

Onlajn provera sert. – Izaberite da biste proverili onlajn sertifikate pre instaliranja neke aplikacije.

Primarna Web adresa – Postavite primarnu, podrazumevanu, adresu koja se koristi za proveru onlajn sertifikata.

Neke Java aplikacije mogu da zahtevaju da obavite telefonski poziv, da pošaljete poruku ili da se povežete na mrežu preko određene pristupne tačke da biste mogli da preuzmete dodatne podatke ili komponente. U glavnom prikazu **Men. aplik.** dođite do neke aplikacije, pa izaberite **Opcije** > **Podešav. paketa** da biste promenili podešavanja koja se odnose na datu aplikaciju.



Ključevi za aktiviranje (sadržaja)

Da biste videli ključeve za aktiviranje sadržaja koji se nalaze u Vašem uređaju, pritisnite , izaberite **Alatke** > **Ključevi** pa zatim:

Važeći ključevi – Vidite ključeve koji se odnose na jednu ili više medija datoteka, kao i ključeve čiji period važenja još nije započeo.

Nevažeći ključevi – Vidite ključeve koji nisu važeći; vremenski period korišćenja medija datoteke je istekao ili u uređaju postoji zaštićena medija datoteka bez ključa za aktiviranje.

Klj. se ne koriste – Vidite ključeve za aktiviranje medija datoteka koje ne postoje u uređaju.

Da biste dokupili vreme prava korišćenja, ili produžili vremenski period korišćenja neke medija datoteke, izaberite odgovarajući ključ za aktiviranje, pa zatim izaberite **Opcije** > **Pribavi ključ za aktivir..** Ključevi za aktiviranje (sadržaja) se ne mogu ažurirati ako je opcija prijema servisnih poruka onemogućena, isključena. Vidite 'Servisne poruke', str. 43.

Da biste videli detaljne informacije, kao što su period važnosti kao i mogućnost slanja date datoteke, dođite do odgovarajućeg ključa za aktiviranje sadržaja, pa zatim pritisnite .

Rešavanje problema

Pitanja i odgovori

Pristupni kodovi

- P:** Koja je moja lozinka za zaključavanje. Kako glase PIN i PUK kodovi?
- O:** Fabrički postavljena, podrazumevana, šifra blokade je **12345**. Ako zaboravite ili izgubite svoju šifru blokade, obratite se prodavcu. Ako zaboravite ili izgubite PIN ili PUK kod, ili ih uopšte niste dobili, obratite se svom provajderu servisa. Za informacije o lozinkama, obratite se provajderima čije pristupne tačke koristite, na primer, komercijalnom Internet provajderu (ISP), provajderu servisa ili operatoru komunikacione mreže.

Aplikacija ne reaguje

- P:** Kako da zatvorim aplikaciju koja ne reaguje?
- O:** Da otvorite prozor za izbor aplikacija, pritisnite i držite  . Zatim dodite do aplikacije i pritisnite  da biste je zatvorili.

Bluetooth povezivanje

- P:** Zašto ne mogu da pronađem uređaj svog prijatelja?
- O:** Proverite da li je Bluetooth aktiviran na oba uređaja. Neka rastojanje između uređaja ne prelazi 10 metara (33 stope) i neka između njih ne bude zidova ili drugih prepreka.

Uverite se da drugi uređaj nije u režimu 'Skriven'. Proverite da li su uređaji međusobno kompatibilni.

- P:** Zašto ne mogu da raskinem Bluetooth vezu?

- O:** Ako je drugi uređaj povezan sa Vašim uređajem, vezu možete da raskinete sa drugog uređaja ili tako što ćete deaktivirati Bluetooth povezivanje. Izaberite **Moje > Bluetooth > Isključeno**.

Web servisi

- P:** Šta da radim kada se prikaže sledeća poruka: **Nije definisana nijedna ispravna pristupna tačka. Definisati je u podešavanjima Servisa.**?
- O:** Unesite ispravna podešavanja pretraživača. Za uputstva se obratite svom provajderu servisa.

Kamera

- P:** Zašto su slike 'zamljane'?
- O:** Skinite zaštitnu plastičnu foliju koja prekriva ekran i kameru. Proverite da li je okular objektivna kamere čist.

Ekran

- P:** Zašto se na ekranu pojavljuju izbledele ili svetle tačke, ili neke nedostaju kod svakog uključivanja uređaja?
- O:** Ovo je karakteristično za ovu vrstu ekrana. Na nekim ekranima mogu postojati tačkice koje su stalno pobuđene

ili stalno nepobuđene. To je normalna pojava, a ne znak neispravnosti.

Dnevnik

P: Zašto se prikazuje prazan dnevnik?

O: Možda ste aktivirali neki filter, a nije zabeležen nijedan komunikacioni događaj koji odgovara tom filteru. Da biste videli sve komunikacione događaja, izaberite [Moje > Dnevnik > Opcije > Razdvoji > Sve veze](#).

Malo memorije

P: Šta mogu da učinim kada ponestane memorije u mom uređaju?

O: Možete redovno da brišete naredne stavke kako biste izbegli prepunjavanje memorije:

- Poruke u folderima [Primljeno](#), [Nacrti](#) i [Poslato](#) u okviru [Poruke](#)
- E-mail poruke koje su preuzete u memoriju uređaja
- Sačuvane strane pretraživača (Web strane)
- Slike i fotografije u okviru [Galerija](#)

Da biste obrisali kontakt podatke, napomene iz kalendara, brojače vremena i troškova poziva, rezultate igara ili bilo koje druge podatke, idite u odgovarajuću aplikaciju i obrišite ih u njoj. Ako brišete više stavki, i pojavi se jedana od sledećih napomena: [Nedovoljno memorije. Obrisati neke podatke.](#) ili [Memorija skoro puna. Obrisati neke podatke.](#), pokušajte da stavke brišete jednu po jednu (počev od najmanje).

Instalacione datoteke (.sis) aplikacija sačuvanih u memoriju uređaja ostaju u memoriji nakon što se aplikacija instalira na kompatibilnu miniSD memorijsku karticu. Uklonite ove instalacione datoteke iz memorije uređaja. Da biste ovo uradili, prvo napravite rezervnu kopiju instalacione datoteke na kompatibilnom PC računaru koristeći paket Nokia PC Suite, pa zatim uklonite instalacionu datoteku iz memorije uređaja koristeći [Men. dat.](#) (vidite 'Menadžer datoteka', str.15).

P: Kako mogu da sačuvam podatke pre nego što ih obrišem?

O: Sačuvajte podatke na jedan od narednih načina:

- Koristeći Nokia PC Suite, napravite rezervnu kopiju svih podataka na kompatibilnom računaru.
- Pošaljite slike na svoju e-mail adresu, pa ih zatim sačuvajte u svoj računar.
- Pošaljite podatke na kompatibilni uređaj koristeći Bluetooth povezivanje.
- Sačuvajte podatke na kompatibilnu memorijsku karticu.

Poruke

P: Zašto ne mogu da odaberem neki kontakt?

O: U kontakt kartici ne postoji telefonski broj ili e-mail adresa. Unesite nedostajuće podatke u kontakt karticu u modulu [Kontakti](#).

Multimedijalne poruke

P: Šta da uradim kada uređaj ne može da primi multimedijalnu poruku zato što je memorija puna?

- O:** Količina neophodne memorije se prikazuje u poruci o grešci: **Nedovoljno memorije da se preuzme poruka. Obrisati neke podatke.** Da vidite koje vrste podataka imate i koliko memorije razne grupe podataka zauzimaju, izaberite **Menadžer dat.** > **Opcije** > **Detalji o memoriji.**
- P:** Na kratko se pojavljuje napomena **Preuzima se poruka.** Šta se dešava?
- O:** Uređaj pokušava da preuzme multimedijalnu poruku iz centra za razmenu multimedijalnih poruka. Proverite da li su parametri za multimedijalne poruke pravilno postavljeni i uverite se da nema grešaka u brojevima ili adresama. Izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **MMS poruka.**
- P:** Kako mogu da raskinem vezu za prenos podataka (data vezu) kada uređaj stalno iznova započinje data vezu?
- O:** Da bi uređaj prestao da uspostavlja data vezu, izaberite **Poruke** pa zatim:
Po prijemu poruke > **Odloži preuzim.** – Da bi centar za razmenu multimedijalnih poruka sačuvao poruku za preuzimanje drugom prilikom, recimo, nakon što proverite podešavanja. Nakon ove promene, uređaj još uvek mora da pošalje poruku mreži. Da biste odmah preuzeli poruku, izaberite **Preuzmi odmah.**
Po prijemu poruke > **Odbaci poruku** – Da bi se odbacivale sve dolazne multimedijalne poruke. Nakon ove promene, uređaj mora da pošalje poruku mreži, a centar za razmenu multimedijalnih poruka briše multimedijalne poruke koje čekaju na preuzimanje.
Prijem MMS poruka > **Isključeno** – Da bi se ignorisale sve dolazne multimedijalne poruke. Posle ove izmene,

uređaj neće uspostavljati nikakve veze sa mrežom koje se odnose na multimedijalne poruke.

Povezivanje sa PC računarom

- P:** Zašto imam problema pri povezivanju uređaja sa PC računarom?
- O:** Proverite da je paket PC Suite instaliran i pokrenut na računaru. Vidite 'Uputstvo za korisnika' za Nokia PC Suite na CD-ROM disku. Za dodatne informacije o načinu korišćenja paketa Nokia PC Suite, vidite funkciju pomoći u paketu Nokia PC Suite ili posetite strane podrške na adresi www.nokia.com.
- P:** Da li mogu svoj uređaj da koristim sa kompatibilnim PC računarom kao faks modem?
- O:** Svoj uređaj ne možete da koristite kao faks modem. Međutim, koristeći opciju preusmeravanja poziva (mrežni servis), dolazne faks pozive možete da preusmerite na neki drugi telefonski broj.
- P:** Zašto ne uspeva slanje slika i video snimaka na kompatibilni PC računar koji je uspešno uparen sa mojim uređajem?
- O:** PC možda ne prima slike i video snimke. Proverite u Uputstvu za operativni sistem računara koja je ispravna konfiguracija PIM podešavanja.

Informacije o bateriji

Punjenje i pražnjenje

Vaš uređaj se napaja energijom iz dopunjive baterije. Poneke eksploatacione karakteristike nove baterije se postižu tek posle dva ili tri kompletna ciklusa punjenja i pražnjenja. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada aktivno vreme i vreme u pasivnom režimu postane značajno kraće od normalnog, zamenite bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih samo punjačima koje je Nokia odobrila za ovaj model uređaja.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz uređaja. Ne ostavljajte potpuno napunjenu bateriju povezanu na punjač, pošto prekomerno punjenje može da skрати životni vek baterije. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Ako je baterija potpuno prazna, može proći i nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može obaviti bilo kakav telefonski poziv.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, kao što je novčić, spajalica ili pero, napravi direktni kontakt pozitivnog (+) i negativnog (-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju

nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se oštetiti baterija ili predmet kojim je ostvaren kontakt.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušajte da bateriju uvek držite na temperaturi između 15°C i 25°C (59°F i 77°F). Uređaj sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru pošto mogu eksplodirati. Baterije mogu da eksplodiraju i ako su oštećene. Baterije odlazite u skladu sa lokalnim propisima. Molimo da ih po mogućstvu recirkulirate. Ne odlazite ih kao kućni otpad.

Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija

Radi sopstvene bezbednosti uvek koristite originalne Nokia baterije. Da proverite da li dobijate originalnu Nokia bateriju, kupite je od ovlašćenog Nokia distributera, potražite na pakovanju logo 'Nokia Original Enhancements' i ispitajte hologramsku etiketu sledećim postupcima:

Uspešni rezultati ove četiri provere nisu apsolutna garancija autentičnosti baterije. Ukoliko imate razloga da verujete da

Vaša baterija nije autentična originalna Nokia baterija, uzdržite se od njenog korišćenja i odnesite je najbližem ovlašćenom Nokia servisu ili distributeru radi pomoći. Vaš ovlašćeni Nokia servis ili distributer će ispitati autentičnost baterije. Ako se autentičnost ne može potvrditi, vratite bateriju prodavcu.

Utvrđite autentičnost holograma

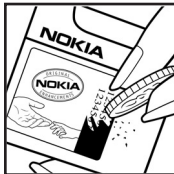
- 1 Kada gledate hologram na etiketi, iz jednog ugla treba da vidite Nokia simbol dveju ruku koje se spajaju, a iz drugog ugla, logo 'Nokia Original Enhancements'.



- 2 Kada iskosite hologram po levoj, desnoj, donjoj i gornjoj strani, treba da vidite 1, 2, 3 odnosno 4 tačke na svakoj odgovarajućoj strani.



- 3 Zagrebite bočnu stranu etikete da otkrijete dvadesetocifrenu šifru, na primer 12345678919876543210. Okrenite bateriju tako da su ovi brojevi okrenuti nagore. Očitava se dvadesetocifrena šifra koja počinje



brojem u gornjem redu iza kojeg sledi donji red.

- 4 Validnost dvadesetocifrene šifre proverite na adresi www.nokia.com/batterycheck.



Da kreirate tekstualnu poruku, ukucajte tu dvadesetocifrenu šifru, recimo 12345678919876543210 i pošaljite poruku na +44 7786 200276.

Naplaćuju se troškovi nacionalnog i međunarodnog operatora.

Trebalo bi da primite poruku sa informacijom da li se može potvrditi autentičnost šifre.

Šta ako baterija nije autentična?

Ako ne možete da potvrdite da je Vaša Nokia baterija sa hologramom na nalepnici autentična Nokia baterija, molimo da je ne koristite. Odnosite je u najbliži ovlašćeni Nokia servis ili ovlašćenom Nokia distributeru radi pomoći. Korišćenje baterije koju nije odobrio proizvođač može da bude opasno i da rezultira nezadovoljavajućim radom i oštećenjem uređaja i njegovih proširenja. To može i da učini nevažećim sva odobrenja i garancije koje se odnose na taj uređaj.

Da saznate više o originalnim Nokia baterijama, posetite www.nokia.com/battery.

Čuvanje i održavanje

Vaš uređaj je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i njime treba postupati pažljivo. Naredne sugestije će Vam pomoću da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Uređaj održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se uređaj pokvasi, izvadite bateriju i ostavite uređaj da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Ne upotrebljavajte uređaj, niti ga držite na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Ne držite uređaj na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Ne držite uređaj na mestima sa niskom temperaturom. Kada se uređaj zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da ošteti ploče sa elektronskim kolima.
- Ne pokušavajte da otvarate uređaj osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Uređaj nemojte da ispuštate, protresate ili udarate. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Za čišćenje uređaja ne upotrebljavajte jake hemikalije, rastvarače za čišćenje, ili jake deterdžente.

- Ne bojte uređaj. Boja može da blokira pokretne delove uređaja i da ometa pravilan rad.
- Za čišćenje sočiva (kamera, senzor rastojanja i senzor osvetljenja) koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete uređaj i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.
- Punjače koristite u zatvorenom prostoru.
- Pre slanja uređaja u servis, uvek napravite rezervne kopije podataka koje želite da sačuvate (kao što su kontakti i beleške u kalendaru).

Sve gornje sugestije se u istoj meri odnose na ovaj uređaj, bateriju, punjač kao i na sva proširenja. Ako neki uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

Dodatne informacije o bezbednosti

Vaš uređaj i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

Radno okruženje

Imajte na umu da treba da se pridržavate svih posebnih propisa koji važe na datoj lokaciji i da isključite svoj uređaj uvek kada je zabranjena njegova upotreba, ili kada ona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost. Koristite uređaj samo u njegovim normalnim radnim položajima. Ovaj uređaj zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uho, ili kada je odvojen od tela najmanje 1,5 cm (5/8 inči). Kada se za nošenje na telu koristi futrola, kopča za pojas ili držač, oni ne bi trebalo da sadrže metalne delove i trebalo bi da uređaj održavaju od tela na gore datom rastojanju.

Za slanje datoteka ili poruka, ovom uređaju je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja ispoštuju sve dok se predaja ne završi.

Delovi ovog uređaja imaju magnetna svojstva. Ovaj zređaj privlači metalne materijale. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu ovog uređaja pošto se tako mogu izbrisati podaci koji se nalaze na njima.

Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnih uređaja, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj uređaj u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Pejsmejkeri Proizvođači pejsmejкера preporučuju minimalno rastojanje od 15,3 centimetara (6 inči) između bežičnog telefona i pejsmejкера kako bi se izbegle moguće smetnje kod rada pejsmejкера. Ove preporuke se poklapaju sa nezavisnim istraživanjima i preporukama Wireless Technology Research. Osobe sa pejsmejkerima treba da:

- uređaj uvek drže na rastojanju većem od 15,3 cm (6 inči) od pejsmejкера;
- ne nose uređaj u džepu na grudima, i
- uređaj drže na uhu na suprotnoj strani od pejsmejкера kako bi mogućnost stvaranja smetnji svele na minimum.

Ako posumnjate da je došlo do smetnji (ometanja), isključite svoj uređaj i uklonite ga u stranu.

Slušni aparati Neki digitalni bežični uređaji mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalirane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazдушnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj uređaj ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instaliranje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj uređaj. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog uređaja u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj uređaj, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazдушnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazдушnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je bežični uređaj za automobil nepropisno instaliran a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Korišćenje Vašeg uređaja u toku leta može biti zabranjeno. Isključite svoj uređaj pre ulaska u avion. Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj uređaj kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj uređaj na mestima dolivanja goriva; u blizini pumpi u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One obuhvataju potpalubljiva plovnihi objekata, objekte za prenos ili skladištenje hemikalija, vozila na tečni gas (propan ili butan gas), kao i zone u kojima se u vazduhu nalaze hemijska isparenja ili čestice kao što su žitarice, prašina ili metalni prah.

Hitni pozivi



Važno: Bežični telefoni, uključujući i ovaj uređaj, za svoj rad koriste radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane

mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga se ne može garantovati uspostavljanje veze u svim uslovima. Ne bi trebalo da se nikada oslanjate isključivo na bežični uređaj za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Da uputite hitni poziv:

- 1 Uključite uređaj ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.
U nekim komunikacionim mrežama je potrebno da je važeća SIM kartica pravilno postavljena u uređaj.
- 2 Pritisnite  potreban broj puta da obrišete sadržaj ekrana i da aktivirate uređaj za telefoniranje.
- 3 Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju.
Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
- 4 Pritisnite taster .

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite da biste mogli da uputite hitni poziv. Pogledajte ovo uputstvo ili se obratite svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Kada upućujete hitni poziv, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični uređaj može da bude jedino sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

Informacije o sertifikaciji (SAR)

Ovaj mobilni uređaj zadovoljava smernice koje se odnose na izlaganje radiofrekventnim talasami.

Vaš mobilni uređaj je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti radiofrekventnim talasima koje preporučuju međunarodne smernice. Ove smernice je razvila međunarodna naučna organizacija ICNIRP, i one sadrže sigurnosne rezerve namenjene da osiguraju zaštitu svih osoba, bez obzira na njihovu starosnu dob i zdravstveno stanje.

Smernice za izloženost za mobilne uređaje koriste jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim ICNIRP smernicama iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) raspoređeno na 10 grama telesnog tkiva. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa uređajem koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Stvarna SAR vrednost uređaja u radu može da bude znatno ispod ove maksimalne vrednosti pošto je uređaj projektovan tako da koristi samo onoliko snage koliko je potrebno da dospe do mreže. Ta vrednost se menja i ona zavisi od brojnih faktora, kao što je koliko ste udaljeni od mrežne bazne stanice. Najviša SAR vrednost po ICNIRP smernicama za korišćenje ovog uređaja uz uvo iznosi 0,41 W/kg.

Korišćenje pribora i proširenja uređaja može da rezultira različitim SAR vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem i ispitivanjem, kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Dodatne informacije u vezi SAR su date u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Indeks

Symbols

šifra blokade 99

A

čas kanje 76

blokiranje 78

povezivanje na server 76

slanje čet poruka 78

snimanje poruka 78

Vidite čas kanje

aktiviraj zvučnik

sa zatvorenim preklopnikom 59

alarmi

sat sa alarmom 13

aplikacija pomoć 17

aplikacije

instaliranje 104

Java 104

audio snimci 27

B

biranje glasom 52

Bluetooth 85

adresa uređaja 87

bezbednost 87

isključivanje 88

povezivanje dva uređaja,

uparivanje 87

slušalice 102

uparivanje 88

brzo biranje 52

D

data veze

detalji 90

indikatori 11

raskidanje 90

datum 13

dnevnik

brisanje sadržaja 61

filtriranje 61

E

e-mail 40

automatsko preuzimanje 45

otvaranje 44

podešavanja 47

preuzimanje iz poštanskog

sandučeta 44

prikazivanje priloga 44

udaljeno poštansko sanduče 43

F

fiksno biranje 63

filmovi, muvee spotovi

autorski muvee 35

ekspres muvee 35

FM radio 73

formati datoteka

.jad 104

.jar 104

.sis 104

RealPlayer 33

G

galerija

prezentacije 31

raspoređivanje datoteka u

albumima 31

glasovne komande 103

pozivanje 53

govorna pošta 51

promena telefonskog broja 18, 51

posledivanje poziva na govornu

poštu 101

govorne poruke 51

H[hendsfri \(slušalice\)](#)vidite [zvučnik](#)**I**[imenik](#)Vidite [kontakt kartice](#)[indikatori](#) 11[Internet](#)Videti [Web](#)[Internet pristupne tačke \(IAP\)](#)Vidite [pristupne tačke](#)[isključni zvuk](#) 33[izrada rezervne kopije](#) 14**J**[Java](#)Vidite [aplikacije](#).**K**[kalendar](#)

kreirajte stavke 70

sinhronizacija PC Suite 70

[kamera](#)

blic 20

memorisanje video snimaka 25

montaža video snimaka 28

podešavanje boje

i osvetljenja 20, 25

podešavanje osvetljaja 19, 25

podešavanje parametara blica 19

podešavanje parametara

slike 19, 20, 25

podešavanje parametara statične

slike kamere 22

podešavanje parametara video

rikordera 26

režim više snimaka 21

samookidač 21

slanje slika 19

[keš, pražnjenje](#) 68[ključevi za aktiviranje \(sadržaja\)](#) 106[kodovi](#) 98

šifra blokade

PIN kod 99

PIN2 kod 99

sigurnosna šifra 99

[konferencijski poziv](#) 51[kontakt kartice](#) 62

memorisanje DTMF sekvenci 59

slanje 62

ubacivanje slika 62

[kontrola jačine zvuka](#) 12

u toku poziva 51

zvučnik 12

[kopiranje](#)

kontakata između SIM kartice i

memorije telefona 63

L[lista poziva](#)Vidite [dnevnik](#)**M**[markeri](#) 65[medija datoteke](#)

brzo premotaj napred 33

formati datoteka 33

isključni zvuk 33

premotaj unazad 33

[memorija](#)

pražnjenje memorije 15, 59, 60

pregled utroška memorije 15

[memorijska kartica](#) 14[menadžer datoteka](#) 15[menadžer uređaja](#) 91[meni, preuređivanje](#) 82[montaža videa](#)

autorski video snimci 28

dodavanje audio snimaka 29

dodavanje efekata 29

dodavanje prelaza 29

[multimedijalne poruke](#) 40[muzički centar](#) 72**O**[odloži](#) 13

osvetljaj

- ekran 94
- podešavanja kamere 19
- podešavanje kamere 25

P

pasivni režim rada 82

PC Suite

- podaci kalendara 70
- prebacivanje muzičkih datoteka u memorijsku karticu 72
- prebacivanje slika u PC računar 27
- pregled podataka u memoriji uređaja 13, 15
- sinhronizacija 89

personalizacija 83

PIN kod 99

poštansko sanduče 43

- automatsko preuzimanje 45

podešavanja

- šifra blokade 99
- ćaskanje 76, 77, 79
- Bluetooth povezivanje 86
- data veze 96
- datum i vreme 98
- ekran 94
- ekran preklopnika 94
- čuvar ekrana 94
- fabrička podešavanja 93

jezik 93

kalendar 71

ograničavanje poziva 101

personalizovanje telefona 82

PIN kod 99

pristupne tačke 96

pristupni kodovi 98

prosleđivanje poziva 101

sertifikati 100

UPIN kod 99

UPUK kod 99

podešavanja adaptera za slušni aparat 102

podešavanja slušalica 102

podešavanja veze 96

poruke

- e-mail 40
- multimedijalne poruke 40
- tekstualne poruke 40

povezivanja sa PC računarom 89

povezivanja sa računarom 89

pozivi

- birani brojevi 59
- međunarodni 51
- podešavanja 95
- podešavanja prosleđivanja poziva 101
- prenos 58

primljeni 59

trajanje 59

prazan ekran

Vidite *pasivni režim rada*

prečice 16

prenos podataka iz drugog uređaja 10

pristupne tačke 96

podešavanja 96

profili 82

R

radio 73

režim eksterne SIM kartice 86

S

sat 13

alarm 13

podešavanja 13

sertifikati 100

Servisi

pretraživač 65

servisni zahtevi 38

SIM kartica

imena i brojevi 63

kopiranje imena i brojeva u telefon 63

poruke 45

sinhronizacija 90

sis datoteka 104

slanje

kontakt kartice, vizitkarte 62

slike 19

video snimci 30

softver

prenos datoteke u Vaš uređaj 104

SVG datoteke 31

T

tekstualne poruke 40

teme 83

tonovi zvona

lični ton zvona 64

primanje u okviru tekstualne
poruke 43

trajanje dnevnika 61

U

udaljeno poštansko sanduče 43

UPIN kod 99

upravljanje autorskim pravima nad
digitalnim delima, DRM*vidite ključevi za aktiviranje*

UPUK kod 99

USSD komande 38

V

veze sa paketnim prenosom podataka

podešavanja 97

video plejer

Vidite *RealPlayer*

video poziv 53

odbacivanje 58

odgovaranje 58

video snimci 27

Visual Radio 73

ID vizuelnog servisa 75

praćenje sadržaja 75

vreme 13

W

Web

pristupne tačke; vidite *pristupne
tačke*

Z

zaštita autorskog prava

vidite ključevi za aktiviranje

zaštitna šifra

Vidite *šifra blokade*

zvuci

isključivanje tona zvona 57

snimanje zvuka 81

zvučnik 12

zvučnik 13